

**T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

LİSELERDE (ORTAÖĞRETİM) DERS BAŞARISI ÜZERİNDE AİLENİN ETKİSİ

**Okan VURSAVUŞ
284102001**

**Yüksek Lisans Tezi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi Ve Denetimi Yüksek Lisans Programı
İSTANBUL 2011**

**T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

LİSELERDE (ORTAÖĞRETİM) DERS BAŞARISI ÜZERİNDE AİLENİN ETKİSİ

**Okan VURSAVUŞ
284102001**

**DANISMAN
Prof. Dr. Semra ÜNAL**

**Yüksek Lisans Tezi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi Ve Denetimi Yüksek Lisans Programı
İSTANBUL 2011**

YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

YÜKSEK LİSANS
TEZ SAVUNMA TUTANAĞI

22.03.2011

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden
Okan NURSALUŞ, 22 / 03 / 2011 tarihinde yapılan

“
Liselerde (Ortaöğretim) Ders Başarıları
Üzerinde Ailenin Etkisi
”

başlıklı Yüksek Lisans Tez Savunması sonucunda jürimiz tarafından oyçokluğu / oybirliği ile

- Başarılı bulunmuştur.
 Başarısız bulunmuştur.
 Düzeltmeler için adaya ek süre tanınmıştır.

Jüri Üyeleri

Tez Danışmanı

Unvanı, Adı, Soyadı: Prof. Dr. Semra Ünal

İmzası : S. Ünal

Jüri Üyesi

Unvanı, Adı, Soyadı: Prof. Dr. Sefer Ada

İmzası : S. Ada

Jüri Üyesi

Unvanı, Adı, Soyadı: Yard. Doc. Dr. Mustafa Meral

İmzası : M. Meral

*Beni bugünlere getiren
Anneme ve babama ithaf olunur.*

ÖNSÖZ

Öğrencilerin okul başarılarını en üst düzeye çıkarmak için çok yönlü araştırmalar yapılmaktadır. Öğrencilerin okul başarısını etkileyen zihinsel olamayan faktörlerden; ailenin Liselerde(ortaöğretim) ders başarısı üzerine etkisi”ni belirlemeye yönelik olarak hazırlanan bu çalışmada elde edilecek bulguların öğrenci başarısı ile yapılacak çalışmalara yardımcı olacağı düşünmekteyim.

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde; bilgi ve tecrübesi ile yanımda olan ve desteğini hiç esirgemeyen, tez danışmanım ve değerli hocam Prof. Dr. Semra ÜNAL’A, göstermiş olduğu ilgi, anlayış ve yardımları için sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunarım. SPSS ile ilgili bütün desteğini yanı başımda hissettiren Durmuş ÜMMET’E, teşekkür ederim.

OKAN VURSAVUŞ
İSTANBUL 2011

İÇİNDEKİLER

ONAY	i
İTHAF	ii
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
TABLolar LİSTESİ	x

I.BÖLÜM

GİRİŞ	1
1.1 PROBLEM DURUMU	3
1.2. PROBLEM CÜMLESİ	3
1.3. ALT PROBLEMLER	3
1.4. SAYILTILAR	3
1.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	4
1.6. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	4
1.7. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	5
1.8. TANIMLAR.....	5

II. BÖLÜM

2.1. BAŞARI	6
2.1.1. AKADEMİK (OKUL) BAŞARI.....	7
2.1. 2. ÖĞRENCİLERİN OKUL BAŞARISINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER.....	8
2.1.2.1. Bireysel Faktörler.....	10
2.1.2.1.1. Zihinsel Faktörler(zekâ).....	10
2.1.2.1.2.Duyuşsal Faktörler ve Kişilik Özellikleri.....	11
2.1.2.1.3.Fiziksel – Bedensel Faktörler.....	12

2.1.2.2.Eğitim-Öğretim Ortamından Kaynaklanan Faktörler.....	12
2.1.2.2.1.Okuldan Kaynaklanan Faktörler.....	13
2.1.2.2.2.Öğretmene Yönelik Tutumdan Kaynaklanan Faktörler.....	14
2.1.2.2.3.Derse Yönelik Tutumdan Kaynaklanan Faktörler.....	15
2.1.2.3.Aileden Kaynaklanan Nedenler.....	16
2.1.2.3.1. Aile İçi İlişkiler, Davranışlar ve Okul Başarısı.....	17
2.1.2.3.2. Ailenin Sosyo-Ekonomik Durumu ve Okul Başarısı.....	18
2.1.2.3.3. Anne Babanın Mesleği, Öğrenim Seviyesi ve Okul Başarısı.....	19
2.1.2.3.4. Öğrencinin Yaşadığı Evin Fiziki Durumu ve Okul Başarısı.....	21
2.1.2.3.5. Okul-Aile İşbirliği ve Okul Başarısı.....	21
2.1.2.3.6. Ailenin Çocuğa Verdiği Motivasyon ve Okul Başarısı.....	22
2.1.2.3.7. Televizyon, Bilgisayar ve Okul Başarısı.....	22
2.1.2.3.8. Arkadaş Çevresi ve Okul Başarısı.....	22
2.1.2.4.Psikolojik Durumdan Kaynaklanan Nedenler.....	23
2.2.ERGEN.....	23
2.3.AİLE.....	25
2.3.1.Aile ve Okul Başarısı.....	26
2.4.ANNE BABA TUTUMLARI.....	27
2.4.1. Baskılı ve otoriter tutum.....	28
2.4.2. Gevşek tutum (çocuk merkezci aile).....	30
2.4.3. Dengesiz ve kararsız tutum.....	30
2.4.4. Aşırı koruyucu tutum.....	31
2.4.5. İlgisiz ve kayıtsız tutum.....	32
2.4.6. Aşırı hoşgörölü tutum.....	33
2.4.7. Reddedici ve itici tutum.....	33
2.4.8. Destekleyici güven verici ve hoşgörölü tutum.....	34
2.4.9. Demokratik tutum.....	34
2.5. Ailenin Tutumlarının Gençler Üzerindeki Etkileri.....	35

III. BÖLÜM

3.1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	37
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	37

3.3. VERİLERİN TOPLANMASI	37
3.4. VERİLERİN ANALİZİ.....	37

IV. BÖLÜM

4.BULGULAR

4.1. Öğrencilerin Kişisel Bilgilerine ve Bazı Bağımsız Sorulara İlişkin Bulgular.....	39
4.2.Cinsiyet Değişkenine Göre T testi.....	54
4.3.Anne-Babanın Eğitim Seviyesi Tek Yönlü Varyans Analizi.....	58
4.3.1.Anne eğitim seviyesi tek yönlü varyans analizi.....	58
4.3.2. Baba eğitim seviyesi tek yönlü varyans analizi.....	67
4.4.Anne-Baba Mesleği Tek Yönlü Varyans Analizi.....	75
4.4.1.Anne Mesleği Tek Yönlü Varyans Analizi.....	75
4.4.2.Baba Mesleği Tek Yönlü Varyans Analizi.....	83
4.3.Baba Yaşı Tek Yönlü Varyans Analizi.....	87
4.4. Ailedeki çocuk sayısı Tek Yönlü Varyans Analizi.....	88
4.5. Ailenin Aylık Geliri Tek Yönlü Varyans Analizi.....	94

V. BÖLÜM

SONUÇLAR.....	101
5.1.Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	101
5.2.Anne eğitim seviyesi Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	102
5.3.Baba Eğitim Seviyesi Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	103
5.4.Anne Mesleği Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	104
5.5.Baba Mesleği Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	105
5.6.Baba Yaşı Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	106
5.7.Ailedeki Çocuk Sayısına Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	106
5.8.Ailenin Aylık Gelir Değişkenine İlişkin Sonuçlar.....	107

VI. BÖLÜM

TARTIŞMALAR.....	109
------------------	-----

6.1.Öğrenci Deneklerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Tartışmalar.....	109
6.2. Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Tartışmalar.....	111
6.3.Anne Eğitim Seviyesi Değişkenine İlişkin tartışmalar.....	111
6.4.Baba eğitim seviyesi Değişkenine İlişkin tartışmalar.....	112
6.5.Anne Mesleği Değişkenine İlişkin Tartışmamalar.....	114
6.6.Baba Mesleği Değişkenine İlişkin Tartışmamalar.....	115
6.7.Baba Yaşı Değişkenine İlişkin Tartışmamalar.....	115
6.8.Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine İlişkin Tartışmamalar.....	116
6.9.Ailenin Aylık Gelir Değişkenine İlişkin Tartışmamalar.....	117

VII BÖLÜM

ÖNERİLER.....	118
KAYNAKLAR.....	120
EKLER.....	126
ÖZGEÇMİŞ.....	129

ÖZET

Bu çalışma, ailenin Ortaöğretim öğrencilerinin eğitimi üzerindeki etki düzeyinin belirlenmesine yönelik araştırmadır. Araştırmanın teorik kısmında kaynak taraması yapılmış, alan çalışması kısmında da anketten faydalanılmıştır.

Ortaöğretimde okuyan öğrenci velilerinin çocuklarının akademik (okul) başarısına etki düzeyinin; eğitim-öğretim faaliyetlerine katılım, ailenin ekonomik durumu, anne babanın eğitim durumu, anne babanın mesleği, ailenin çocuğa sağladığı imkânlar, ailenin eğitime bakış açısı, ailece boş zamanlarda yapılan aktiviteler, ailenin okuma alışkanlıkları, ailede yaşayan kişi sayısı ve aile üyeleri arasındaki ilişkiler gibi aileye ait özellikler, öğrencin okul başarısına anlamlı bir ilişki bulunup bulunmadığı belirlenmiştir

Hazırlanmış olduğumuz anket çalışmasında da bu özelliklerin öğrenci başarısını etkileyip etkilemediği araştırılmıştır. Araştırma sonucunda ailenin, ortaöğretim öğrencilerinin okul başarısını etkilediği görülmüştür. Araştırma sonuçları eğitimciler ve ailelere öğrencilerin okul başarılarını artırmak için yapılacak çalışmalarda rehber olacaktır.

Araştırmanın örneklemini İstanbul sınırları içerisinde yer alan, 2 Anadolu Lisesi 1 Anadolu İmam Hatip Lisesi okullarında eğitimlerine devam eden üçyüzelli öğrenci oluşturmaktadır. Bu örneklemin yüz kırksekizi kız, ikiyüzikisi erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

Belirtilen amaca uygun olarak öncelikle öğrencilerin cinsiyet, yaş ve anne baba durumunu gösteren frekans ve yüzde analizi yapılmıştır. Değişkenlerde meydana gelen farklılaşmayı görmek için faktöriyel ANOVA uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Başarı, Akademik (Okul)Başarı, Aile, Başarıyı Etkileyen Faktörler, Anne Baba Tutumu

ABSTRACT

This study includes that, the family is how much efficient in education of high school. In the theoretical area of study, the literature review part exists. Furthermore, in the second part the consequence of questionnaire exists.

In the high school education, the curators of students are how much efficient and sufficient for the success of students. For this reason, to determine the meaningful students' achievement; some specialties that are the level of relevance between curators and students, the economic and educational level of family, the occupation of parents, the opportunities from parents to children, the family's point of view to education, family's activities in the spare time, the family' habit of reading activities, the population of family, and the relationship between individuals of family are used.

Also in the used questionnaire study, these features are surveyed for the factor of the achievement of the students. According to the results of the investigation, the families have roles in the high school students' success. Moreover this survey could recommend to families and instructors in order to increase the success of education. In this survey, the sample is the students at the two anatolian high school and anatolian religious vocational school. In addition, in this sample one hundred and forty eight female students and two hundred and two male students totally three hundred and fifty students exist.

According to stated purpose, initially the age, sex, status of students' parents' frequency and percentage analysis were done. To define the differentiation in the variables, factorial ANOVA was used.

Keywords: success, academic satisfaction, family, factors affecting achievement, attitude of parents.

TABLULAR LİSTESİ

TABLULAR LİSTESİ

YÜZDELİKLER

Tablo 1 Ankete katılan kız erkek öğrenci yüzdeleri.....	39
Tablo 2 Ankete katılan öğrencilerin sınıf yüzdeleri.....	39
Tablo 3 Ankete katılan öğrencilerin annelerinin eğitim seviyesi yüzdeleri.....	39
Tablo 4 Ankete katılan öğrencilerin babalarının eğitim seviyesi yüzdeleri.....	40
Tablo 5 Ankete katılan öğrencilerin annelerinin meslek yüzdeleri.....	40
Tablo 6 Ankete katılan öğrencilerin babalarının meslek yüzdeleri.....	41
Tablo 7 Ankete katılan öğrencilerin annelerinin yaş yüzdeleri.....	41
Tablo 8 Ankete katılan öğrencilerin babalarını yaş yüzdeleri.....	41
Tablo 9 Ankete katılan öğrencilerin kardeş sayısı yüzdeleri.....	42
Tablo 10 Ankete katılan öğrencilerin ailelerinin gelir yüzdeleri.....	42
Tablo 11 Ankete katılan öğrencilerin Aile ders çalışmasına yardım eder yüzdeleri.....	42
Tablo 12 Ankete katılan öğrencilerin Aile ders araç gereçlerini tamamlar yüzdeleri.....	43
Tablo 13 Ankete katılan öğrencilerin Aile okuldaki durumunu (ders ve okula devam) takip eder yüzdeleri.....	43
Tablo 14 Ankete katılan öğrencilerin Aile okula düzenli ziyaretler yaparak öğretmenleriyle görüşür yüzdeleri.....	44
Tablo 15 Ankete katılan öğrencilerin Aile temizliğine, kıyafetine, beslenmesine dikkat eder yüzdeleri.....	44
Tablo 16 Ankete katılan öğrencilerin Aile sevgi ve ilgi gösterir yüzdeleri.....	44
Tablo 17 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğuyla iletişim kurar yüzdeleri.....	45
Tablo 18 Ankete katılan öğrencilerin Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir (okul içinde ve dışında) yüzdeleri.....	45
Tablo 19 Ankete katılan öğrencilerin Aile öğretmene çocuk hakkında bilgi verir yüzdeleri.....	45
Tablo 20 Ankete katılan öğrencilerin Aile ders çalışması için kızıp	

bağırır yüzdellikleri.....	46
Tablo 21 Ankete katılan öğrencilerin Aile gerektiğinde açıklama yapar nasihat eder yüzdellikleri.....	46
Tablo 22 Ankete katılan öğrencilerin Aile öğretmenle işbirliği yapar yüzdellikleri.....	47
Tablo 23 Ankete katılan öğrencilerin Aile arkadaşça davranır (anlayışlı, sabırlı, esprili olma) yüzdellikleri.....	47
Tablo 24 Ankete katılan öğrencilerin Çocuğun eğitimi ile ilgili karları ailesi alır yüzdellikleri.....	47
Tablo 25 Ankete katılan öğrencilerin Çocuğun eğitimi ile ilgili hedefleri ailesi belirler yüzdellikleri.....	48
Tablo 26 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar yüzdellikleri.....	48
Tablo 27 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlar bağırıp çağırır yüzdellikleri.....	49
Tablo 28 Ankete katılan öğrencilerin Aile Okulu belli saatler arasında bulunacağı, barınacağı bir yer olarak görür yüzdellikleri.....	49
Tablo 29 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar yüzdellikleri.....	50
Tablo 30 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun arkadaş çevresini tanır yüzdellikleri.....	50
Tablo 31 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar yüzdellikleri.....	50
Tablo 32 Ankete katılan öğrencilerin Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar (internet) den yararlanmasını sağlar yüzdellikleri.....	51
Tablo 33 Ankete katılan öğrencilerin Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir yüzdellikleri.....	51
Tablo 34 Ankete katılan öğrencilerin Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir yüzdellikleri.....	52
Tablo 35 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder yüzdellikleri.....	52
Tablo 36 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun başarılı olması için	

baskı yapar yüzdellikleri.....	52
Tablo 37 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir yüzdellikleri.....	53
Tablo 38 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır yüzdellikleri.....	53
Tablo 39 Ankete katılan öğrencilerin Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez yüzdellikleri.....	53
Tablo 40 Ankete katılan öğrencilerin Aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar başarımla etkiler yüzdellikleri.....	54

CİNSİYET T TESTİ

Tablo 41 öğrencilerin “Aile ders araç gereçlerini tamamlar” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu.....	54
Tablo 42 öğrencilerin “Aile ders çalışması için kızıp, bağırır” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu.....	55
Tablo 43 öğrencilerin “Aile çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlar bağırıp çağırır” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu.....	55
Tablo 44 öğrenci deneklerin “Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar (internet)den yararlanmasını sağlar” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu.....	56
Tablo 45 öğrencilerin “Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu.....	56
Tablo 46 öğrencilerin “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını	

belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu.....	57
Tablo 47 öğrencilerin “Aile çocuğun başarılı olması için baskı yapar.” Cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu.....	57
Tablo 48 öğrencilerin “Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu.....	58
Tablo 49 “Aile ders çalışmasına yardım eder” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	58
Tablo 50 “Aile ders araç gereçlerini tamamlar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	59
Tablo 51 “Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip eder” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	60
Tablo 52 “Aile çocuğuyla iletişim kurar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	60
Tablo 53 “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	61
Tablo 54 “Aile öğretmenle işbirliği yapar.” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	62

Tablo 55 “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	62
Tablo 56 “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	63
Tablo 57 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	63
Tablo 58 “Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet) den yararlanmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	64
Tablo 59 “Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	65
Tablo 60 “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	65
Tablo 61 “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	66
Tablo 62 “Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	67

Tablo 63 “Aile ders çalışmasına yardım eder” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	67
Tablo 64 “Aile ders araç gereçlerini tamamlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	68
Tablo 65 “Aile temizliğine, kılık-kıyafetine, beslenmesine dikkat eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	68
Tablo 66 “Aile çocuğuyla iletişim kurar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	69
Tablo 67 “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)”Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	69
Tablo 68 “Aile ders çalışması için kızıp, bağırır.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	70
Tablo 69 “Aile öğretmenle işbirliği yapar.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	71
Tablo 70 “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	71
Tablo 71 “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	72
Tablo 72 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında	

Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	72
Tablo 73 “Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	73
Tablo 74 “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	74
Tablo 75 “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	74
Tablo 76 “Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	75
Tablo 77 “Aile ders çalışmasına yardım eder” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	75
Tablo 78 “Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam) takip eder” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	76
Tablo 79 “Aile çocuğuyla iletişim kurar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	77
Tablo 80 “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir.(okul içinde ve dışında)” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	77
Tablo 81 “Aile öğretmenle işbirliği yapar.” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	78
Tablo 82 “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar”	

Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	78
Tablo 83 “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	79
Tablo 84 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	80
Tablo 85 “Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	80
Tablo 86 “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	81
Tablo 87 “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	81
Tablo 88 “Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	82
Tablo 89 “Aile ders çalışmasına yardım eder” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	83
Tablo 90 “Aile gerektiğinde açıklama yapar, nasihat eder” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	83
Tablo 91 “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı(ayrı oda, masa vb.)hazırlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar	

Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz iSonuçları.....	84
Tablo 92 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	84
Tablo 93 “Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	85
Tablo 94 “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	86
Tablo 95 “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	86
Tablo 96 “Aile ders araç gereçlerini tamamlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Yaşı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	87
Tablo 97 “Aile okulda ki durumunu(ders ve okula devam) Takip eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	88
Tablo 98 “Aile sevgi ve ilgi gösterir.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Analizi Sonuçları.....	88
Tablo 99 “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında).” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	89
Tablo 100 “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı(ayrı oda, masa vb.)hazırlar.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan	

Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	89
Tablo 101 “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	90
Tablo 102 “Aile çocuğun arkadaş çevresini tanır.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	91
Tablo 103 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	91
Tablo 104 “Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar (internet)den Yararlanmasını sağlar.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	92
Tablo 105 “Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	93
Tablo 106 “Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	86
Tablo 107 “Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	93
Tablo 108 “Aile ders araç gereçlerini tamamlar” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	94
Tablo 109 “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)”	

Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	95
Tablo 110 “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	96
Tablo 111 “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	96
Tablo 112 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	97
Tablo 113 “Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir.” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	98
Tablo 114 “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	98
Tablo 115 “Aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar başarıyı etkiler” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	99

BÖLÜM I

Bu bölümde araştırmamın temelini oluşturan problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın önemi, sayıtlar, sınırlılıklar ve tanımlar sunulmuştur.

1.GİRİŞ

Psikolojik danışma ve rehberlik servislerine başvuru edenlerinin büyük çoğunluğunu “okulda başarısızlık” oluşturmaktadır. Okul başarısızlığı ülkemizde ilköğretimden yüksek öğretim sonuna kadar tüm öğretim kademelerinde görülmektedir. Eğitim sisteminden başarılı öğrenciler çıkabildiği gibi, bir hayli başarısız öğrenci de çıkabilmektedir. Bu durumda öğrencilerin başarısını etkileyen faktörlerin tespit edilmesi ve başarıyı artıracak önlemlerin alınması gerekir.

Öğrencinin okul başarısında pek çok faktörler etkileşim halindedir. Ülkemizde bütün okullar, aynı ders programlarını uyguladığı halde, öğrenci başarılarında farklılıklar görülmektedir. Aynı okulda farklı sınıflara ders anlatan öğretmenlerin, çizdikleri öğrenci başarı grafiği, farklı sonuçlar yansıtmaktadır. Hatta aynı sınıfta bulunan öğrencilerin başarıları arasında farklılıklar bulunmaktadır. O halde, öğretim etkinliğine yalnızca öğretim alanı açısından değil, öğrenciye dönük yaşantıların bütünü açısından bakmak gerekmektedir.(Varış; 1998)

Eğitim öğretimde başarısızlık ilk olarak zihinsel nedenlere dayandırılrsa da yapılan araştırmalar zihinsel olmayan nedenlerinde önemli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Başarısızlığın çok yönlü ve çeşitli nedenleri vardır. Alınacak önlemlerin bu nedenlere çözüm bularak gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Başarıyı etkileyen zihinsel olmayan etmenlerle ilgili ülkemiz ve dünyada çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Kurumsal görüşler ve konu ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde, değişkenlerin öğrenciden, öğretmenden, aileden, çevreden ve okuldaki kaynaklanan faktörler üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Başarısızlık nedenleri olarak öğrencilerin zekâ düzeyi, çalışma alışkanlıkları gibi öğrencinin kendisinden kaynaklanan nedenler, aileden kaynaklanan nedenler, eğitim sistemimizden ve ekonomik nedenlerden kaynaklanan sosyal nedenler olarak gruplayabiliriz (Tezcan, 1985;Kaya, 1983)

Eğitimi bir sosyal sistem olarak gören günümüz düşünürleri, öğrenci, aile ve okulu bu sistemin önemli öğeleri olarak kabul etmektedirler. Eğitimin etkili olabilmesi ve amaçların en üst düzeyde gerçekleştirilmesi bu öğelerin birbirleriyle olan uyumuna

bağlıdır. Elbette her ögenin başarı üzerinde belli bir etkisi vardır ve bunlardan birisinin istenen özelliklerde olmaması eğitim sürecini olumsuz şekilde etkilemekte, bazı sorunlara neden olmaktadır.(Karagözoğlu, 1987).

1960'lı yılların sonlarına doğru yapılan araştırmaların sonuçları, öğrenci akademik başarısının, okulun sahip olduğu niteliklere ve öğrenciler için ne yaptığına değil, büyük ölçüde aile özelliklerine bağlı olduğunu ortaya koymuştur.

Yapılan araştırmalar başarıyı okulun kontrolü dışındaki faktörlerden öğrencinin ailesini belirlediğini göstermektedir. Okulun bütçesi, politikaları ve öğretmenin özellikleri ikinci derecede önemliydi. Yani öğrencilerin kendisiyle birlikte getirdikleri, okulda ve sınıfta ne olup bittiğinden çok daha önemliydi (Gray, 1993, 28)

Jencks ve arkadaşları (Malkoç, 1991) tarafından yapılan kapsamlı bir araştırmaya göre aile özellikleri, öğrencinin okul başarısındaki en önemli çevre faktörünü oluşturmaktadır. Bu araştırmadan elde edilen bulgulara göre, okul başarısının yarısından fazlası, ailenin katkısıyla gerçekleştiğini söylemek mümkündür.

Öğrencilerin başarılarının nasıl artırılabilceği yönünde araştırmalar yapmak, başarısızlığın sebeplerini aramak, bunların nasıl ortadan kaldırılabileceğini araştırmak ve en iyi eğitim sistemine ulaşmak, eğitim alanında gerçekleştirilen çalışmaların temel amacıdır.

Öğrenme öğretme sürecine ilişkin olarak okul başarısını arttıran faktörler üzerinde yapılan araştırmalar, ailenin okul başarısı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir

Bu araştırmada öğrencilerin okul başarısını etkileyen önemli faktörlerden biri olan, aile ele alınıp incelenmiştir. Aile, çocuğun doğumundan itibaren ilk karşılaştığı ve içinde gelişimini sürdürdüğü bir kurumdur. Dolayısıyla çocuğun kişiliği, bilgisi, becerisi, görgüsü, zekâsı ve alışkanlıkları aile içinde şekillenir. Anne babanın çocuk yetiştirmeye yönelik olumlu ya da olumsuz tutumlarının yanında, ailelerin sosyo-kültürel, sosyo-ekonomik durumları ve anne babanın yaşları çocuğun başarısına etki eden diğer değişkenlerden bazılarıdır. Aile içinde anne baba arasındaki çatışma, iletişimsizlik, boşanma, çocuğun başarısını etkileyecek etkenler arasındadır.

1.1. PROBLEM DURUMU

Bu çalışmada ortaöğretimde okuyan öğrencilerinin ders başarısına etki eden faktörleri ve ailesinin öğrencinin ders başarısına etkisi üzerine çalışma yapılmıştır.

1.2. PROBLEM CÜMLESİ

Liselerde(ortaöğretim)'de okuyan öğrencilerin, ailelerinin öğrencilerinin ders başarıları üzerine etkisi var mıdır?

1.3. ALT PROBLEMLER

1. Anne babanın eğitim seviyesine göre öğrencilerinin okul başarıları farklılaşmakta mıdır?
2. Ailenin ekonomik durumuna göre öğrencilerinin okul başarıları farklılaşmakta mıdır?
3. Ailedeki çocuk sayısına göre öğrencilerinin okul başarıları farklılaşmakta mıdır?
4. Anne babanın mesleğine göre öğrencilerinin okul başarıları farklılaşmakta mıdır?
5. Anne baba tutumuna göre öğrencilerinin okul başarıları farklılaşmakta mıdır?

1.4. SAYITLILAR

Bu araştırmada aşağıdaki varsayımlardan hareket edilmiştir:

1. Öğrencilerin anket testine doğru ve içten cevaplar verdikleri kabul edilmiştir.
2. Kullanılan bilgi toplama aracının geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır.
3. Anket uygulamalarına öğrenciler gönüllü olarak katılmıştır.

1.5. SINIRLILIKLAR

Bu araştırma;

1. İstanbul ili Anadolu yakasında bulunan 3 Ortaöğretim (Anadolu Lisesi) okulunda okuyan 350 öğrenci ile
2. Ölçeklere öğrencilerin verdiği cevapların doğruluğu ile
3. Elde edilen bulgular bilgi toplama formundaki sorularla sınırlanmıştır.
4. 2009–2010 Eğitim Öğretim Yılı ile sınırlı

1.6. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı; ortaöğretim okullarında eğitim-öğretim gören öğrencilerin başarısızlık nedenlerini onların gözüyle ortaya koymak ve konuyu çeşitli değişkenler açısından analiz ederek somutlaştırmaktır.

Öğrencileri başarısızlığa sevk eden unsurları belirlemek ve bu unsurları çeşitli değişkenler boyutuyla ele almak için yapılan bu araştırmadan elde edilen bulguların; başarısızlık unsurlarının belirlenmesi, bu unsurların ortadan kaldırılması, problemlere çözüm sağlaması, eğitim kalitesinin yükseltilmesine olumlu katkı sağlaması ve eğitim camiasının her kademesindeki taraflara yardımcı olması adına önemlidir.

Ortaöğretimde(liselerde) okuyan öğrenciler, ergenlik dönemlerine özgü nedenlerden, eğitim sistemimizden, toplumsal, ekonomik ve aileden kaynaklanan nedenlerden okul başarısızlıkları yaşamaktadırlar. Okul başarısızlıkları çok nedenli olarak sosyal, akademik, kişisel, eğitim sistemi ve ailesel faktörler açısından ele alınabilir.

Ortaöğretim öğrencilerinin aile ile akademik (ders) başarısı arasındaki ilişkinin nasıl ve ne yönde olduğunu bilimsel olarak ortaya koymak, aileye düşen sorumluluğu vurgulamaktır.

1.7. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Öğretim kademelerindeki öğrenciler akademik başarılarına göre değerlendirildiği için bu kavram onların yaşamlarında önemli bir rol oynar. Lise öğrencileri için akademik başarı diğer öğrenim kademelerinden daha da fazla önem taşımaktadır. Çünkü lise öğrencilerinin akademik başarı düzeyleri sınıflarını geçip geçmemelerinin yanı sıra onların hangi yükseköğretim programlarına girebileceklerini belirleyen sınavların (LYS-LGS) puanlarının derecesini de etkilemektedir. Bu nedenle ülkemizde ana babaların çocuklarının akademik başarılarının yükselmesine ve üniversiteye girebilmelerine yardımcı olmak amacıyla olağanüstü özverili davrandıkları ve çocuklarının akademik başarıları için özel okullarda okutmaya yöneldikleri, kurslara gönderdikleri gözlenmektedir. Ancak hem öğrencilerin kendilerinin hem de ana babaların hatta öğretmenlerin akademik başarıyı etkileyen faktörleri bilmedikleri de dikkati çekmektedir (Özgüven,1974).

1.8. TANIMLAR

Başarı: İstenen sonuca ulaşma, güdülen amaca erişme, isteneni elde etme

Akademik Başarı: Öğrencinin bir akademik programdaki derslerden aldığı notların ya da puanlarının ortalamasıdır.

Anne Baba Tutumu: Baumrind, çocuk yetiştirme sürecinde anne-babaların sergilediği tutum ve davranışları anne baba tutumları olarak adlandırmıştır (Sümer ve Güngör, 1999).

BÖLÜM II

2.1.Başarı

Başarı; toplumsal yaşama katılmada etkenlik ya da etkilik olup kişinin duyuşsal ve düşünsel yetenekleriyle olduğu kadar bu yeteneklerin geliştirilmesine, işlenmesine uygun ortam ve şartlarla yakından ilgilidir.(Tezcan, 1992)

Baymur' a (1989) göre başarı "bireyin içinde bulunduğu zamanda az çok bir çaba sarf ederek kazanabildiği yeterlidir.

Başarı bir kavram olarak öğrencinin genel başarısı ve akademik başarısı karşılığında kullanılmaktadır. Akademik başarı öğrencinin fiziksel ve özel yeteneklerinden dolayı eriştiği başarı seviyesini kapsamaktadır.(Kepçeoğlu,1973)

Baltaş'a göre başarı "Genel olarak bir şey için anlamlı olan amaçların, yapılmış günlük programlarla adım adım gerçekleşmesidir." (Baltaş 1990) Elmacıoğlu da başarıyı, "Önceden belirlenmiş hedefler doğrultusunda, planlı ve programlı bir şekilde çok çalışarak ve çaba göstererek istenilen sonuca ulaşma işi" olarak tarif etmiştir. (Elmacıoğlu 1998)

Başarı, "istenilen sonuca ulaşma, güdülen amaca erişme, istenileni elde etme" olarak da tanımlanabilir. Eğitim açısından düşündüğümüzde başarı; "program hedefleriyle tutarlı davranışlar bütünüdür. Başka deyişle, öğrencinin programdaki hedef davranışları sergilemesi hali,"(Demirtaş, H.2004) "eğitim ve öğretim amaçlarına yaklaşma derecesidir"(Abdurrahman Ş. 1962)

Öğrenci başarısını," öğrencinin bulunduğu okul, sınıf ve derse göre belirlenmiş sonuçlara ulaşmada göstermiş olduğu ilerleme"(Koç, N.1981) olarak, başarısızlığını da, "öğrencinin gerçek yeteneği ile okuldaki başarısı arasında görülen farklılık olarak" tarif edebiliriz.(Artuks E)

Kasatura başarıyı, " insanın kazanmak istediği konuda sistemli bir çaba harcaması ve belirli kişilik özelliklerini kendinde toplayabilmesidir " şeklinde tanımlamaktadır. Kasatura'nın başarı tanımındaki ana ifade çaba harcamadır. Kasatura, bir insanın başarı kazanabilmesi için kişisel çaba göstermesi gerektiğini söylemektedir. (Kasatura,İ. 1991) Oktay başarıyı, " bireyin gelişme durumuna göre farklı hedeflere ulaşabilmesi " şeklinde tanımlamaktadır.(Oktay, A. 1995)

2.1.1.Akademik başarı

Okul başarısızlığı ülkemizde ilköğretimden, yüksek öğretim sonuna kadar tüm öğretim kademelerinde ortaya çıkan bir gerçektir. Başarısızlığın çok yönlü ve farklı nedenlere dayalı olduğu bilinmekte ve alınacak tedbirler bu nedenleri de göz önüne alınarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Başarısızlık nedeni olarak öğrencilerin zekâ düzeyi, çalışma alışkanlıkları gibi bireysel nedenler, aileden kaynaklanan nedenler, eğitim sistemimizdeki nedenler ve ekonomik nedenlerden kaynaklanan sosyal nedenler olarak gruplanabilir.(Tezcan, 1985. Kaya 1993)

Başarısızlık konusunda başka bir nedende öğrencinin motivasyonudur. Akademik olarak başarılı öğrencilerin, başarısız olanlara göre motivasyonlarının yüksek oldukları görülmüştür(Güney, 1985)

Başarısızlığın nedenleri ve etkileri karmaşıktır, ancak öğrencinin kendisiyle barışık ve yeteneklerinin farkında olması öğrencinin başarıya daha yakın olduğuna inanılmaktadır. Tam tersi kendi yeteneklerinin farkında olmaması kendini yeteneksiz bulanların ise iyi puan almadıkları bilinmektedir(Purkey, 1970)

Başarı kavramından hareketle okul başarısını açıklayalım. “ Başarı, okul ortamında belirli bir ders ya da akademik programlardan bireyin ne derece yararlandığının bir ölçüsü ya da göstergesidir. Okul başarısı ise öğrencinin bir akademik programdaki derslerden aldığı notların ya da puanlarının ortalaması olarak tanımlanabilir. ”

“ Okul başarısızlığı; öğrencinin gerçek yeteneğiyle okuldaki başarısı arasında görülen farklılık olarak tanımlanabilir. ” (Yavuzer, H 1998)

Akademik başarı; öğrencilerin okuldaki akademik edinimlerinin yılsonu ağırlıklı not ortalamaları ile ifade edilen göstergesidir. Diğer bir deyişle akademik başarı; Okumada, matematik, tarih, fizik... Gibi okulun akademik türden derslerinde elde edilen başarı ile Resim iş, Beden Eğitimi derslerinde kazanılan becerinin karşıtı olarak kullanılır. Günümüzde başarı kavramı, sözlükte yer alışına göre, “istenilen bir sonuca ulaşma yönünde gösterilen ilerlemedir” biçiminde tanımlanmaktadır. Böylelikle belirli bir öğrencinin başarısı; o öğrencinin bulunduğu okul, sınıf ve derse göre ön görülmüş amaçlara ulaşma yönünde göstermiş olduğu ilerlemeyi belirlemektedir. Başarının böylesine kapsamlı bir anlamı olmakla birlikte eğitimde başarı denildiği zaman genellikle “ okulda okutulan derslerde geliştirilen ve öğretmenlerce takdir edilen notlarla, test

puanlarıyla ya da her ikisi ile belirlenen beceriler yahut ta kazanılan bilgilerin ifadesi olan “Akademik Başarı” kast edilmektedir. Daha geniş anlamıyla başarı; Bilgi ve beceriler gibi bilişsel davranışların belirlediği amaçları olduğu kadar; ilgiler, kişilik ve tutumlar gibi bilişsel olmayan davranışların belirlediği amaçları da içerebilmektedir.

“ Beşlik not sisteminde başarı dört, başarısızlık iki notla değerlendirilir.”

Yani MEB öğrencilerin okul başarısını derslerden aldıkları puanlara göre tespit etmektedir. Yine aynı yönetmeliğin 33. maddesinde başarıyı ve başarısızlığı ifade eden notlar şu şekildedir:

PUAN NOT DERECE

85-100	5 Pekiyi
70-84	4 İyi
55-69	3 Orta
45-54	2 Geçer
25-44	1 Başarısız
0 -24	0 Başarısız

2.1.2.Başarıya Etki Eden Faktörler

Akademik başarısı üzerinde etkili olan pek çok değişken bulunmaktadır. Öğrenme değişkeni olarak da adlandırılan bu değişkenler, hemen hemen tümüyle fizyolojik, psikolojik ve toplumsal durum ve koşullarla ilgilidir. Öğrenme değişkenleri bireyin, öğrenme durumunu dolayısıyla da başarı düzeyini olumlu ya da olumsuz olarak etkilemektedirler. (Uluğ, 1999).

Öğrencilerin okul başarısına etkileyen okul içi ve okul dışı birçok etkenden vardır. Okul dışı etkenler söz konusu olduğunda aile, öğrencinin okul başarısı üzerindeki en önemli faktörlerden birisidir. Aileler birçok yönden çocuklarının başarısını etki edebilir.

Hem çocuklarıyla kuracakları iletişiminin niteliğiyle, hem de okul ile gerçekleştirecekleri işbirliği ile çocuklarının akademik başarısına önemli katkı sağlayabilir. Aileler, çocuklarının okul başarısına katkıda bulunabilmek ve daha nitelikli bir eğitim

öğretim ortamında hayata hazırlanmalarını sağlayabilmek için öncelikle kendi çocuklarını iyi tanımak durumundadır. Çocuğunu iyi tanımayan, çocuğunun olumlu ve olumsuz davranışları hakkında bilgi sahibi olmayan, bulunduğu yaş grubundaki çocukların ilgi ve eğilimlerinden habersiz anne-babaların, okul-aile ilişkilerini geliştirme ve çocuğunu hayata hazırlama noktasında yeterli destekte bulunabileceğinden söz etmek mümkün değildir. (Aslanargun E.2007)

Akademik başarıda başarı güdüsünün rolünü inceleyen araştırmalar özellikle; bireyin zorluklara meydan okuma, sabırlı olma, yaptığı işten zevk alması özellikleri üzerinde odaklanmışlardır. Bu özellikler bireyin “uyumlu akademik davranışları” olarak kabul edilmektedir. Bu özelliklerin tersi zorluklar karşısında hemen vazgeçmek, sabırsızlık göstermek, yaptığı işten zevk almamak gibi özellikler ise bireyin “uyumsuz akademik davranışları” olarak kabul edilmektedir (Colangelo, 1997).

Havighurst, akademik başarıyı etkileyen faktörleri:

- a) Çocuğun doğuştan var olan gizilgüç ve yetenekleri,
- b) Aile içinde geçirdiği hayat veya gördüğü eğitimin niteliği,
- c) Okulda öğrenimin kalitesi,
- d) Aile ve okul çevrelerindeki yaşantıları sonucunda geliştirdiği benlik kavramı

veya beklenti düzeyi olarak sıralamaktadır (Özodaşık, 1989).

Yıldırım “ okul başarısı zekâ, yetenek, kişilik ve ailesel nitelikler, okulun özellikleri, çalışma alışkanlıkları, kendine güven ve sınav kaygısı ile ilişkilidir ” demektedir. Yapılan araştırmada okul başarısını etkileyen bu faktörlerden başka faktörler de tespit edilmiştir. Bu faktörleri eğitim sistemi, öğretmen, ölçme aracı ve motivasyon faktörü şeklinde sıralayabiliriz.

Özabacı’ya göre (2005), öğrencilerin okul başarısızlığının ifade edilmesinde ev ve aile ortamı ilk sırada yer almaktadır. Bunu sırasıyla bireysel özellikler, arkadaş grubu ve okul ve öğretmen izlemektedir

Öğrenci akademik başarısını etkileyen faktörleri, üç temel başlık altında ele almak uygun görülmektedir.

1.Bireysel Faktörler

- Zihinsel Faktörler

- Duyuşsal Faktörler ve Kişilik Özellikleri

- Fiziksel – Bedensel Faktörler

2.Eğitim-Öğretim Ortamından Kaynaklanan Faktörler

- Okuldan Kaynaklanan Faktörler
- Öğretmene Yönelik Tutumdan Kaynaklanan Faktörler
- Derse Yönelik Tutumdan Kaynaklanan Faktörler

3. Aileden Kaynaklanan Faktörler

2.1.2.1. Bireysel Faktörler

Bedensel ve zihinsel sağlık öğrenmenin, dolayısıyla okul başarısının önemli koşuludur. Sağlıklı bedensel yapıya sahip olamayan, hasta, zihinsel v%ya bedensel engeli olan öğrencilerin normal müfredat uygulandığında başarılı olmaları beklenemez. (Uluğ, 1995)

Öğrencinin akademik olarak başarılı olabilmesi için gördüğü eğitimin gelişimsel düzeyine uygun olması gerekir. Zihinsel gelişimin takvim yaşıyla birlikte gitmesinin yanında çocuğun duygusal ve sosyal olgunluğu akademik başarısı için önemli etkindir

2.1.2.1.1. Zihinsel Faktörler(Zekâ)

Öğrencilerin neşeli, kötümser, girişken, öfkeli, hırçın, sosyal, sıkılgan, mantıklı ve iyimser olma gibi benzeri kişilik özellikleri başarılarını etkilemektedir. Öğrenciler kişilik özellikleri gereği ilgi duydukları etkinliklere yönelmekte ve yetenekli oldukları alanlarda

da başarılı olmaktadır. Öğrenciye ait diğer bir özellik de zekâsıdır. Bacanlı zekâyı, “yeni durumlara uyum yapabilme gücü ” şeklinde tanımlamaktadır. (Bacanlı, H.,2005)

Fakat zekâ öğrencinin başarısını artırmada tek başına etkili bir özellik değildir. Ulusoy, “...zekâ sadece bireysel öğrenme hızını etkiler... ” demektedir. Ayrıca öğrencilerin arkadaşlık ilişkileri de okul başarılarını etkilemektedir. Öğrencinin arkadaşlarının kişiliği, bilgisi, görgüsü ve davranışları öğrenciyi etkileyeceği için doğal olarak okul başarısını da etkileyecektir. (Ulusoy, A., 2006)

2.1.2.1.2.Duyuşsal Faktörler ve Kişilik Özellikleri

Ergenlik dönemi, biyolojik, psikolojik ve sosyal açıdan gelişme ve olgunlaşmanın yaşandığı, çocukluktan yetişkinliğe geçiş dönemidir. Ergenlik döneminde ergen fiziksel, ruhsal, duygusal ve sosyal açıdan değişiklikler yaşamakta, kişilik gelişimi bu dönemde şekillenmektedir. Bireyin yaşamında önemli bir yeri olan ergenlik döneminde, ailenin tutumu, ergenin kişilik gelişimi ve çevresiyle iletişimi açısından çok önemlidir. Ailesiyle arasındaki duygusal bağı güvene dayanan ergenler, ergenlik döneminde ortaya çıkan sıkıntılardan daha az etkilenmekte ve kendilerini daha güvenli hissederek yaşamla ilgili kaygıları azalmaktadır (Onur 1995, Sümer ve Güngör 1999).

Ortaokul ve lise yıllarına rastlayan ergenlik döneminde yoğunluk kazanan duygusal nedenler, ilgi alanlarının değişmesi ve çeşitlenmesi önemli başarısızlık nedenlerinden biridir. Bu dönemde hızlı bir gelişme ve değişim sonucu ergenin dikkatinin zayıfladığı ve duygusal gerginlik nedeniyle içe çekildiği, kendisiyle ilgilenmenin arttığı ve belirli noktalarda yoğunlaşmayla düşünce alanının daraldığı, bütün bunlarında çalışma ve başarıyı olumsuz etkilediği görülmektedir

Ergenlik döneminde olan ortaöğretimde okuyan öğrenciler birtakım duygusal nedenlerle başarısız olabilmektedir. Sürekli duygusal gerginlik içinde olan, içe dönük ve dikkat dağınıklığı yaşayan bir öğrencinin okulda başarı göstermesi beklenemez (Bozkurt, 1998).

2.1.2.1.3.Fiziksel – Bedensel Faktörler

“Beslenme ve fiziksel şartların niteliği çocukların başarısında çok önemli bir etken olduğu son yıllarda yapılan bir araştırmada kanıtlanmıştır. Çocuklar yaşlarına uygun beslenerek gerekli vitamin ve kalori alımı yaparsa başarıyı olumlu yönde pekiştirir.”

Öğrencinin görünüşünü, yetenek düzeylerini, güdülerini, ihtiyaçlarını, güçlü zayıf yanlarını ve geçmiş yaşantılarını içine alan kişilik bireyin kendine tüm özellikleri kapsar. Bireyin beden yapısı, mizacı, hobileri, fobileri, ilgileri, psikolojik gereksinimleri, yetenekleri, alışkanlıkları, tutumları ve değer yargıları öğrencinin çevresine uyumunu belirler. Öğrencinin sahip olduğu sakin, çekingen, girişken ve kendine güvenir gibi kişilik özellikleri öğrencinin okul başarısıyla doğru orantılıdır.(Tan, 1989)

Yaşlarına oranla fiziksel olarak geç olgunlaşma da gencin kendine güvenini zedelemekte, kişisel ve sosyal uyumunu bozmaktadır. Bunun getirdiği özgüvensizlik başarıyı olumsuz etkilemektedir

Çocuklarda öğrenmeyi etkileyen nedenlerden biride dikkat eksikliği ve aşırı hareketlilikdir. Dikkat bireyin ilgileri, güdülenmesi ve dış çevre ile ilgilidir. Böylesi çocuklar normal ya da normalin üzerinde zekâya sahip olmalarına rağmen dikkat sürelerinin kısalığı nedeniyle dersleri uzun süre izleyememekte bundan dolayı konuları anlamakta zorlanmaktadır buda öğrencinin başarısını düşürmektedir.(Şenol 2002)

Okulda başarı kişinin duyu organları ile bilgiyi alması, transfer etmesi ve iletmesi becerisine bağlıdır. Kişilerde bulunan duysal bozukluklar, sınıfta kişiye göre yeni bir düzenleme yapılmadıkça kişinin başarı göstermesini etkileyen faktörlerdir. Görme, işitme ve konuşma özürü öğrencilerin özel bir yardım olmadan başarı göstermesi zordur.(Özbay, 1999)

2.1.2.2.Eğitim-Öğretim Ortamından Kaynaklanan Faktörler

Eğitim kurumlarının en önemli görevleri, öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz önüne bulundurarak bu farklılıkların yaratacağı sorunların çözülmesi, bu sorunların getirebileceği zararları ve başarısızlıkları en düşük düzeye indirmek, bu nedenle sorunları tanımlamak, çözümlenmek ve gereken önlemleri almak giderek önem kazanmaktadır(Çakır,

1987). Eğitim öğretim de kalitenin yükselmesi okul, aile ve çevre faktörlerinin sağlıklı ve düzenli işleyişiyle sağlanır(Türkeli, 1987).

2.1.2.2.1.Okuldan Kaynaklanan Faktörler

Okulun araç-gereç, bina vb. fiziki donanımı, okulun ortamı ve okulun bulunduğu çevre öğrencilerin başarılarını etkilemektedir. Okulun öğrenci başarısını etkilemesi aynı zamanda okulun yönetilmesiyle de yakından ilgilidir

Akademik başarıyı sağlamada, öğrenci özgüvenin önemi büyüktür. (Uluğ, 1993) Öğrencilerin bazı derslerdeki yetenekleri öğretmenleri tarafından nasıl algılandıkları konusundaki fikirleri, çocukların akademik başarıya bağlı özgüvenlerini etkileyen bir etken olduğu belirlenmiştir.(Arseven, 1986). Çocuktaki güven duygusu, sınıf içindeki uyumunda olduğu gibi akademik başarısında da büyük önem taşır. (Yavuzer, 1993)

Okulların öğrencilerin akademik ve sosyal başarıları ile yakından ilgisi vardır. Eğitim kuruluşlarında öğrenciler derslikler dışında diğer eğitsel alanlardan da yararlanmaktadır. Laboratuvar çalışması gerektiren derslerde öğrenciler laboratuvarında deney ve gözlem yoluyla daha iyi öğrenmekte ve öğrencilerin başarıma güdüsünü artırmaktadır. Bu durum öğrencilerin derslerdeki başarısına yansımaktadır.(Çınkır, 1996)

Yapılan araştırmalarda sınıf mevcudu ile başarı arasında ilişki olduğunu, öğrenci sayısının az olduğu sınıflarda öğrenmenin ve başarının öğrenci sayısının fazla olduğu sınıflara göre daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır(Uludağ, Odacı, 2002)

Öğrencinin başarısında, okuldaki programlar, çocuğun kendine olan güvenini artıracak, ilgisini çekecek biçimde ve esnek bir şekilde hazırlanmalıdır(Özden, 1999)

İnsan, tüm yönleriyle içinde yaşadığı çevreye, mekâna ve içinde bulunduğu fiziksel ortama bağımlıdır. Mekân olarak okul veya fiziksel ortam düzeni insanların; sağlığını, duygusal dünyalarını ve performanslarını olumlu veya olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durum, okul mekânlarında özellikle öğrencileri ve öğretmenleri alakadar etmektedir. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yapıldığı kurumlarda bu konu üzerinde durulması ve gerekli tedbirlerin alınması eğitimin kalitesini artıracaktır.(Uludağ, Odacı, 2002)

Öğretmen, okul yönetimi, ders programları, öğretim yöntemleri bu konuda rol oynar. Öğretimin bireysel yöntemlere dayanılarak yapılmaması, başarısızlığın bir yönüdür.

Her çocuğa aynı biçimde öğretim yapmayı gerektiren bir program, öğrencinin bireysel özelliklerini dikkate alamaz (Tezcan, 1997).

2.1.2.2.2.Öğretmene Yönelik Tutumdan Kaynaklanan Faktörler

Öğrencilerin okul başarısını etkileyen önemli faktörlerden biri öğretmendir. “ Eğitim sürecinde öğretmen, diğer öğelere anlam kazandıran ve eğitimin gerçekleşmesinde büyük etkisi olan öğedir. ” (Hacıoğlu, F.-Alkan, C., 1997)Öğretim programlarında yer alan davranışları öğrencilere kazandıran kişi öğretmendir. Bundan dolayı öğretmen-öğrenci ilişkisinin niteliği, akademik başarıyı ve öğrenci davranışını etkilemektedir.(Celep, C., 2000)

Öğretmenin olumsuz davranışları, otoriter tutumları, bilgi yetersizliği, çocuklara ve mesleğe karşı ilgisizliği öğrenciyi başarısızlığa iter (Özcan, 1996).

Öğretmenin beklentisinin az veya düşük olması, öğrenciyeye daha az övgü ve dikkatle yaklaşarak öğrencinin başarı konusundaki beklentisini düşürmesine ve öğrencinin daha az çaba harcayarak kötü notlar almasına neden olur ve öğrenciyeye giderek daha da başarısız kılan bir kısır döngü ortaya çıkarır.

Öğretmen-öğrenci ilişkisinin niteliği, akademik başarıyı ve öğrenci davranışını etkilemektedir. Öğretmen-öğrenci ilişkisinin niteliğini ise öğretmenin sahip olduğu kişilik özellikleri, sosyo-ekonomik durumu, mesleki bilgisi, genel kültür bilgisi, özel alan bilgisi gibi öğretmene ait özellikler belirlemektedir. Öğretmene ait bu özelliklerin niteliği ne kadar yüksek olursa öğrenci başarısı da o derecede yüksek olacaktır. (Celep, C,2000)

Sınıfta öğretmenler konuları öğretirken öğrenciyeye kendi benlikleri hakkında olumsuz tutumlarda edindirebilmektedir. Bu durum hem çocukların öğrenmelerini güçleştirmekte hem de benlik saygılarını olumsuz etkilemektedir. Öğretmenler öğrencilerin bilgilerini değerlendirirken alınan zayıf notlar için "henüz yeterli öğrenme gerçekleşmedi" mesajını vermek yerine, benliğin yetersizliğine dair mesajlar verebilmektedir. Bu durumda henüz oluşum aşamasındaki özsaygıyı olumsuz etkileyebilmektedir.

Öğrencilerin, öğretmenin kendileri hakkındaki beklentilerine ilişkin algıları, etkili öğrenme ortamının oluşturulmasında önemli bir faktördür. Bu nedenle öğretim becerilerinin temel ilkelerinden biri, öğrencinin öğretmen tarafından desteklenmesi ve onu

öğrenmeye heveslendirmek için öğretmenin olumlu beklentilerini ortaya koymasidir. Bu beklentiler gerçekçi ama mücadeleye davet edici olmalıdır. Öğrenciye, başarısının fark edildiği hissettirilmelidir (Yavuzer, 2000, 165).

2.1.2.2.3.Derse Yönelik Tutumdan Kaynaklanan Faktörler

Öğrencilerin tutumları, tıpkı diğer bireysel özelliklerinde olduğu gibi eğitim programının en önemli girdileridir. Maxwell (2002)'e göre bir işin başlangıcındaki tutumumuz, o işin sonucunu, diğer bütün etkenlerden daha fazla etkiler. Bir öğrencinin çeşitli derslere ilişkin tutumu, ders çalışmaya ilişkin tutumu, öğretmenine, arkadaşlarına ve devam ettiği okula ilişkin tutumu onun öğrenmesini etkileyeceğinden programın başlangıcında o alana ilişkin tutumun ölçülmesi, tutuma ilişkin kazandırılmak istenen amaçlara ulaşılmasında yol gösterici olmaktadır.

Bloom (1979) ; öğrencilerin tutum, kaygı, ilgi, istek, benlik kavramı, başarıma inancı vb gibi özelliklerinin bir bileşkesi olarak nitelendirdiği duyuşsal giriş özelliklerinin okuldaki öğrenmeleri etkilediğini belirtmektedir.

Sonuç olarak; eğitimde herhangi bir dersin başarısına etki eden en önemli değişkenlerden biri de o derse karşı olan tutumdur. Bu nedenle, ailelerin ve eğitimcilerin en önemli amaçlarından biri öğrencilerin derse karşı tutumlarını olumlu yönde geliştirmek ve artırmak olmalıdır.

Öğrencilerin okula, derslere ve öğretmenlere yönelik geliştirdikleri tutumları vardır. Bazen bu tutumlar onların, öğrenme etkinliklerine ya yaklaşmalarına ya da uzaklaşmalarına neden olur ve öğrenmede başarı düzeyini etkiler (Ülgen, 1994). Bu bakımdan bir öğrencinin derslerine ve öğretmenlerine karşı olumlu tutuma sahip olması, onu derslerine istekli bir şekilde çalışmaya, öğrenmeye ve akademik başarısını yükseltmeye yöneltir. Derse olumlu tutumla yaklaşılmasını sağlamak temel hedefler arasında yer almalıdır. Öğrencilerin öğrenme etkinliklerine doğrudan katılmalarını sağlayıcı yöntemler kullanılarak tutumlarının olumlu yönde gelişmesine yardımcı olunabilir.

Uluğ(1996)'a göre öğrenme değişkenleri, öğrencinin öğrenme durumu dolayısıyla da başarı düzeyin olumlu ya da olumsuz olarak etkilemektedirler. Öğrencilerin derslerine karşı öğrenme, ilgi, merak ve isteği, öğrencinin uygun çalışma ortamına ve verimli çalışma

alışkanlıklarına sahip olması; başarı için çevresinden yakınlık ve destek görmesi ve sağlıklı bir bedensel yapıya sahip olması gibi özellikler, onun öğrenmesini kolaylaştırıp başarısını arttırırken; tersi durumlarda öğrenmesini güçlendirmektedir.

2.1.2.3.Aileden Kaynaklanan Nedenler

İlk doğduğu andan itibaren de anne-babanın çocuğun üzerinde etkisi büyük olmaktadır. Anne babanın kişilik yapıları özellikleri, eğitim durumları, meslekleri, ruh ve beden sağlığı, zihinsel gelişim düzeyleri, birbirleriyle olan ilişkileri çocuğun kişilik gelişimini etkiler.

Aile çocuğun eğitiminde ilk ve en etkili bir kurumdur. Ünlü çocuk psikologu Erikson' a göre bebeklik dönemi güven ya da güvensizlik evresidir. Temel güven ya da güvensizlik duyguları anne-bebek ilişkisine bağlı olarak gelişir. Anne-bebek ilişkisindeki olumluluk, tutarlılık, süreklilik ve aynılık çocukta temel güven duygusunun özünü oluşturur. Yapılan Araştırmalarda bebeklik döneminde temel güven duygusu geliştirememiş çocukların, ileride ruhsal bozukluklar, aşırı korkular, aşırı kıskançlık, bencillik, sabırsızlık, saldırganlık gibi davranışlar gösterme olasılıklarının fazla olduğunu ortaya koymaktadır (Tan, 1964).

Aile içi ilişkilerin düzenli olması, çocuğun okul başarısını olumlu etkiler. Sağlıklı aile ortamında çocuk, yanında kendine güven veren, anlayışlı, sorunları ile ilgilenen bir ebeveyn bulur. Yeterli toplumsal etkileşimin bulunmadığı ailelerde, çocuğun okul başarısını olumsuz yönde etkilemektedir. Çocuğun yeteri kadar ilgi, sevgi ve saygı göremediği ailelerde aile içi geçimsizlikler, çocuğun çalışmasını olumsuz yönde etkilemektedir.(Tezcan 1988)

Çocuğun aile içindeki yaşantısı sonucu kazandığı bilgi ve beceriler çocuğun okuldaki başarısını etkiler. Çocuğun aileden öğrendiği bilgi ve beceriler, okuldaki öğrendiklerini destekler nitelikte ise çocuk okulda başarılı olur. Okul ile ailede öğrendikleri arasında farklılık olursa bu durum çocuğun başarısını olumsuz yönde etkiler. Bununla birlikte aile içindeki huzursuzluk, ailenin ait olduğu kültürün özellikleri, aile fertlerinin eğitim düzeyleri ve çocuğu okula karşı tutumu da çocuğun okul başarısını etkileyen etkenlerden bazılarıdır.(Fidan ve Erden 1991). Yapılan araştırmalarda ailenin ilgisizliği ile akademik başarı arasında doğrudan bir ilişki olduğu gözükmemektedir (Yavuzer, 1987).

Ailenin büyüklüğü de, ana baba tarafından çocuğa gösterilen ilginin derecesini belirleme bakımından başarı üzerinde etkili bir değişkendir. Kalabalık aileler hangi tür aile olursa olsun, başarı sağlayacak bir dil gücü kazandırma yönünden yetersizdir. Kırsal aile ve gecekondü aileleri bu bakımdan yetersizdir. Aile ortamındaki birey sayısı çocuğun okula karşı geliştirdiği tutumların belirlenmesinden; ders çalışmak, ödev yapmak ve kitap okumak gibi başarıya etki eden temel değişkenlerinde sağlanması üzerinde etkilidir (Erçetin ve Özdemir, 2004).

Aile baskısı çocukları öğrenmelerini olumsuz yönde etkilemektedir. Anne baba beklentileri öğrenci çabası üzerinde önemli bir güç oluşturmaktadır. Beklentilerin çok yüksek olması veya düşük olması olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Anne babanın çocuğundan gurur duyduğunu belirtmesi onu başarıya isteklendirmektedir. Ailede sürekli horlanan, itilen öğrencilerde ise okula ve arkadaşlarına karşı olumsuz tutumlar ortaya çıkabilecektir (Başar,2001).

Öz konuyla ilgili olarak; “ çocuğun okuldaki davranış ve başarısı büyük ölçüde aile ocağındaki durum ve yaşayışına bağlıdır ” demektedir. Öz’ün konuyla ilgili bu ifadesi ailenin öğrencilerin başarısını nasıl etkilediği ve öğrenci başarısında nasıl bir role sahip olduğu konusunda bize önemli bir mesaj vermektedir.(Öz, M.F, 2001)

Neill ise aileyle ilgili olarak; “ hiçbir zaman sorun çocuk yoktur, yalnızca sorun anne babalar vardır ” demektedir.(Neill, A.S., (Çev. G.D. Nalbantoğlu))

Aileye Bağlı Sebepler; anne babanın çocuktan kendi kapasitesi üzerinde başarı beklemesi ve bu konuda çocuğa baskı kurması. “Bu beklenti çocukta aşırı kaygıya sebep olur ve aşırı kaygıda çocuğun ders başarısını etkiler.” Anne baba arasındaki iletişim eksikliği, aile içinde huzursuzluk, çocuklarını başkalarıyla kıyaslamaları, çocuklarına karşı ilgisizlik, sosyal aktivitelere yönlendirmeme, çocuklarıyla olan diyaloglarının emir cümleleri üzerine kurmaları, gelir düzeyinin düşük olması, eğitim seviyelerinin yetersiz olması gibi sebepler çocuğun başarısız olmasına neden olur.

2.1.2.3.1.Aile İçi İlişkiler, Davranışlar ve Okul Başarısı

Goleman konuyla ilgili olarak; “ çocuklarıyla doğrudan ilişkilerinin yanı sıra, bir karı-kocanın kendi aralarında hisleriyle nasıl baş ettikleri ailedeki en ince duygusal

alışverişleri bile gözden kaçırmayacak kadar akıllı öğrenciler olan çocuklara çok etkili dersler verir ” demektedir.(Goleman, D.,(Çev. B.S. Yüksel)),

Aile geçimsizlikleri ve boşanmalar çocukların okul başarıları üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır. (Özkan, Z. 2004.)

Anne babanın çocuktan kendi kapasitesi üzerinde başarı bekleme ve bu konuda çocuğa baskı kurması başarısızlığa neden olmaktadır. “Bu beklenti çocukta aşırı kaygıya sebep olur ve aşırı kaygıda çocuğun ders başarısını etkiler.” Anne baba arasındaki iletişim eksikliği, aile içinde huzursuzluk, çocuklarını başkalarıyla kıyaslamaları, çocuklarına karşı ilgisizlik, sosyal aktivitelere yönlendirmeme, çocuklarıyla olan diyaloglarının emir cümleleri üzerine kurmaları, gelir düzeyinin düşük olması, eğitim seviyelerinin yetersiz olması gibi sebepler çocuğun başarısız olmasına neden olur.

2.1.2.3.2.Ailenin Sosyo-Ekonomik Durumu ve Okul Başarısı

Ailenin sosyoekonomik özellikleri, çocukların okul başarıları ve toplumsal hayata katılımlarında oldukça etkilidir. Eğitim faaliyetlerinin bireye sağladığı olumlu kazanımlar konusunda beklenti düzeyleri, ailelerin eğitime yapacağı yatırımları ve çocuklarına sağlayacakları eğitim imkânlarını belirler. Çok iyi bir aile tecrübesi, ortalama zihinsel özelliklerle doğmuş bir çocuğun, okulda çok iyi başarılar elde etmesini sağlayabilir. Öğrencilerin başarı düzeyleri kendilerine sağlanan uygun ortam ve koşullarla yakından ilgilidir. Öğrencilere sağlanan olumlu ortamlar ve imkânlar öğrencilerin yetenekleri konusunda özgüven, başarı güdüsü, ilgisi ve kendilerine güvenlerini artırır (Erçetin ve Özdemir, 2004).

Ailenin sosyo-ekonomik durumu öğrencilerin okul başarısını etkileyen aileye ait önemli özelliklerden biridir. “ Ailenin sosyo-ekonomik durumunu; ailenin gelir düzeyi, anne babanın öğrenim ve meslek durumları, oturdukları evin bulunduğu yer, içinde kaç kişinin yaşadığı gibi değişkenler belirlemektedir.

Gelir düzeyi iyi olan aileler çocuklarının kendilerinin yarınları olduğunun farkında olduklarından çocuklarının başarılı olabilmesi için çocuğun eğitimine gerekli harcamaları yapmaktan kaçınmayacaklardır “Ailenin gelir düzeyi iyi ise öğrencinin evde çalışma odasından tutun, kılık kıyafet, ders araç-gereçleri, okul aile işbirliği daha iyi olacaktır.

Okuldaki başarısızlıkta sosyal kültürel faktörler etkili olmaktadır.’’ Çocuklarının başarıları için aileler üzerine düşeni fazlasıyla yapacaklardır.

Gelir düzeyleri düşük ailelerin çocukları yeterli beslenememekte, okul araç ve gereçlerine yeterince sağlanamamakta kötü sağlık koşulları ve konutların yetersiz oluşları onlara uygun çalışma ortamı yaratmamaktadır (Tezcan, 1992).

Ailenin sosyo-ekonomik durumu, eğitim düzeyi, yaşadığı yer ve kişiye sağladığı imkânlar, eğitime bakış açısı, eğitim düzeyi, ailenin içinde olduğu çevre ve ailenin bireye karşı tutumu kişinin başarısında rol oynayan önemli etkenlerdir. Anne babanın okula ve eğitime değer vermeleri, öğrenciye verilen ödev ve dersleriyle yakından ilgilenmeleri ve onlara rehberlik edip yardımcı olmaları onların okul başarılarını olumlu yönde etkilemektedir (Belçer, 1993).

Köse’ye (1990) göre, öğrenci ailesinin sosyo – ekonomik durumu öğrencinin devam edeceği lise türünü ve özel kurs veya ders alıp almayacağını, bu üç olgu da büyük ölçüde öğrencinin başarı düzeyini belirlemektedir. Dolayısıyla aile sosyo – ekonomik durumu daha iyi olan, özel kurs veya ders alan ve maddi imkânları daha iyi olan liselere devam eden öğrencilerin başarı düzeyleri durumları tersine olan akranlarının başarı düzeylerinden daha yüksek olmaktadır. Köse’nin yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre, aile sosyo – ekonomik durumun eğitimsel başarı üzerindeki etkisi okul özelliklerinin etkisinden daha büyüktür.

Ailenin sosyoekonomik yapısı, babanın işi ve mesleği de çocuğun yetişmesi konusunda etkili olmakta ve öğrencilerin başarısına önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır. Genel olarak çocuğun anne ve babasının mesleği, çocuğun gelişmesi üzerinde etkilidir. Yapılan incelemelerde ailenin eğitim seviyesi düşük ve mesleği vasıfsız, el emeğine dayanan ve az kazanç getiren bir faaliyet olduğu takdirde; hem çocuğun kültürel bakımdan aile çevresinden faydalanma imkânının azaldığı, hem de okul masraflarının aile tarafından karşılanmasının güç hale geldiği ortaya çıkmıştır. Bu sebeple, çocuğun gelişmesi olumsuz olmaktadır (Yıldırım, 1997).

2.1.2.3.3. Anne Babanın Mesleği, Eğitim Seviyesi ve Okul Başarısı

Çocuğun okul başarısını etkileyen bir başka faktör de ailelerin, çocukların ders çalışmasına, ev ödevlerini hazırlamasına gerektiği kadar yardımda bulunup

bulunmadıkları, sorularına cevap verip vermemeleridir. Burada eğitim ve kültür düzeyi düşük işçi ailelerinin çocuklarına hemen hiç yardım edememeleri ile anne-babası memur, öğretmen ve öğretim üyesi olanların yani eğitim ve kültür düzeyi yüksek olan ailelerin çocuklarının okul çalışmalarına yardım etmeleri, okul başarıları bakımından çocuklar arasında büyük farklar yaratmaktadır.

Eğitim düzeyi ve gelir durumu yetersiz aile çocuklarının başarısızlığı maddi imkânsızlıklarından kaynaklıdır. Sınırlı öğrenim imkânları, parasal sıkıntıları, işsizlik ve geçim kaygısı gibi sorunlar içinde çarpınan anne ve babalar sürekli bir geçim derdi içinde olduklarından çocuklarına gereken ilgi ve sevgiyi gösterememektedirler. Maddi imkânlardan kaynaklanan huzursuzluk aile içinde çatışmalara yol açabilmektedir. Sürekli gerginlik ve çatışma, okuyan çocuğun okul başarısını olumsuz yönde etkilemektedir. Bir okulda öğrencilere zekâ testleri uygulanmış ve aynı zekâ düzeyindeki öğrenciler başarılı ve daha az başarılı öğrencilerin ailelerinin daha dengeli ve uyumlu olduğu, düşük başarı gösteren öğrenci ailelerinde ise uyumsuzluk ve ruhsal sorunların daha büyük olduğu saptanmıştır.

Anne-babanın eğitim seviyesi ile öğrencinin okul başarısı arasında olumlu bir ilişki vardır. Tahsilli anne ve babaların, çocuklarındaki başarı güdüsünü harekete geçirmede daha iyi oldukları görülmektedir. Yapılan araştırmalar başarılı öğrencilerin anne ve babalarının öğrenim seviyelerinin; başarısız öğrencilerin anne ve babalarının öğrenim seviyelerine göre daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ailenin eğitim seviyesi yükseldikçe çocuğun kendisini ifade etmesi artmakta ve sosyal ilişkilerinde başarılı, yaratıcılık yeteneğini geliştirebilen ve fikirlerinin ifade edebilme becerisine sahip çocuklar yetişmektedir. Anne-babanın kendine güvenen bir çocuğa sahip olabilmeleri için, önce kendilerine, sonra birbirlerine, ardından da çocuklarına güvenmeleri gerekir.

İlkay Kasatura'nın yaptığı bir araştırmaya göre, ekonomik sıkıntıların aile içinde sık sık tartışılması öğrencinin hayata ve geleceğe güvenle bakmasını engellemekte, yarımından korkan kişiler haline gelerek başarısız olmaktadır. Başarılı öğrencilerin büyük çoğunluğunda ailelerin ekonomik durumuna karşı bir güven oluşmuştur. Yarımlara güvenle bakan öğrenciler daha başarılı olmaktadır. Bu durum Kasatura'nın 144 başarılı, 144 başarısız öğrenciyle yaptığı bir araştırmada da görülmektedir (Türk, 1999, 13).

Kasatura'ya (1991) göre, anne babanın mesleğinin toplum içindeki saygınlığı ve sağladıkları gelir düzeyi de öğrencinin okul başarısını etkileyen faktörlerden en önemlisidir. Özellikle babanın mesleği ile çocuğun okul başarısı arasında yakın bir ilişki olduğunu savunur. Anne babanın öğrenim düzeyi ile öğrencinin okul başarısı arasında çok yakın bir ilişki vardır. Tahsilli anne babaların, çocuklarındaki başarı güdüsünü harekete geçirmekte daha baskın oldukları görülmektedir. Nitekim yapılan araştırmalar başarılı öğrencilerin anne- babalarının öğrenim düzeylerinin; başarısız öğrencilerin anne – babalarının öğrenim düzeylerine göre daha yüksek olduğunu göstermektedir

2.1.2.3.4.Öğrencinin Yaşadığı Evin Fiziki Durumu ve Okul Başarısı

Ders çalışılan fiziksel mekân öğrenmenin iskeletini oluşturmakta ve öğrenmeyi ilerletmeye olumlu katkılar sağlamaktadır.(Uludağ, Z.-Odacı, H 2002) Eğitim ortamıyla ilgili bu şartlar istenilen düzeyde değilse verimli bir öğrenmenin gerçekleşmesi zordur. Yani bir öğrencinin yaşadığı ev, fiziki koşullar bakımından uygun şartları taşımaktadır.

Aile çocuğuna ders çalışabileceği uygun bir ortamın hazırlamalıdır. Çünkü ders çalışılan fiziki ortamın yeterliliği okul başarısını etkilemektedir

2.1.2.3.5.Okul-Aile İşbirliği ve Okul Başarısı

Okulun hedeflenen amaçlarına ulaşması için, öğrencinin ailesini de okulda verilen formal eğitim sürecine katması gerekmektedir. Okul aile işbirliği farklı düzeydeki öğrencilerin başarısının artmasında temel unsurlardan biridir.(Pehlivan, 1999)

Çocukların okul başarıları üzerinde okulun fiziki ve psikolojik ortamı kadar, ailelerin evde sağladıkları ortam ve koşulların da önemli bir etkisi vardır. Ailenin en azından çocuğu öğrenmeye güdülemesi, okulda öğrendiklerini tekrar etmesi ve pekiştirmesi için ona yardımcı olması, yol göstermesi çocuğun başarılı olmasına yardımcı olacaktır. Bunun için ailenin okulla işbirliğine girerek, öğrencinin okulda hangi konuları öğrendiği, neleri öğrenmesi gerektiği, öğretim sürecinde kullanması gereken araç gereçlerin neler olduğu, çocuğa hangi konularda nasıl yardımcı olabileceğini öğrenmesi gerekir.(Ali İlker Gümüşeli 2004)

2.1.2.3.6. Ailenin Çocuğa Verdiği Motivasyon ve Okul Başarısı

Öğrencilerin okul başarısını etkileyen önemli bir faktör de güdülenmedir. “Güdülenme; çalışılacak konuya, yapılacak etkinliğe ilişkin ilgi, istek duymak ve çaba harcamaya hazır olmak demektir. ” (1) Öğrencinin başarılı olabilmesi için okula ve derslere karşı güdülenmenin yüksek olması gerekir. (Yeşilyaprak, B.,2001)

“Güdülenme, okuldaki öğrenci davranışlarının yönünü, şiddetini ve kararlılığını belirleyen en önemli güç kaynaklarından biridir. ” (2) Okuluna ve derslerine iyi motive olmuş bir öğrencinin öğrenmesi kolaylaşacaktır. Yani motivasyon öğrenme için gerekli ön koşullardan biridir. Yeterince güdülenmemiş bir öğrenci öğrenmeye hazır hale gelmemiştir. Bundan dolayı yeterince güdülenmemiş bir öğrencinin başarısı düşmektedir. (Fidan, N.,2005)

2.1.2.3.7. Televizyon, Bilgisayar ve Okul Başarısı

Televizyonun, en olumsuz etkisi, öğrencilerin okul başarısı üzerine yaptığı var sayılan etkilerdir. Bu eleştirel bakış açısına göre:

- Televizyon izlemenin ödev yapma ve derse çalışma zamanını kısaltması,
- Okuma-yazma gibi zihni çalıştırıcı entelektüel faaliyetler yerine, görüntü ve ses ile desteklenen kolaycı zihni yeteneklerin gelişmesi engelleyen,
- Gerçek olgular yerine hayali olgularla yetişen bireyleri oluşması,
- Televizyon formatından kaynaklanan hızlı ve kısa sahnelerin çocuğun algılama yeteneğinde yarattığı olumsuzluklar (Batmaz ve Aksoy, 1995).

2.1.2.3.8. Arkadaş Çevresi ve Okul Başarısı

Bu dönemde arkadaş grubu tarafından kabul görmek genç için önemli bir hale gelir. Bu yüzden de bir arkadaş grubuna dâhil olabilmek için o grubun önem verdiği şeylere eğilim gösterirler. Şayet arkadaş grubu başarısız ya da okula önem vermeyen ergenlerden oluşuyorsa büyük ihtimalle çocuğunuzda benzer davranışlar gösterecek ve okul başarısı düşecektir.

Arkadaş grubunun okul eğitimine verdiği değer, ailedeki entelektüel havanın varlığı, çocuğa yol gösterilmesi okuldaki başarıyla doğrudan ilgili faktörlerdir. Okuldaki öğretmenlerin niteliği, araç ve gereçlerin kullanılması, okulun akademik başarıya verdiği değer, öğrenciler arasındaki etkileşimin niteliği ve benzeri birçok çevresel faktör öğrenmeyle ilgili olanlardan bazılarıdır.”(Fidan, N. - Erden, M., 1998.)

2.1.2.4.Psikolojik Durumdan Kaynaklanan Nedenler

Psikolojik durumdan kaynaklanan nedenlere kaygı ve depresyonu örnek olarak verilebilir. Kaygı; korku, endişe gibi sübjektif olarak algılanan bir duygudur ve kişiliğin bütünlüğünün tehdit edildiği bir durumda ortaya çıkar. (Kozakcıoğlu, Gördürür, 1995)

Kaygının düzeyi, panik düzeyde yoğun korku ile hafif belirtiler arasında değişiklikler gösterir. (Yüksel, 2001, s.337)

Kaygının belirtileri ise şunlardır: korku, endişe, panik, gerginlik, tedirginlik olarak sayılabilir. Psikolojik belirtiler kişiden kişiye değişiklik gösterir. Kaygı durumundan kurtulmak için savunma mekanizmaları kullanılır. (Yaycı, 2000)

Depresyon; derin üzüntülü bir duygunun içinde düşünce, konuşma ve hareketlerdeki yavaşlama, değersizlik, kendini küçük görme, isteksizlik, karamsar duygu ve düşünceleriyle fizyolojik işlevlerde yavaşlama gibi belirtileri içeren hastalık tablosudur. (Öztürk, 1994, s.224)

Depresyon zihinsel faaliyetlerde de değişikliklere yol açar. En sık görülen özellikleri dikkatini toplayamama ve unutkanlıktır. Gelecekleri ile ilgili, yaşadıkları ile ilgili olarak devamlı kötümser düşünürler. Genel olarak ilgileri azalır. Benlik saygısında azalma kaybolma değişmez belirtidir. Aynı çaresizlik duygusu da siktir. (Yüksel, 2001, s.220)

2.2.Ergen

Lise öğreniminin yapıldığı yıllar öğrenciler için aynı zamanda gelişim dönemleri içerisinde en sorunlu dönem olarak tanımlanan ergenlik dönemine rastlamaktadır. Bu nedenle lise öğrencileri bir yandan ergenlik döneminin kendilerine getirdikleri gelişimsel ve psiko-sosyal sorunlarla başa çıkmak zorundadırlar.

Ergenlik dönemi, biyolojik, psikolojik ve sosyal açıdan gelişme ve olgunlaşmanın yaşandığı, çocukluktan yetişkinliğe geçiş dönemidir. Bu dönemde ergen fiziksel, ruhsal, duygusal ve sosyal açıdan değişiklikler yaşamakta, kişilik gelişimi bu dönemde şekillenmektedir. Bireyin yaşamında önemli bir yeri olan ergenlik döneminde, ailenin desteği, ergenin kişilik gelişimi ve çevresiyle iletişimi ve okul başarısı açısından çok önemlidir. Ailesiyle arasındaki duygusal bağı güvene dayanan ergenler, ergenlik döneminin yarattığı sıkıntılardan daha az etkilenmekte ve kendilerini daha güvenli hissederek yaşamla ilgili kaygıları azalmaktadır (Onur 1995, Sümer ve Güngör 1999).

Diğer bir tanıma göre ergenlik dönemi “bedensel, cinsel, sosyal ve psikolojik olarak belirgin değişikliklerin olduğu bir dönemdir. Bu dönemde, hızlı büyüme, cinsel dürtü artışı, benliğin henüz tam olgunlaşmamış olması ve bireyin toplumsal yerinin kesinleşmemesi, aileye bağlılığın yanı sıra bağımsızlık ihtiyacının artışı gibi durumların yaşanması nedeniyle bu dönem sorunlu ve fırtınalı bir dönem” olarak ifade edilmektedir (Döğücü 2004).

Ergenlik yeniden düzenlenme dönemidir ve yaşamın sosyal yanların öne çıktığı için, ilgi alanlarında geçici olsa da bir kayama olabilmektedir. Ancak böyle bir uyum sürecinden sonra ergenler kısa sürede kendilerini toparlamakta ve okul ile ilgili sorumluluklarını yüklenmektedirler(Şeno1 2002).

Ergenlik dönemine, sosyal yönden yeniden doğuş dönemi, yetişkinliğe özgü önemli gelişim görevlerini başarma ve kişinin bağımsızlık savaşını verdiği dönem olarak bakılmaktadır. Çocukluktan yetişkinliğe geçiş ve kişilik gelişimi ve uyumunda çok önemli olan ergenlik döneminde, büyüme ve gelişmedeki değişmelerin yanı sıra ruhsal ve duygusal yaşamda da önemli değişmeler meydana gelmektedir. Ergenlik döneminde fiziksel, sosyal, duygusal ve ahlak gelişimi bakımından önemli değişiklikler yaşanmakta ve bu gelişim özellikleri ergenlerin kimlik kazanımı ve toplumsallaşması açısından önemli rol oynamaktadır. (Kılıççı 1992, Aral vd. 2000).

Ergenlik döneminin temel özelliklerinden biri olan güvensizlik, ergenin atılgan, gösterişçi ya da çekingen bir birey olmasına neden olmaktadır. Bu evrede ergen, başkalarının kendisi hakkında verecekleri hükümlere aşırı derecede duyarlıdır. Güvensizlik duygusu ve çevrenin takdirini kazanma arzusu, ergenin başarısızlıkları ile düşünce ve davranışlarını incelemesine sebep olmakta ve bunun sonucunda da ergenin duygusal dünyasında dengesizlikler oluşmaktadır (Yavuzer 2000).

2.3.Aile

Çocuk dünyaya geldiği an ilk etkileşimde bulunduğu kişiler aile bireyleri ve özellikle ana ve babasıdır. Bu etkileşim çocuğun tüm hayatı süresince devam eder. Aile, çocuğun kişiliğinin oluşmasında temellerinin atıldığı ve gelişimsel açıdan önemli dönemlerin yaşandığı bir ortamdır (Düzgün 1995). İnsanlar kişiliklerinin temelini oluşturan bir kısım davranışları aile ortamında kazanır. Çocuklar daha küçük yaşlarda anne-babalarını ve ailede sevdikleri büyükleri taklit ederek onlar gibi olamaya çalışır. (Fidan 1985).

Aile, çocuk üzerinde doğum öncesi dönemden başlayarak, yaşamı boyunca etkisini sürdüren bir kurumdur (Çağdaş 2003). Çocuğun eğitimi ve geliştirilmesi için çok iyi değerlendirilmesi gereken, bütün unsur ve şartlara sahip tabii bir ortamdır. (Elmacıoğlu 1998)

Ailelerin geniş ve dar aile tipinde oluşları, çocuğun eğitimi açısından önemlidir. Geniş ailelerdeki çocuk sayısının fazla oluşu çocukların yeteri derecede eğitimlerine engel olmaktadır. Oysaki iki ya da üç çocuklu dar ailelerde ana-babalar çocuklarının eğitimi ile daha yakından ilgilenmektedir (Berber 1990).

Ana babanın çocukla ilişkilerinde sorunlu alanlardan biri de çatışma çözme yöntemleridir. Geleneksel olarak, ebeveynler kendi çözümlerini konuşarak, açıklamalar yaparak, tehdit ederek ya da ikna ederek çocuğa kabul ettirir. Bu durumda, çocuk bağımlı bir kişilik geliştirerek, güvensiz ve genellikle de yetişkine öfke duyan bir yapı sergiler (Özkan 2005). Bu bakımdan çocuklar üzerinde uygulanan eğitim güven verici, cesaretlendirici ve güler yüzlü olmalı, aile içinde korkudan uzak bir ortam olmalıdır. Bu korkusuz ortam, telkinsel yoldan çocuklar üzerinde etkisini açığa vurmaktadır (Zulliger 1997).

Çocuk eğitiminde değişik davranış örnekleri çocuğun olumlu yönde yetişmesini engellemektedir. Anne bir şeyi yasakladığı zaman, baba yapılmasını uygun bulursa, olumlu alışkanlık ve davranışların yerleşmesi güçleşmektedir (Ercan 1975). Anne babanın istikrarsız kararları çocuğun güven duygusunu kaybetmesine çocukta çeşitli kişilik bozuklukları yanında, yalanın da yerleşmesine yol açabilmektedir (Özkan 2005).

Yaşamlarının ilk dönemlerinde güven duygusunu yaşayamayan kişiler, yetersizlik duygusu içinde kendilerini sürekli başkalarıyla kıyaslamakta, eleştirmekte ve eksiklerini görmektedirler (Ertuğrul 2005).

Güven duygusu, özgür ve demokratik aile ortamında, olayların nedenlerini açıklayan anne ve baba yaklaşımıyla gelişebilmektedir. Baskıcı ortamda uyguladıkları kuralların nedenlerini çocuklarına açıklama gereği duymayan ailelerde yeterince gelişmemektedir (Yavuzer 1998).

Anne babanın öncelikli görevi, çocuğun olumlu yönlerini ve yetilerini keşfederek su yüzüne çıkarmak ve geliştirmektir.(Yavuzer 2004) Anne babalar çocuklarının bilinmeyen yönlerini, beklentilerini, ilgilerini, korkularını ve isteklerini gözlemeli, belirlemelidir. (Ertuğrul 2005)

Çocuğun sağlıklı yetişmesi, iyi bir eğitim alması ve hayat da başarılı olabilmesi için, huzurlu ve sağlıklı bir aile ortamına ihtiyacı vardır (Ertuğrul 2005). Sağlıklı ya da uyumlu aile, eşlerin birbirini beğendiği, sevdiği, değer verdiği bir ortamdır (Özkan 2005). Uyumlu aile ortamında çocuk kendine özgü algılayış ve düşüncesini ifade etme fırsatı bulur ve ailede çocuğa kendi istediğine kendisinin karar vermesi ve bu kararın sorumluluğunu yüklenmesi öğretilir (Cüceloğlu 2005).

Toplumunu oluşturan en küçük sosyal kurum aile olduğuna göre sağlıklı toplumların oluşması açısından çocuğun eğitimiyle ilgili olarak ailenin izlediği yol çok önemlidir (Ertuğrul, 2002).

Aile, toplumsallaşma sürecinde çocuğun kişilik özelliklerini, tutum ve davranışlarını biçimlendiren, onu toplum içinde gelecek yıllardaki rolüne hazırlayan önemli bir kurumdur (Mızrakçı 1994, Gürsoy 2006). Çocuğun kendi kendini yöneten, yüksek benlik saygısına sahip, doyumlu bir birey olarak gelişmesi, büyük ölçüde ona sağlanan fırsatlara ve anne-babanın yaklaşımına bağlıdır (Çelik 2005).

2.3.1. Aile ve Okul Başarısı

Çocuğun aile yaşantısı sonucu elde ettiği bilgi, beceri ve tutumları okul başarısını etkiler. Bu nedenle aile yaşantılarının okul yaşantılarını desteklemesi beklenir. Çocuğun başarılı olabilmesi için aile ile eğitim kurumlarının devamlı iş birliği için olması gerekir(Türkoğlu, 1997)

Başaran(1997)'a göre aile ortamının eğitime elverişli olması için, ailede bulunması gereken koşullar, en azından şunlardır;

1. Ailenin öğrenciyi öğrenmeye ve başarılı olamaya güdülemeleri,
2. Ailede öğrenciyi ödevlerinde kılavuzluk edecek kişilerin olması,
3. Ailenin (kitaplık, çalışma yeri gibi) eğitime elverişli yerleri hazırlaması,
4. Çocuğun oyun, eğlenme gibi etkinlikleriyle birlikte ödevlerini yapmaya elverişli bir çalışma programı yapmasına ve programı izlemesine yardım edilmesi,
5. Çocuğun düşüncelerine saygı gösterilmesi, düşüncelerinin düzgün ve doğru bir dille anlatmasına yardım edilmesidir.

Ailenin ekonomik durumu çocukların eğitimine yansımaktadır. Eğitim giderlerinin arttığı günümüzde ailelerinin gelirlerinin önemli bir kısmı eğitime ayrılmaktadır. Ekonomik gelir seviyesine göre aileler çocukların eğitim gereksinimlerini karşılamada sorunlar olabilmektedir(Türkoğlu, 1997)

Alt, orta ve üst sınıflardaki çocukların görecekları eğitim modeli ve süresi anne babaların eğitim ve gelir düzeyi ile alakalıdır. Anne babaların sosyal sınıfı, öğrenim ve gelir düzeyi büyüdükçe çocuğa sağlanan eğitim imkânları da yükselmektedir.(Alkan 1996)

Çocuğu başarısızlığa sürükleyen yanlış anne baba tutumları vardır. Çocuğu devamlı başkalarıyla kıyaslamak onu rencide eder; ona sağlanan imkânları ikide bir hatırlatarak karşılığını istemek olumsuz duyguların yaşanmasına neden olabilir.(İzci, 2000)

Anne babanın küçük yaşatan başlayarak çocuğun seviyesinden yüksek başarı beklentisi, çocuğun hatalarını düzeltmek için onu eleştirmek, çocuğa fiziksel şiddet gibi cezalarla eğitilmesi, yargı ifadesi taşıyan olumsuz sıfatlarla nitelemek(tembel, şımarık, geri zekâlı, aptal, işe yaramaz, vb...) çocuğun kendine olan güvenini zayıflatır. Güveninin zayıflaması sonucu ortaya çıkan kaygı, başarıya olumlu katkısı olamayan kaygıdır ve çocuğun bununla başa çıkması çok zordu(Uncu, 2000)

2.4. Anne- Baba Tutumları

Çocuk eğitiminde ailelerin farklı tutumları ve takip ettikleri değişik metotları vardır (Ertuğrul 2005). Anne-babaların çocuklarına karşı takındıkları bu farklı tutumları su başlıklarda toplamak mümkündür (Yavuzer 2004; Çağdaş 2003). Bunlar:

1. Baskılı ve otoriter tutum,
2. Gevsek tutum (çocuk merkezci aile),
3. Dengesiz ve kararsız tutum,
4. Aşırı koruyucu tutum,
5. İlgisiz ve kayıtsız tutum,
6. Aşırı hoşgörölü tutum,
7. Reddedici ve itici tutum,
8. Destekleyici güven verici ve hoşgörölü tutum,
9. Demokratik tutum.

2.4.1.Baskılı ve Otoriter Tutum

Aşırı otoriter tutum; çocuğun kendine olan güvenini kaybetmesine yol açan, çocuğun kişiliğine önem vermeyen bir tutumdur. Geleneksel Türk aile yapısında bu tutuma sıkça rastlanmaktadır. Böyle bir aile ortamında “ zor yoluyla denetleme” ve “ sevgiyi esirgeyerek denetleme” durumları hâkim olmaktadır. Sürekli denetlenen çocuk hangi hareketine karşı ne tepki alacağını bilemediğinden dolayı sürekli kaygı halindedir (Yavuzer, 2005).

Böyle bir aile ortamında büyüyen çocuk, dıştan denetimli kişilik haline gelerek, içinden geldiği gibi hareket etmek yerine olması gerektiği gibi davranma kuralına şartlandırılmaktadır (Yavuzer, 2005).

Tavır ve hareketlerine standart koyulan çocuk sürekli duygu ve düşüncelerini bastırmaktadır. Sonucunda korkak boyun eğen, otorite kalktığında isyankâr, güçsüzler karşısında saldırgan olan çocuk yetişmektedir (Yıldız, 2004).

Otoriter tutumdaki anne-babaların çocukları çekingen, başkalarının etkisinde kolayca kalabilen, aşırı hassas bir kişilik yapısına ve genellikle, isyankâr davranışlar göstererek aşağılık duygusuna sahip olmaktadırlar (Yörükoğlu 2002, Yavuzer 2004, Demiriz 2007).

Anne babalardan birinin ya da her ikisinin baskısı altında kalan çocuk nazik, dürüst ve dikkatli davranmasına karşın çekingen, başkalarının etkisinde kolay kalabilen aşırı hassas bir kişilik yapısına sahip olabilir. Suçlayan, cezalandıran, sürekli karışan anne babaların çocuklarının kolay ağlayan çocuklar olduğu görölmüş olmakla birlikte insanların

tepkilerini önceden anlamaya çabalayan insan ilişkilerinde aksaklıklar yaşayabilen çocuklar oldukları görülmüştür. Diğer bir uçta ise isyankâr veya aşağılık duygusuna sahip oldukları da gözlenmiştir (Akın,2002).

Aşırı otoriter tavır içindeki ailelerde çocuğun benliğine ilişkin olumsuz yargıları, kendine güvensizliği, yapabileceği işlere “ben yapamam” düşüncesiyle girişmemesi, düşüncelerini diğer insanlara iletmede çekingen davranması gibi olumsuz davranış kalıpları görülmektedir (Örgün,2000).

Kimileri, çocukları buyrukları altında birer otomat olarak tutmaktan zevk almakta, bunu bir rahatlama ve doyum aracı olarak değerlendirmektedirler. Bazen de çocukların hoşlarına gitmeyen sözleri, eylemleri karşısında sert davranmayı, baskıyı, korkutmayı yeğ tutmaktadırlar. Çocukları bu yoldan olumlu davranışlara kavuşturacaklarını ummaktadırlar (Ercan 1975).

Genel olarak annenin, babanın, çevrenin sürekli doğruyu, güzeli, iyiyi, olumluyu arayışı, bu nedenle çocuğa aşırı baskı yapması, onu sürekli biçimde eleştirmesi, aşırı korkuların, saplantı ve takıntıların tohumlarını atmaktadır (Köksel 2004). Çocuk üzerindeki zorlamalar, baskılar, yasaklar ve cezalar onda korku yaratmakta, sinmesine yol açmaktadır. Korku ise gizli veya açıktan düşmanca duygular doğurmaktadır. Sonuçta çocuğun ruhsal gelişmesi kösteklenmektedir (Yörükoğlu 1992).

Otoriter tutumda sevginin esirgenmesi ve sık uygulanan ceza çocuğun kendisine olan güven duygusunun gelişmesini engelleyerek çekingen, pasif bir kişilik yapısı geliştirmesine ya da saldırgan davranışlarda bulunmasına neden olabilmektedir (Çağdaş 2003)

Otoriter tutumda çocuk sürekli bir denetim ve baskı altındadır. Anne baba, çocuktan kurallara sıkı sıkıya uymasını bekler. Bu tutumda ceza ön planda yer alır, davranış esnekliği yoktur. Çocuğun haklarını en aza indirgendiği dikkat çeker. Çocuk her yaptığı şeyde yanlış yapma korkusu duymaktadır. Otoriter anne baba tutumunda; çocuğuna istenilen şekilde davrandığı sürece sevgi veren, çocuktan mutlak itaat etmeyi bekleyen, istek ve emirlerinin tartışmasız bir şekilde yerine getirilmesini isteyen, çocukla ilgili her türlü kararı kendi veren anne baba ilişkisi temel alınmıştır.(Arı ve diğ. 1995; Savran ve diğ. 1995)

2.4.2.Gevsek Tutum (Çocuk Merkezci Aile)

Bu ana baba tutumunda, ana babanın çocuğa egemen olma ve onun üzerinde aşırı baskı kurma eğilimi yerine, çocuğun basına buyruk yetişmesi, dilediğince davranması ve kendi üzerinde ailesinin denetimine olanak tanımaması söz konusudur (Altınköprü 2003)

Bu tutumda çocuğa sayısız haklar tanınmıştır. Ancak nerede davranacağı kesinlikle belirlenmemiştir. Neyin doğru, neyin yanlış olduğu öğretilse bile, uygulama ve denetleme düzensizdir. Başka bir ifadeyle davranışlara sınır çekilmez. Verilen cezalar çok yetersiz kalır ve çocukça ciddiye alınmaz (Yörükoğlu 2002).

Gevşek tutum sergileyen anne babalar, tüm bu yaklaşımlarıyla çocuğun gelecekteki yapısını belirleyen, davranışlarını biçimlendiren aktif rolden kaçmaktadırlar. Böyle bir aile ortamından gelen çocuklar güvenilir ortamdan gelen çocuklara göre kendilerini daha az ifade etmekte ve daha az başarı güdüsüne sahip olmaktadır(Yılmaz, 1999)

2.4.3.Dengesiz ve Kararsız Tutum

Ana-babanın dengesiz ve kararsız olması, çocuğun eğitim ve gelişimini olumsuz açıdan etkiler. Bu dengesizlik ve tutarsızlık, ana-baba arasındaki görüş ayrılığından olduğu gibi anne-babanın gösterdikleri değişken davranış biçiminde de görülebilir. Anne-babanın çocuğun yanında "çocuk konusunda" birbirlerini eleştirmeleri, birinin olumlu yaklaşmasına, diğerinin olumsuz tutum ya da taraflardan birinin çocuk kayırması çok sıklıkla rastlanılan disiplin yanlışlıklarındandır (Demiriz 2007).

Ana babanın tutumu aşırı hoşgörü ile sert cezalandırma arasında gidip gelmektedir. Evde disiplin yok değildir, ancak ne zaman nerede uygulanacağı belirsizdir. Çocuk hangi davranışın nerede, ne zaman istenmediğini önceden kestiremez. Tutumunu anne babanın keyifli ya da öfkeli oluşuna göre ayarlamaya çalışır. Tutarsızlık, tek tek annenin ya da babanın bir gününün bir gününe uymaması biçiminde olabileceği gibi, anne ve babanın birbirine çok aykırı ceza ve eğitim anlayışlarının çatışmasından da doğabilir. Çocuk davranışını kime uydurabileceğini bilemez(Örgün,2000).

Ana-babanın “dengesiz ve kararsız” tutumu, çocuğun eğitim ve gelişimini olumsuz açıdan etkilemektedir. Dengesizlik ve tutarsızlık, ana-baba arasındaki görüş ayrılığında olabildiği gibi, anne veya babanın gösterdikleri değişken davranış biçiminde de

görülebilmektedir (Yavuzer 2004). Bu tutumda anne ve babanın aynı çocuğa karşı hissettikleri farklı, hatta birbirinin tam karşıtı olabilmektedir (Geçtan 2004).

Çocuklarına dengesiz ve kararsız bir tutum ile yaklaşan anne-babaların uyguladıkları kurallarda tutarsızlık olduğu gibi süreklilik de yoktur. Bu tutum içindeki anne-babalar, bazen aşırı hoşgörü bazen de aşırı otoriter bir tutum gösterebilmektedirler. Çocuklarından bir şey yapmasını istediklerinde ve ceza verdiklerinde de nedenini açıklamamaktadırlar (Çağdaş 2003).

2.4.4.Aşırı Koruyucu Tutum:

Böyle bir ailede anne baba müdahalecidir. Kendi kararlarını vermesi için çocuğa yeterli zemin hazırlanmaz. Çocuğun arzularına rağmen çocuk adına kararlar alınır ve anne babanın buna hakkı olduğu savunulur. Böyle bir tutumla yetiştirilen çocukların yeterince girişimci olmadıkları, bağımsız davranamadıkları, ileri yaşlarda bile bir himaye edici aradıkları belirtilmektedir (Örgün,2000).

Anne babanın aşırı koruması, çocuğa gerektiğinden fazla kontrol ve özen göstermesi anlamına gelir. Bunun sonucu, çocuk diğer kimselere aşırı bağımlı, kendine güveni olmayan, duygusal kırıklıkları olan bir kişi olabilir. Çocuğun yaşamı boyunca sürebilen bu bağımlılık, psiko-sosyal olgunluğu olumsuz açıdan etkiler ve çocuğun kendi kendisine yetmesine olanak vermez (Aydoğmuş vd, 1995).

Ana-babanın aşırı koruması, çocuğa gerektiğinden fazla kontrol ve özen göstermesi anlamına gelmektedir (Yavuzer 2004).Anne-babaların en önemli görevlerinden biri, çocuklarını dışarıdan gelebilecek tehlikelere karşı korumak ve kontrol etmektir. Ancak koruma çocuğun sağlıklı büyüüp gelişmesine engel olacak düzeyde olmamalıdır (Çağdaş 2003). Tüm sorumluluğu kendi üzerine alan ve çocuklarını her türlü sorumluluktan kurtaran anne ve babalar, kendi yaşamını biçimlendirmekten aciz, sürekli başkalarının yönetiminde olmaya yönelik bireyler yetiştirirler. Bu tür aile içinde yetişen kişiler, kendi yaşamlarında yer alan olaylardan kendilerini değil, başkalarını sorumlu tutarlar (Cüceloğlu 2005).

Aşırı koruyucu tutum içindeki anneler, çocuklarının kendilerinden farklı bir birey olduğunu ve bağımsızlıklarını kazanmaları gerektiğini algılayamazlar. Bu nedenle çocuğun bağımlılığını destekler ve uzatırlar. Çocuğun her davranışını kontrol etmeye ve ona yardım

etmeye çalışırlar. Bu durum çocukta güvensizlik duygusuna neden olduğu için çocuk anneden ayrı kalmak istemez ve güvenceyi annesine bağımlı kalmakta bulur (Gürün 1984:Akt. Çağdaş 2003).

Şendoğdu'nun çalışmasında; annelerin aşırı koruyuculuk düzeyi arttıkça, çocuklarını döverek cezalandırma oranların arttığı çocuklar tarafından algılanmıştır. Annenin çocuğa tutumunu algılayışları ile aşırı koruyucu anne boyutunu benimsemeleri arasındaki ilişki anlamlı bulunmuştur. Aşırı koruyucu annelerin, çocuğu uslu olması gibi bir koşula bağlı olarak sevdiği tespit edilmiştir (Şendoğdu,2000)

2.4.5.İlgisiz ve Kayıtsız Tutum:

İlgisiz bir ailede büyüyen çocuğun tek amacı birazcık şefkat alabilmek dikkat çekmek ve varlığını ispatlayabilmektir. Daha ileriki yıllarda ev ortamında bulamadığı ilgi ve sevgiyi dışarıda arayacaktır. Çocuk büyüdükçe aile ile çatışmaları artacak, aileden intikam alma yollarını arayacaktır (Yavuzer 2004).İlgisiz ve kayıtsız tutum, ana-babanın çocuğu yalnız bırakma, görmezlikten gelme şeklinde dışlaması anlamına gelir. Duygusal istismara yol açan böyle bir ortamda ana-baba-çocuk üçgeni arasında iletişim kopukluğu gözlenir. Ana-babanın ilgisizliğiyle çocuğun öğretmenine, arkadaşlarına ve yakın çevresindeki eşyalara verdiği zarar ve suçluluk davranışı arasında yakın bir ilişki bulunmuştur. Bu konuda yapılan araştırma bulgularına göre, ilgisiz ve kayıtsız ana-baba tutumu çocuğun saldırganlık eğilimini güçlendirmektedir (Yavuzer 2004).

Aşırı ilgisizlik; ukalalık derecesine varan gerçekçi olmayan özgüvene yol açmaktadır (Cüceloğlu 2006). Çocuğu sık sık yalnız bırakma, ilgilenmeme, yok sayma; önem vermeme ve görmezlikten gelme alışkanlıkları olan bir aile ortamında yetişen çocukları sıkıntılı bir yaşam beklemektedir. Küçük yaşlarda en fazla gereksinim duydukları ilgi ve sevgiden yoksun olarak yetişen bu çocuklar; yaratıcı olamamakta ilgi ve sevgi açlığı yaşamakta, sık sık suça eğilim göstermekte ve kendine ve başkalarına güvenememektedir (Tuzcuoğlu 2003).

Serbest tutumda çocuğa sayısız haklar tanınmıştır. Çocuğun davranışlarında sınır çekilmez, çocuk da kurallara uymaz ve kurallara yalan, yanlış gözü ile bakar. Çocuk anne babadan çekineceği yerde, anne baba çocuktan çekinir. Bu tutumun çocuk merkezli olduğu

görülür. Bu tutumla yetişen çocuklar itaatkâr değildir, sorumsuz, bencil ve şımarıktırlar(Arı ve diğ.1995)

2.4.6.Aşırı Hoşgörülü Tutum:

Aşırı hoşgörülü tutum içerisinde olanlar, çocuklarının karşısında teslim olan, onların ısrarlı isteklerini yerine getiren, onları şımartan, onlara fazlasıyla özgürlük tanıyan, kolaylıkla boyun eğen, yumuşak başlı ve tutarsız davranan, çok aşırı boyutlarda çocuklarını ihmal eden ve terk edebilen ana-babalardır (Yavuzer,2000).

Aşırı hoşgörüde, çocuk neyin doğru, neyin yanlış olduğunu hiçbir zaman öğrenemez, hayatta hep itilen, anti-sosyal davranışları olan çocuk oluşur. Aşırı hoşgörülü bir tutum içinde büyüyen çocukların, özdenetimden yosun, doyumsuz, kurallarla uymada güçlük çeken, hep almaya alışmış ve dolayısıyla da paylaşmaya ve işbirliği yönünden yetersiz oldukları söylenebilir. Anne baba tarafından abartılmış sevgi gösterisi ve çocukla aralarında sağlıklı bir iletişimin olmamamsından dolayı çocuk doyumsuz bir birey haline gelir. Yetişkin olduklarında da toplumun vermediği hakları kendilerinde tanımaya kalkışır. Bu tür çocuklar okuldaki kurallar karşısında hayal kırıklığına uğrarlar ve kolay uyum sağlamazlar (Özeri, 1994;Kırkıncıoğlu, 1995;Fındıkçı,1988)

2.4.7. Reddedici ve İtici Tutum

Reddedici anne babaların çocukları, yetişkin rolü almada başarısızdırlar ve ergen olarak da toplumun standartlarını reddederler. Sosyal olarak içine kapanık ve kendine dönük olabilirler (Örgün,2000).

Reddedici aile ortamında yetişen çocuklar yardım duygusundan uzaktır. Sinirli, saldırgan bir yapıları vardır. Duygusal kırgınlıkları sıklıkla yaşarlar. Hayvanlara ve özellikle kendilerinden küçük insanlara karşı düşmanca davranırlar.

2.4.8. Destekleyici Güven Verici ve Hoşgörülü Tutum

Anne babanın hoşgörü ve anlayışını normal düzeyde gerçekleştirmesi, çocuğun kendine güvenen ve yaratıcı bir birey olmasına sebep olmaktadır. Çocuk, sınırların

çizildiği, saygı ve sevgi gördüğü ortamda kendini rahat ifade edebilmektedir. Bu durum özgüvenin artmasına kendi kendine karar verip, sonuçlarına olgunlukla katlanmasına neden olmaktadır. Güven verici anne baba tutumunun çocuğun benlik gelişiminde önemli rolü olduğu bu şekilde görülmektedir(Yavuzer, 2005).

Anne ve babanın çocuklarına karşı hoşgörü sahibi olmaları, çocukların bazı kısıtlamalar dışında arzularını diledikleri biçimde gerçekleştirmelerine izin vermeleri anlamına gelir. Anne ve babanın normal düzeydeki bu tutumu çocuğun kendine güvenen, yaratıcı ve toplumsal bir birey olmasını sağlar. Aşırı olduğu durumlar ise çocuğu bencil ve sosyal uyumdan uzak bir bireye dönüştürür (Akın,2002).

Çocuklarına karşı demokratik tutuma sahip anne babaların, çocuklarını davranışlarını daha akılcı bir şekilde yönlendirdiği söylenebilir. Bu tutuma sahip anne babalar, çocuklarını ayrı bir kişi olarak kabul edip onlara değer vermekte ve bağımsız bir kişilik geliştirmelerini teşvik etmektedir (Örgün,2000). Araştırmalar böyle bir ortamda yetişen çocukların daha girişken, atılgan, fikirlerini rahatça savunabilen, bağımsız ve kendine güvenen kişiler olduğunu göstermektedir (Örgün,2000).

2.4.9. Demokratik Tutum

Demokratik tutumda, ailenin tutumu sevgi ve bağımsızlık temelleri üzerine oturmuştur. Anne babalar çocuğa söz hakkı tanır, kararlarına saygı duyar, onunla işbirliğine girer, çocuklarını desteklerler ve bu çocukların daha bağımsız, dışa dönük, yaratıcı oldukları gözlenir. Evde genellikle dostluk havası egemendir.(Arı ve diğ.)

Ailesini güven verici, tutarlı ve demokratik olarak algılayan öğrencilerin akademik başarılarının, ailesine güven vermeyen aile olarak algılayan öğrencilerden daha yüksek olduğu saptanmıştır. Richards,M. Ve arkadaşları (1991),72 kız ve 67 erkek öğrenci üzerinde yaptıkları araştırma sonucunda destekleyici anne baba tutumu gösteren ailelerin çocuklarının cinsiyet farkı olmaksızın özgüvenlerinin yüksek olduğu saptanmıştır(Akt.Özden.1996)

2.5. Ailenin Tutumlarının Gençler Üzerindeki Etkileri

Ailenin tutumları, bireyin karar verme sürecini ve biçimlerini etkilemektedir. Karar verme süreci bir fikir oluşturma sürecidir. Bu niteliği ile psikolojik bir yöne sahip olan bu süreç, bireyin zihinsel ve ruhsal özellikleriyle kültürel yapısına bağlı olduğu gibi, çevre koşullarına da bağlıdır (Tosun, 1987).

Özerkliğin gelişim döneminde, benlik saygısı olan, bir başka deyişle, “insan” olarak kendisine değer verilen ortamda yetişen çocukların özerklik, girişimcilik, kendini gerçekleştirme açısından daha yeterli olduğu görülmektedir(Yavuzer,1986)

Otoriter tutumdaki anne-babaların çocukları çekingen, başkalarının etkisinde kolayca kalabilen, aşırı hassas bir kişilik yapısına ve genellikle, isyankâr davranışlar göstererek aşağılık duygusuna sahip olmaktadır. Buna karşılık, demokratik tutumları olan ebeveynlerin çocukları, girişim yeteneğine sahip, özgüveni olan, kendi kendine kararlar alıp bunların sorumluluğunu taşıyabilen ve bağımsız davranabilen kişiler olmaktadır (Yavuzer,1986).

Demokratik ve özgürlükçü aile ortamlarında yetişen kişilerin “başarılı yönetici” olacakları konusunda bir eğilim olduğu da görülmektedir. Ailelerin seçtiği davranış tarzlarının (özgürlükçü, otoriter, serbest bırakıcı), kişiliği, bireylerin çekingen, ürkek cüretli olmaları biçiminde etkilediği görülmektedir. Yapılan bir çalışmada, çekinen davranışlar gösteren yöneticilerin, kendilerine, yetişme dönemlerinde baskıcı davranıldığı, bugünkü ürkekliklerinin altında “otoriter” tarzın olduğu görülmüştür (Türkel, 1992).

1984’de yapılan bir araştırmada, demokratik ve otoriter olarak algılanan anne-baba tutumlarının, gençlerin uyum düzeylerine etkisi incelenmiş; otoriter ortamda yetişen gençlerin uyum düzeylerinin daha düşük, demokratik ortamda yetişen gençlerin ise bireysel ve sosyal uyumlarının yüksek olduğu görülmüştür (Akbağ, 1994: 6). Babanın olumlu ilgisi ve sevgisi ile liderlik ve uyum yeteneği arasında da ilişki bulunmaktadır (Ekşi, 1990)

Otoriter, demokratik ve serbest bırakıcı(ilgisiz) olarak algılanan anne-baba tutumlarının, bireylerin kendilerini gerçekleştirmeleri üzerinde etkisi bulunmaktadır. Demokratik tutumun kendini gerçekleştirme üzerinde olumlu etkisi olurken, otoriter tutum kendini gerçekleştirmeyi olumsuz olarak etkilemektedir(Kuzgun,1997).

Yapılan araştırmalar, demokratik ailelerde büyüyen çocukların, arkadaşları ile ilişkilerinde daha etkin, daha girişken, yaratıcı fikirler ileri sürebilen ve fikirlerini söyleme eğiliminde olan bireyler olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Demokratik ailelerde katılım ve paylaşımın olması, bireyin herhangi bir konuda sorunu tanımlamasına, olası çözümler üretmesine, çözümleri değerlendirmesine, ilerinde en uygun olana karar vermesine, kararın uygulanmasına katkıda bulunmasını sağlamaktadır. Demokratik ortam, bir anlamda bireyin bağımsız davranma eğilimini de gclendirmektedir.

BÖLÜM III

3.1.ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu araştırma Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretimde eğitim gören öğrencilerin ailelerinin ders başarıları üzerine etkisini belirlemek için anket geliştirilmiştir. Hazırlanan anket İstanbul Anadolu Yakasında 3 Anadolu Lisesinde toplam 350 öğrenciye uygulanmıştır.

3.2.EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evreni, 2009–2010 eğitim öğretim yılı birinci yarısında İstanbul Anadolu Yakasında bulunan 3 tane Anadolu Lisesinden oluşmaktadır. Örneklem olarak, evrenden rasgele seçilmiş, evreni uygun bir biçimde temsil edebileceği varsayılan 9, 10, 11, 12. sınıf öğrencilerinden örneklem türü kullanılmıştır.

3.3.VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ

Araştırmanın veri kaynağını anketlerle toplanan veriler oluşturmaktadır. Anket hazırlanmadan önce gerekli literatür çalışması yapılarak konu ile ilgili bilgiler taranarak konu ile ilgili bilgiler edinilmiştir. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencinin ailesine ait kişisel bilgileri içeren yedi soru yer almaktadır. İkinci bölümde ise ailelerin çocuklarına davranma ve dersleriyle ilgilenme düzeylerini belirlemeyi amaçlayan otuz soru yer almaktadır. Üçüncü bölümde de öğrencilerin konuyla ilgili eklemek istedikleri düşünceleri için yer ayrılmıştır.

Hazırlanan anket önce örneklem grubunda olmayan 30 kişiye uygulanmış ve anlaşılabilirliği tespit edilmiştir. Uzman görüşü de alınarak gerekli düzenlemeler yapılmış ve ankete son şekli verilmiştir. Veri toplama aracının geçerliği ve güvenilirlik için ALPHA güvenilirlik kat sayısı hesaplanmış ve 0,8356 sonucu elde edilmiştir. Bu değer geçerlik ve güvenilirlik için uygundur.

3.4.VERİLERİN ANALİZİ

Deneklere uygulanan anketlerden elde edilen bilgiler kodlanarak bilgisayara yüklenmiştir. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS (Statistical Package For Social

Sciences) istatistik programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde bilimsel istatistiklerden frekans (N), yüzde (%), ortalama (\bar{X}), Standart sapma (s_s), ortalamalar arası farkın anlamlılığını test etmek üzere t testi ve çoklu değişkenlerde $n > 30$ olduğu durumlarda tek yönlü varyans analizi (Anova) yapılmıştır.

Verilen Ağırlık	Seçenekler	Sınırı
1	Hiçbir Zaman	1-1,49
2	Ara Sıra	1,5-2,49
3	Sık Sık	2,5-3,49
4	Her Zaman	3,5-4,00

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde; ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilere “Liselerde(ortaöğretim) Ders Başarısı üzerinde Ailenin etkisi” ile ilgili uygulanan anket çalışması sonuçlarından elde edilen bulgular yer almaktadır.

Verilerin daha iyi anlaşılması için veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve SPSS istatistik programının yardımıyla, tablolar haline dönüştürülerek açıklamaları tabloların altına yapılmıştır.

4.1.Öğrencilerin Kişisel Bilgilerine ve Bazı Bağımsız Sorulara İlişkin Bulgular

Tablo 1 Ankete katılan kız erkek öğrenci yüzdeleri

Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)
Kız	148	42,3
Erkek	202	57,7
Toplam	350	100,0

Tablo 1'in incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin 148'sinin (%42,3) kız, 202'nin (%57,7) erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 2 Ankete katılan öğrencilerin sınıf yüzdeleri

Sınıf	Frekans	Yüzde (%)
9. sınıf	104	29,7
10. sınıf	77	22,0
11. sınıf	113	32,3
12. sınıf	56	16,0
Toplam	350	100,0

Tablo 2'in incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin 104'nün (%29,7) 9 sınıf, 77'nin (%22) 10 sınıf, 113'nün (%32,3) 11 sınıf, 56'nın (%16) 12 sınıf olduğu görülmektedir.

Tablo 3 Ankete katılan öğrencilerin annelerinin eğitim seviyesi yüzdeleri

Anne Eğitim Seviyesi	Frekans	Yüzde (%)
Okur-yazar	14	4,0
İlkokul	153	43,7

Ortaokul	60	17,1
Lise	73	20,9
Yüksekokul (2 yıllık)	11	3,1
Üniversite	39	11,1
Toplam	350	100,0

Tablo 3 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin 14'inin(%4) okuryazar olmadığı, 153'ünün (%43,7) ilkökul, 60'sının (%17,1) ortaokul, 73'nün (%20,9) lise, 11'nin (%3,1) yüksek okul (2 yıllık), 39'zunun (%11,1) üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 4 Ankete katılan öğrencilerin babalarının eğitim seviyesi yüzdeleri

Baba Eğitim Seviyesi	Frekans	Yüzde (%)
Okur-yazar	2	,6
İlkökul	98	28,0
Ortaokul	53	15,1
Lise	97	27,7
Yüksekokul (2 yıllık)	17	4,9
Üniversite	83	23,7
Toplam	350	100,0

Tablo 4 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin babalarının 2'inin(% ,6) okuryazar olmadığı, 98'sinin (%28) ilkökul, 53'nün (%15,1) ortaokul, 97'sinin (%27,7) lise, 17'sinin (%4,9) yüksek okul (2 yıllık), 83'nün (%23,7) üniversite mezunu olduğu görülmektedir

Tablo 5 Ankete katılan öğrencilerin annelerinin meslek yüzdeleri

Anne Mesleği	Frekans	Yüzde (%)
Esnaf	5	1,4
Memur	30	8,6
İşçi	7	2,0
Serbest Meslek	17	4,9
Özel Sektör	25	7,1
İşsiz	266	76,0
Toplam	350	100,0

Tablo 5 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin 5'inin (%1,4) esnaf, 30'sunun (%8,6) memur, 7'sinin (%2) işçi, 17'sinin (%4,9) serbest meslek, 25'nin (%7,1) özel sektör 266'sının (%76) işsiz olduğu görülmektedir.

Tablo 6 Ankete katılan öğrencilerin babalarının meslek yüzdeleri

Baba Mesleği	Frekans	Yüzde (%)
Esnaf	35	10,0
Memur	68	19,4
İşçi	66	18,9
Serbest Meslek	92	26,3
Özel Sektör	75	21,4
İşsiz	14	4,0
Toplam	350	100,0

Tablo 6 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin babalarının 35'inin (%10) esnaf, 68'sinin (%19,4) memur, 66'sının (%18,9) işçi, 92'sinin (%26,3) serbest meslek, 75'nin (%21,4) özel sektör 14'nün (%4) işsiz olduğu görülmektedir.

Tablo 7 Ankete katılan öğrencilerin annelerinin yaş yüzdeleri

Anne Yaşı	Frekans	Yüzde (%)
30 ve Altı	0	0
31 – 40 Arası	156	44,6
41 – 50 Arası	172	49,1
51 ve Üstü	22	6,3
Toplam	350	100,0

Tablo 7 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin 156'sının (%44,6) 31–40 yaş arası, 172'sinin (%49,1) 41–50 yaş arası, 22'sinin (%6,3) 51 yaş ve üstü olduğu görülmektedir.

Tablo 8 Ankete katılan öğrencilerin babalarının yaş yüzdeleri

Baba Yaşı	Frekans	Yüzde (%)
30 ve Altı	0	0
31 – 40 Arası	59	16,9
41 – 50 Arası	241	68,9
51 ve Üstü	50	14,3
Toplam	350	100,0

Tablo 8 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin 59'unun (%16,9) 31–40 yaş arası, 241'nin (%68,9) 41–50 yaş arası, 50'sinin (%14,3) 51 yaş ve üstü olduğu görülmektedir.

Tablo 9 Ankete katılan öğrencilerin kardeş sayısı yüzdeleri

Ailedeki Çocuk Sayısı	Frekans	Yüzde (%)
1 - 2 çocuk	174	49,7
3 - 4 çocuk	138	39,4
5 ve üzeri	38	10,9
Toplam	350	100,0

Tablo 9 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin ailesinin 174'ü (%49,7) 1 -2 çocuk, 138'inin (%39,4) 3 -4i çocuk, 38'inin (%10,9) 5 ve üzeri çocuğa sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 10 Ankete katılan öğrencilerin ailelerinin gelir yüzdeleri

Ailenin Aylık Geliri	Frekans	Yüzde (%)
600 TL'den az	12	3,4
601 – 1000 TL	74	21,1
1001 – 1500 TL	85	24,3
1501 – 2000 TL	63	18,0
2000 TL'den fazla	116	33,1
Toplam	350	100,0

Tablo 10 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin ailesinin 12'sinin (%3,4) 600 TL'den az,74'ü (%21,1) 601 – 1000 TL,85'i (%24,3) 1001 – 1500 TL, 63'ü (%18) 1501 – 2000 TL, 116'sı2000 TL'den fazla gelire sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 11 Ankete katılan öğrencilerin Aile ders çalışmasına yardım eder yüzdeleri

Soru 1		
Aile ders çalışmasına yardım eder.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	107	30,6
Ara Sıra	145	41,4
Sık Sık	49	14,0
Her Zaman	49	14,0
Toplam	350	100,0

Tablo 11 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin ders çalışmasına 107'sinin (%30,6) hiçbir zaman, 145'inin (%41,4) ara sıra, 49'unun (%14)sık sık, 49'unun (%14) her zaman yardım ettiği görülmektedir.

Tablo 12 Ankete katılan öğrencilerin Aile ders araç gereçlerini tamamlar yüzdeleri

Soru 2		
Aile ders araç gereçlerini tamamlar.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	1	,3
Ara Sıra	23	6,6
Sık Sık	48	13,7
Her Zaman	278	79,4
Toplam	350	100,0

Tablo 12 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin ders araç gereçlerini 1'nin (%3) hiçbir zaman, 23'ünün (%6,6) ara sıra, 48'sinin (%13,7)sık sık, 278'sinin (%79,4) her zaman tamamladığı görülmektedir.

Tablo 13 Ankete katılan öğrencilerin Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip eder yüzdeleri

Soru 3		
Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip eder.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	13	3,7
Ara Sıra	69	19,7
Sık Sık	89	25,4
Her Zaman	179	51,1
Toplam	350	100,0

Tablo 13 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin okuldaki durumunu (ders ve okula devam) 13'ünün (%3,7) hiçbir zaman,69'u (%19,7) ara sıra, 89'u (%25,4)sık sık, 179'unun (%51,1) her zaman takip ettiği görülmektedir.

Tablo 14 Ankete katılan öğrencilerin Aile okula düzenli ziyaretler yaparak öğretmenleriyle görüşür yüzdeleri

Soru 4		
Aile okula düzenli ziyaretler yaparak öğretmenleriyle görüşür.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	67	19,1
Ara Sıra	182	52,0
Sık Sık	63	18,0
Her Zaman	38	10,9
Toplam	350	100,0

Tablo 14 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin okula düzenli ziyaretler yaparak öğretmenleriyle 67'sinin (%19,1) hiçbir zaman, 182'sinin (%52) ara sıra, 63'ünün (%18)sık sık, 38'sinin (%14) her zaman görüştüğü olduğu görülmektedir.

Tablo 15 Ankete katılan öğrencilerin Aile temizliğine, kıyafetine, beslenmesine dikkat eder yüzdeleri

Soru 5		
Aile temizliğine, kıyafetine, beslenmesine dikkat eder.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	3	,9
Ara Sıra	25	7,1
Sık Sık	38	10,9
Her Zaman	284	81,1
Toplam	350	100,0

Tablo 15 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin temizliğine, kıyafetine, beslenmesine 3'ünün (%0,9) hiçbir zaman, 25'nin (%7,1) ara sıra, 38'sinin (%10,9)sık sık, 284'ünün (%81,1) her zaman dikkat ettiği görülmektedir

Tablo 16 Ankete katılan öğrencilerin Aile sevgi ve ilgi gösterir yüzdeleri

Soru 6		
Aile sevgi ve ilgi gösterir.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	3	,9
Ara Sıra	27	7,7
Sık Sık	63	18,0
Her Zaman	257	73,4

Toplam	350	100,0
---------------	-----	-------

Tablo 16 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin sevgi ve ilgi, 3'ünün (%9) hiçbir zaman, 27'sinin (%7,7) ara sıra, 63'ünün (%18)sık sık, 257'sinin (%73,4) her zaman gösterdiği görülmektedir

Tablo 17 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğuyla iletişim kurar yüzdeleri

Soru 7		
Aile çocuğuyla iletişim kurar.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	8	2,3
Ara Sıra	53	15,1
Sık Sık	75	21,4
Her Zaman	214	61,1
Toplam	350	100,0

Tablo 17 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğuyla iletişim, 8'nin (%2,3) hiçbir zaman, 53'nün (%15,1) ara sıra, 75'nin (%21,4) sık sık, 214'nün (%61,1) her zaman kurduğu görülmektedir

Tablo 18 Ankete katılan öğrencilerin Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında) yüzdeleri

Soru 8		
Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	13	3,7
Ara Sıra	69	19,7
Sık Sık	115	32,9
Her Zaman	153	43,7
Toplam	350	100,0

Tablo 18 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin gün içinde ne yaptığı ile, 13'nün (%3,7) hiçbir zaman, 69'nun (%19,7) ara sıra, 115'nin (%32,9) sık sık, 153'nün (%43,7) her zaman ilgilendiği görülmektedir

Tablo 19 Ankete katılan öğrencilerin Aile öğretmene çocuk hakkında bilgi verir yüzdeleri

Soru 9 Aile öğretmene çocuk hakkında bilgi verir.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	97	27,7
Ara Sıra	151	43,1
Sık Sık	63	18,0
Her Zaman	39	11,1
Toplam	350	100,0

Tablo 19 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin öğretmene çocuk hakkında bilgi, 97'sinin (%27,7) hiçbir zaman, 15'nin (%43,1) ara sıra, 63'nün (%18) sık sık, 39'nun (%11,1) her zaman verdiği görülmektedir

Tablo 20 Ankete katılan öğrencilerin Aile ders çalışması için kızıp, bağırır yüzdeleri

Soru 10 Aile ders çalışması için kızıp, bağırır.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	168	48,0
Ara Sıra	112	32,0
Sık Sık	39	11,1
Her Zaman	31	8,9
Toplam	350	100,0

Tablo 20 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin ders çalışması için, 168'sinin (%48) hiçbir zaman, 12'sinin (%32) ara sıra, 39'nun (%11,1) sık sık, 31'nin (%8,9) her zaman kızıp bağırıldığı görülmektedir

Tablo 21 Ankete katılan öğrencilerin Aile gerektiğinde açıklama yapar, nasihat eder yüzdeleri

Soru 11 Aile gerektiğinde açıklama yapar, nasihat eder.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	2	,6
Ara Sıra	74	21,1
Sık Sık	119	34,0
Her Zaman	155	44,3
Toplam	350	100,0

Tablo 21 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin gerektiğinde açıklama yapıp, nasihat, 2'sinin (%6) hiçbir zaman, 74'nün (%21,1) ara sıra, 119'nun (%34) sık sık, 155'nin (%44,3) her zaman ettiği görülmektedir

Tablo 22 Ankete katılan öğrencilerin Aile öğretmenle işbirliği yapar yüzdeleri

Soru 12		
Aile öğretmenle işbirliği yapar.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	129	36,9
Ara Sıra	127	36,3
Sık Sık	63	18,0
Her Zaman	31	8,9
Toplam	350	100,0

Tablo 22 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin öğretmenle işbirliği, 129'nun (%36,9) hiçbir zaman, 127'sinin (%36,3) ara sıra, 63'nün (%18) sık sık, 31'nin (%8,9) her zaman yaptığı görülmektedir

Tablo 23 Ankete katılan öğrencilerin Aile arkadaşça davranır(anlayışlı, sabırlı, esprili olma) yüzdeleri

Soru 13		
Aile arkadaşça davranır(anlayışlı, sabırlı, esprili olma)		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	18	5,1
Ara Sıra	83	23,7
Sık Sık	107	30,6
Her Zaman	142	40,6
Toplam	350	100,0

Tablo 23 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin arkadaşça (anlayışlı, sabırlı, esprili olma), 18'nin (%5,1) hiçbir zaman, 83'nün (%23,7) ara sıra, 107'sinin (%30,6) sık sık, 142'sinin (%40,6) her zaman davrandığı görülmektedir

Tablo 24 Ankete katılan öğrencilerin Çocuğun eğitimi ile ilgili karları ailesi alır yüzdeleri

Soru 14		
Çocuğun eğitimi ile ilgili karları ailesi alır.		

	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	82	23,4
Ara Sıra	150	42,9
Sık Sık	59	16,9
Her Zaman	59	16,9
Toplam	350	100,0

Tablo 24 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Çocuğun eğitimi ile ilgili karları., 82'sinin (%23,4) hiçbir zaman, 150'nün (%42,9) ara sıra, 59'nun (%16,9) sık sık, 59'nun (%16,9) her zaman ailesinin aldığı görülmektedir

Tablo 25 Ankete katılan öğrencilerin Çocuğun eğitimi ile ilgili hedefleri ailesi belirler yüzdeleri

Soru 15		
Çocuğun eğitimi ile ilgili hedefleri ailesi belirler.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	191	54,6
Ara Sıra	112	32,0
Sık Sık	31	8,9
Her Zaman	16	4,6
Toplam	350	100,0

Tablo 25 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Çocuğun eğitimi ile ilgili hedefleri, 191'nin (%54,6) hiçbir zaman, 112'sinin (%32) ara sıra, 31'nin (%8,9) sık sık, 16'sinin (%4,6) her zaman ailesinin belirlediği görülmektedir

Tablo 26 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar yüzdeleri

Soru 16		
Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	16	4,6
Ara Sıra	45	12,9
Sık Sık	67	19,1
Her Zaman	222	63,4
Toplam	350	100,0

Tablo 26 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.), 16'sının (%4,6) hiçbir zaman, 45'nin (%19,1) ara sıra, 67'sinin (%19,1) sık sık, 22'sinin (%63,4) her zaman hazırladığı görülmektedir

Tablo 27 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlar bağırıp çağırır yüzdeleri

Soru 17		
Aile çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlar bağırıp çağırır.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	179	51,1
Ara Sıra	123	35,1
Sık Sık	24	6,9
Her Zaman	24	6,9
Toplam	350	100,0

Tablo 27 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlayıp bağırıp çağırır, 179'nun (%51,1) hiçbir zaman, 123'nün (%35,1) ara sıra, 24'nün (%6,9) sık sık, 24'nün (%6,9) her zaman azarlayıp bağırıp çağırdığı görülmektedir

Tablo 28 Ankete katılan öğrencilerin Aile Okulu belli saatler arasında bulunacağı, barınacağı bir yer olarak görür yüzdeleri

Soru 18		
Aile okulu belli saatler arasında bulunacağı, barınacağı bir yer olarak görür.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	241	68,9
Ara Sıra	55	15,7
Sık Sık	28	8,0
Her Zaman	26	7,4
Toplam	350	100,0

Tablo 28 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin okulu belli saatler arasında bulunacağı, barınacağı bir yer olarak, 241'nin (%68,9) hiçbir zaman, 55'nin (%15,7) ara sıra, 28'sinin (%6,9) sık sık, 26'sının (%7,4) her zaman gördüğü görülmektedir

Tablo 29 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar yüzdeleri

Soru 19		
Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	16	4,6
Ara Sıra	63	18,0
Sık Sık	70	20,0
Her Zaman	201	57,4
Toplam	350	100,0

Tablo 29 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi, 16'sının (%4,6) hiçbir zaman, 63'nün (%18) ara sıra, 70'nin (%20) sık sık, 201'nin (%57,4) her zaman destekleyicilik yaptığı görülmektedir

Tablo 30 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun arkadaş çevresini tanıy yüzdeleri

Soru 20		
Aile çocuğun arkadaş çevresini tanıy		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	22	6,3
Ara Sıra	90	25,7
Sık Sık	110	31,4
Her Zaman	128	36,6
Toplam	350	100,0

Tablo 30 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğun arkadaş çevresini, 22'sinin (%6,3) hiçbir zaman, 90'nının (%25,7) ara sıra, 110'nun (%31,4) sık sık, 128'nin (%36,6) her zaman tanıdığı görülmektedir

Tablo 31 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar yüzdeleri

Soru 21		
Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	22	6,3
Ara Sıra	101	28,9
Sık Sık	94	26,9
Her Zaman	133	38,0
Toplam	350	100,0

Tablo 31 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını, 22'sinin (%6,3) hiçbir zaman, 101'nin (%28,9) ara sıra, 94'nün (%26,9) sık sık, 133'nün (%38) her zaman sağladığı görülmektedir

Tablo 32 Ankete katılan öğrencilerin Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar (internet) den yararlanmasını sağlar yüzdelikleri

Soru 22 Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet)den yararlanmasını sağlar.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	19	5,4
Ara Sıra	40	11,4
Sık Sık	57	16,3
Her Zaman	234	66,9
Toplam	350	100,0

Tablo 32 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğun ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet)den yararlanmasını, 19'nun (%5,4) hiçbir zaman, 40'nın (%11,4) ara sıra, 57'sinin (%16,3) sık sık, 234'nün (%66,9) her zaman sağladığı görülmektedir

Tablo 33 Ankete katılan öğrencilerin Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir yüzdelikleri

Soru 23 Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	69	19,7
Ara Sıra	171	48,9
Sık Sık	63	18,0
Her Zaman	47	13,4
Toplam	350	100,0

Tablo 33 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğun geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin, 69'nun (%19,7) hiçbir zaman, 171'nin (%48,9) ara sıra, 63'nün (%18) sık sık, 47'sinin (%13,4) her zaman verdiği görülmektedir

Tablo 34 Ankete katılan öğrencilerin Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir yüzdeleri

Soru 24		
Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	61	17,4
Ara Sıra	113	32,3
Sık Sık	92	26,3
Her Zaman	84	24,0
Toplam	350	100,0

Tablo 34 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğa verimli ders çalışma yollarını, 61'nin (%17,4) hiçbir zaman, 113'nün (%32,3) ara sıra, 92'sinin (%26,3) sık sık, 84'nün (%24) her zaman gösterdiği görülmektedir.

Tablo 35 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder yüzdeleri

Soru 25		
Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	192	54,9
Ara Sıra	103	29,4
Sık Sık	41	11,7
Her Zaman	14	4,0
Toplam	350	100,0

Tablo 35 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğun ödevlerini kontrol, 192'sinin (%54,9) hiçbir zaman, 103'nün (%29,4) ara sıra, 41'nin (%11,7) sık sık, 14'nün (%4) her zaman ettiği görülmektedir.

Tablo 36 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun başarılı olması için baskı yapar yüzdeleri

Soru 26		
Aile çocuğun başarılı olması için baskı yapar.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	130	37,1
Ara Sıra	111	31,7
Sık Sık	58	16,6
Her Zaman	51	14,6

Toplam	350	100,0
---------------	-----	-------

Tablo 36 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğun başarılı olması için, 130'nun (%37,1) hiçbir zaman, 11'nin (%31,7) ara sıra, 58'nin (%16,6) sık sık, 51'nin (%14,6) her zaman baskı yaptığı görülmektedir.

Tablo 37 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir yüzdeleri

Soru 27		
Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	75	21,4
Ara Sıra	104	29,7
Sık Sık	88	25,1
Her Zaman	83	23,7
Toplam	350	100,0

Tablo 37 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için, 75'nin (%21,4) hiçbir zaman, 104'nün (%29,7) ara sıra, 88'nin (%25,1) sık sık, 83'nün (%23,7) her zaman çaba gösterdiği görülmektedir.

Tablo 38 Ankete katılan öğrencilerin Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez yüzdeleri

Soru 28		
Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	286	81,7
Ara Sıra	45	12,9
Sık Sık	8	2,3
Her Zaman	11	3,1
Toplam	350	100,0

Tablo 38 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin den çocuğun eğitimiyle, başarısıyla kimsenin, 286'sının (%81,7) hiçbir zaman, 45'nin (%12,9) ara sıra, 8'nin (%2,3) sık sık, 11'nin (%3,1) her zaman, ilgilenmediği görülmektedir.

Tablo 39 Ankete katılan öğrencilerin Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır yüzdeleri

Soru 29		
Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	183	52,3
Ara Sıra	122	34,9
Sık Sık	32	9,1
Her Zaman	13	3,7
Toplam	350	100,0

Tablo 39 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Ailesinin çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler, 183'nün (%52,3) hiçbir zaman, 122'sinin (%34,9) ara sıra, 32'sinin (%9,1) sık sık, 13'nün (%3,7) her zaman, yaptırdığı görülmektedir.

Tablo 40 Ankete katılan öğrencilerin Aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar başarımı etkiler yüzdeleri

Soru 30		
Aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar başarımı etkiler		
	Frekans	Yüzde (%)
Hiçbir Zaman	131	37,4
Ara Sıra	116	33,1
Sık Sık	40	11,4
Her Zaman	63	18,0
Toplam	350	100,0

Tablo 40 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerden Aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar başarısını, 131'nin (%37,4) hiçbir zaman, 116'sının (%33,1) ara sıra, 40'nın (%11,4) sık sık, 63'nün (%18) her zaman, etkilediği görülmektedir.

4.2. Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulguları

Tablo 41 öğrencilerin “Aile ders araç gereçlerini tamamlar” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu

Soru 2: Aile ders araç gereçlerini tamamlar.	N	X	Ss	T	Sd	P
Kız	148	3,8176	,48145	2,585	348	,000
Erkek	202	3,6535	,65313			

Tablo 41’de görülebileceği üzere, öğrenci deneklerin” Aile ders araç gereçlerini tamamlar” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak kız öğrenciler lehine anlamlı bulunmuştur ($t=2,585$; $p<.05$). Buna göre aileler kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla, ders araç gereçlerini tamamladığı gözlenmektedir.

Tablo 42 öğrencilerin “Aile ders çalışması için kızıp, bağırır” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu

Soru 10: Aile ders çalışması için kızıp, bağırır.	N	X	Ss	T	Sd	P
Kız	148	1,5338	,76856	-4,749	348	,025
Erkek	202	2,0099	1,02695			

Tablo 42’de görülebileceği üzere, öğrenci deneklerin “Aile ders çalışması için kızıp, bağırır” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak erkek öğrenciler lehine anlamlı bulunmuştur ($t=-4,749$; $p<.05$). Buna göre aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla, ders çalışması için kızıp, bağırıldığı gözlenmiştir.

Tablo 43 öğrencilerin “Aile çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlar bağırıp çağırır” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu

Soru 17: Aile çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlar bağırıp çağırır.	N	X	Ss	T	Sd	P
Kız	148	1,4595	,64289	-4,418	348	,000
Erkek	202	1,8663	,97580			

Tablo 43’de görülebileceği üzere, öğrenci deneklerin “Aile çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlar bağırp çağırır” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak erkek öğrenciler lehine anlamlı bulunmuştur ($t=-4,418$; $p<.05$). Buna göre aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla, çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlar bağırp çağırır.

Tablo 44 öğrenci deneklerin “Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet)den yararlanmasını sağlar” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu

Soru 22: Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet)den yararlanmasını sağlar	N	X	Ss	T	Sd	P
Kız	148	3,5203	,81207	1,333	348	,044
Erkek	202	3,3911	,95183			

Tablo 44’de görülebileceği üzere, öğrenci deneklerin “Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet)den yararlanmasını sağlar” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak erkek öğrenciler lehine anlamlı bulunmuştur ($t=1,333$; $p<.05$). Buna göre aileler erkek öğrencilerden kız öğrencilere daha fazla; ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet)den yararlanmasını sağlar

Tablo 45 öğrencilerin “Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu

Soru 23: Aile geç saatlere	N	X	Ss	T	Sd	P
-----------------------------------	----------	----------	-----------	----------	-----------	----------

kadar televizyon izlemesine izin verir						
Kız	148	2,1486	,86791	-1,787	348	,016
Erkek	202	2,3267	,95791			

Tablo 45’de görülebileceği üzere, öğrenci deneklerin “Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak erkek öğrenciler lehine anlamlı bulunmuştur ($t=-1,787$; $p<.05$). Buna göre aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla; geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir.

Tablo 46: öğrencilerin “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu

Soru 25: Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder	N	X	Ss	T	Sd	P
Kız	148	1,5203	,75114	-2,466	348	,006
Erkek	202	1,7426	,88833			

Tablo 46’de görülebileceği üzere, öğrenci deneklerin “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak erkek öğrenciler lehine anlamlı bulunmuştur ($t=-2,466$; $p<.05$). Buna göre aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla; çocuğun ödevlerini kontrol eder.

Tablo 47 öğrencilerin “Aile çocuğun başarılı olması için baskı yapar.” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu

Soru 26: Aile çocuğun başarılı olması için baskı yapar.	N	X	Ss	T	Sd	P
--	----------	----------	-----------	----------	-----------	----------

Kız	148	1,7095	,89787	-5,981	348	,001
Erkek	202	2,3614	1,08040			

Tablo 47’de görülebileceği üzere, öğrenci deneklerin “Aile çocuğun başarılı olması için baskı yapar.” cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak erkek öğrenciler lehine anlamlı bulunmuştur ($t=-5,981$; $p<.05$). Buna göre aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla; çocuğun başarılı olması için baskı yapar.

Tablo 48 öğrencilerin “Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.”cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucu

Soru 29: Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.	N	X	Ss	T	Sd	P
Kız	148	1,7365	,89109	1,885	348	,029
Erkek	202	1,7365	,89109			

Tablo 48’de görülebileceği üzere, öğrenci deneklerin “Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.”cümlesi puanlarının cinsiyet türü değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak erkek öğrenciler lehine anlamlı bulunmuştur ($t=-1,885$; $p<.05$). Buna göre aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla; çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.

4.3.ANNE – BABA EĞİTİM SEVİYESİ DEĞİŞKENİNE İLİŞKİNE BULGULAR

4.3.1.Anne eğitim seviyesi Değişkenine İlişkin Bulgular

Tablo 49 “Aile ders çalışmasına yardım eder” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 1 Aile ders çalışmasına yardım eder.	Okur-yazar	14	1,7857	,80178	Grup Arası	27,364	5	5,473	5,882	,000
	İlkokul	153	1,9346	1,01743						
	Ortaokul	60	1,9667	,84305	Grup İçi	320,064	344	,930		
	Lise	73	2,2877	,88944						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	2,3636	1,20605	Toplam	347,429	349			
	Üniversite	39	2,7692	1,03775						
	Toplam	350	2,1143	,99775						

Tablo 49’te belirtildiği gibi, “Aile ders çalışmasına yardım eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, öğrencinin ders çalışmasına yardım ettiği belirlenmiştir.

Tablo 50“Aile ders araç gereçlerini tamamlar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 2 Aile ders araç gereçlerini tamamlar.	Okur-yazar	14	3,3571	,84190	Grup Arası	4,173	5	,835	2,434	,035
	İlkokul	153	3,7320	,55020						
	Ortaokul	60	3,6000	,76358	Grup İçi	117,944	344	,343		
	Lise	73	3,8356	,44139						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	3,6364	,67420	Toplam	122,117	349			
	Üniversite	39	3,8205	,50637						
	Toplam	350	3,7229	,59153						

Tablo 50’te belirtildiği gibi, “Aile ders araç gereçlerini tamamlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, ailenin öğrencinin ders araç gereçlerini tamamladığı belirlenmiştir.

Tablo 51'de “Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip eder” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 3 Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip eder.	Okur-yazar	14	3,2143	1,05090	Grup Arası	10,504	5	2,101	2,683	,021
	İlkokul	153	3,0654	,93663						
	Ortaokul	60	3,2667	,88042	Grup İçi	269,336	344	,783		
	Lise	73	3,3973	,79477						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	3,4545	,82020	Toplam	279,840	349			
	Üniversite	39	3,5385	,78961						
	Toplam	350	3,2400	,89545						

Tablo 51'de belirtildiği gibi, “Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, ailenin öğrencinin okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip ettiği belirlenmiştir

Tablo 52 “Aile çocuğuyla iletişim kurar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 7 Aile çocuğuyla iletişim kurar	Okur-yazar	14	3,6429	,84190	Grup Arası	9,683	5	1,937	2,906	,014
	İlkokul	153	3,2484	,91968						
	Ortaokul	60	3,4333	,74485	Grup İçi	229,246	344	,666		
	Lise	73	3,5068	,76600						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	3,7273	,64667	Toplam	238,929	349			
	Üniversite	39	3,6923	,56911						
	Toplam	350	3,4143	,82741						

Tablo 52’de belirtildiği gibi, “Aile çocuğuyla iletişim kurar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, ailenin çocuğuyla iletişim kurduğu belirlenmiştir.

Tablo 53 “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 8 Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)	Okur-yazar	14	2,4286	,85163	Grup Arası	22,755	5	4,551	6,479	,000
	İlkokul	153	3,0523	,93041						
	Ortaokul	60	3,0667	,86095	Grup İçi	241,633	344	,702		
	Lise	73	3,3014	,77612						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	3,6364	,50452	Toplam	264,389	349			
	Üniversite	39	3,6410	,53740						
	Toplam	350	3,1657	,87038						

Tablo 53’te belirtildiği gibi, “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun gün içinde ne yaptığı ile. (okul içinde ve dışında) ilgilendiği belirlenmiştir.

Tablo 54“Aile öğretmenle işbirliği yapar.” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 12 Aile öğret menle işbirliği yapar.	Okur-yazar	14	1,9286	,91687	Grup Arası	15,130	5	3,026	3,460	,005
	İlkokul	153	1,8170	,93498						
	Ortaokul	60	1,9333	,93640	Grup İçi	300,824	344	,874		
	Lise	73	2,1096	,87499						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	2,4545	,93420	Toplam	315,954	349			
	Üniversite	39	2,4103	1,04423						
	Toplam	350	1,9886	,95148						

Tablo 54’te belirtildiği gibi, “Aile öğretmenle işbirliği yapar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun öğretmenleriyle işbirliği yaptığı belirlenmiştir.

Tablo 55“Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 16 Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar	Okur-yazar	14	3,2857	1,13873	Grup Arası	22,508	5	4,502	6,234	,000
	İlkokul	153	3,1830	,97628						
	Ortaokul	60	3,4667	,81233	Grup İçi	248,420	344	,722		
	Lise	73	3,5342	,78319						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	4,0000	,00000	Toplam	270,929	349			
	Üniversite	39	3,8974	,30735						
	Toplam	350	3,4143	,88108						

Tablo 55’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan

tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.) hazırladığı belirlenmiştir.

Tablo 56 “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 19 Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar	Okur-yazar	14	2,3571	1,15073	Grup Arası	32,733	5	6,547	8,558	,000
	İlkokul	153	3,0980	1,01154						
	Ortaokul	60	3,4167	,78744	Grup İçi	263,164	344	,765		
	Lise	73	3,5205	,70926						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	3,7273	,64667	Toplam	295,897	349			
	Üniversite	39	3,7436	,59462						
	Toplam	350	3,3029	,92078						

Tablo 56’de belirtildiği gibi, “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yaptığı belirlenmiştir.

Tablo 57 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 21 Aile çocuğun sosyal aktivitelerine katılımını sağlar	Okur-yazar	14	2,6429	1,00821	Grup Arası	24,277	5	4,855	5,618	,000
	İlkokul	153	2,7255	1,00155						
	Ortaokul	60	3,0167	,89237	Grup İçi	297,311	344	,864		
	Lise	73	3,1781	,83902						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	3,5455	,68755	Toplam	321,589	349			
	Üniversite	39	3,3846	,87706						
	Toplam	350	2,9657	,95993						

Tablo 57’de belirtildiği gibi, “Aile çocuğun sosyal aktivitelerine katılımını sağlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun sosyal aktivitelerine katılımını sağladığı belirlenmiştir.

Tablo 58 “Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet) den yararlanmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 22 Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet) den yararlanmasını sağlar	Okur-yazar	14	2,8571	1,29241	Grup Arası	12,891	5	2,578	3,315	,006
	İlkokul	153	3,3203	,94349						
	Ortaokul	60	3,5333	,79119	Grup İçi	267,578	344	,778		
	Lise	73	3,5616	,84961						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	3,5455	,93420	Toplam	280,469	349			
	Üniversite	39	3,7692	,58316						
	Toplam	350	3,4457	,89646						

Tablo 58’de belirtildiği gibi, “Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet) den yararlanmasını sağlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan

tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet) den yararlanmasını sağladığı belirlenmiştir.

Tablo 59“Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 24 Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.	Okur-yazar	14			Grup Arası	20,253	5	4,051	3,918	,002
	İlkokul	153								
	Ortaokul	60			Grup İçi	355,601	344	1,034		
	Lise	73								
	Yüksekokul (2 yıllık)	11			Toplam	375,854	349			
	Üniversite	39								
Toplam	350									

Tablo 59’de belirtildiği gibi, “Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğa verimli ders çalışma yollarını gösterdiği belirlenmiştir.

Tablo 60“Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 24 Aile çocuğun	Okur-yazar	14	2,2857	1,13873	Grup Arası	17,187	5	3,437	5,173	,000
	İlkokul	153	2,3987	1,00878						

ödevlerini kontrol eder.	Ortaokul	60	2,4667	1,08091	Grup İçi	228,587	344	,664		
	Lise	73	2,7260	,98967						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	3,1818	,98165	Toplam	245,774	349			
	Üniversite	39	3,0256	,95936						
	Toplam	350	2,5686	1,03776						

Tablo 60“Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun ödevlerini kontrol ettiği belirlenmiştir

Tablo 61“Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Grup	N	X	Ss							
Soru 27 Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir	Okur-yazar	14	2,4286	1,08941	Grup Arası	26,134	5	5,227	4,765	,000
	İlkokul	153	2,3137	1,11491						
	Ortaokul	60	2,3167	,98276	Grup İçi	377,320	344	1,097		
	Lise	73	2,7534	,99695						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	2,8182	,98165	Toplam	403,454	349			
	Üniversite	39	3,0769	,95655						
	Toplam	350	2,5114	1,07519						

Tablo 61’de belirtildiği gibi, “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterdiği belirlenmiştir

Tablo 62 “Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez” Soru Cümlesi Puanlarının Anne eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Anne eğitim seviyesi					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Grup	N	X	Ss							
Soru 28 Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez.	Okur-yazar	14	1,7857	1,12171	Grup Arası	5,140	5	1,028	2,429	,035
	İlkokul	153	1,2876	,67545						
	Ortaokul	60	1,3000	,61891	Grup İçi	145,614	344	,423		
	Lise	73	1,1918	,59296						
	Yüksekokul (2 yıllık)	11	1,1818	,40452	Toplam	150,754	349			
	Üniversite	39	1,1282	,52212						
Toplam	350	1,2686	,65724							

Tablo 62’de belirtildiği gibi, “Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Annenin Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Bulgulara göre annenin eğitim seviyesi azaldıkça, ailede çocuğun eğitimiyle, başarısıyla kimsenin ilgilenmediği belirlenmiştir

4.3.2. Baba Eğitim Seviyesi Değişkenine İlişkin Bulgular

Tablo 63 “Aile ders çalışmasına yardım eder” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Grup	N	X	Ss							
Soru 1 Aile ders çalışmasına yardım eder.	Okur-yazar	2	2,0000	,00000	Grup Arası	19,560	5	3,912	4,105	,001
	İlkokul	98	1,8878	,99362						
	Ortaokul	53	2,0000	,98058	Grup İçi	327,868	344	,953		
	Lise	97	2,0412	,92328						
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	2,6471	,99632	Toplam	347,429	349			
	Üniversite	83	2,4337	1,01444						
Toplam	350	2,1143	,99775							

Tablo 63'te belirtildiği gibi, “Aile ders çalışmasına yardım eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun ders çalışmasına yardım ettiği belirlenmiştir

Tablo 64 “Aile ders araç gereçlerini tamamlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Grup	N	X	Ss							
Soru 2 Aile ders araç gereçlerini tamamlar.	Okur-yazar	2	2,5000	,70711	Grup Arası	4,298	5	,860	2,510	,030
	İlkokul	98	3,6735	,62219						
	Ortaokul	53	3,6981	,66751	Grup İçi	117,819	344	,342		
	Lise	97	3,7113	,59440						
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	3,8824	,33211	Toplam	122,117	349			
	Üniversite	83	3,8072	,50504						
	Toplam	350	3,7229	,59153						

Tablo 64'te belirtildiği gibi, “Aile ders araç gereçlerini tamamlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun ders ders araç gereçlerini tamamladığı belirlenmiştir.

Tablo 65 “Aile temizliğine, kılık-kıyafetine, beslenmesine dikkat eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Grup	N	X	Ss							
Soru 5 Aile temizliğine, kılık-	Okur-yazar	2	2,0000	,00000	Grup Arası	6,634	5	1,327	3,472	,004
	İlkokul	98	3,7041	,64551						
	Ortaokul	53	3,7736	,63976	Grup İçi	131,483	344	,382		

kıyafetine, beslenmesine dikkat eder.	Lise	97	3,7010	,64815					
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	3,8824	,33211	Toplam	138,117	349		
	Üniversite	83	3,7470	,58107					
	Toplam	350	3,7229	,62909					

Tablo 65'te belirtildiği gibi, “Aile temizliğine, kıyafetine, beslenmesine dikkat eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun temizliğine, kıyafetine, beslenmesine dikkat ettiği belirlenmiştir

Tablo 66 “Aile çocuğuyla iletişim kurar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 7 Aile çocuğuyla iletişim kurar	Okur-yazar	2	3,5000	,70711	Grup Arası	7,983	5	1,597	2,378	,039
	İlkokul	98	3,2449	,88587						
	Ortaokul	53	3,2830	,88529	Grup İçi	230,945	344	,671		
	Lise	97	3,4639	,85467						
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	3,7647	,43724	Toplam	238,929	349			
	Üniversite	83	3,5663	,70179						
	Toplam	350	3,4143	,82741						

Tablo 66'te belirtildiği gibi, “Aile çocuğuyla iletişim kurar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$)

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğuyla iletişim kurduğu belirlenmiştir.

Tablo 67 “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi											
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P	
Soru 8 Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilendir. (okul içinde ve dışında)	Okur-yazar	2	1,5000	,70711	Grup Arası	10,665	5	2,133	2,892	,014	
	İlkokul	98	3,0306	,93560							
	Ortaokul	53	3,1132	,86958	Grup İçi	253,723	344	,738			
	Lise	97	3,1856	,80790							
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	3,4118	,79521	Toplam	264,389	349				
	Üniversite	83	3,3253	,82799							
	Toplam	350	3,1657	,87038							

Tablo 67’te belirtildiği gibi, “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilendir. (okul içinde ve dışında)” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğuyla gün içinde ne yaptığı ile (okul içinde ve dışında) ilgilendiği belirlenmiştir.

Tablo 68 “Aile ders çalışması için kızıp, bağırır.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 10 Aile ders çalışması için kızıp, bağırır.	Okur-yazar	2	2,0000	1,41421	Grup Arası	11,510	5	2,302	2,582	,026
	İlkokul	98	1,5918	,81020						
	Ortaokul	53	2,1321	1,09259	Grup İçi	306,664	344	,891		
	Lise	97	1,7732	,96291						
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	2,0588	1,19742	Toplam	318,174	349			
	Üniversite	83	1,8434	,90368						
	Toplam	350	1,8086	,95482						

Tablo 68’te belirtildiği gibi, “Aile ders çalışması için kızıp, bağırır?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$)

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi düştükçe, aile çocuğun ders çalışması için kızıp, bağıracağı belirlenmiştir.

Tablo 69 “Aile öğretmenle işbirliği yapar.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Grup	N	X	Ss							
Soru 12 Aile öğretmenle işbirliği yapar	Okur-yazar	2	1,5000	,70711	Grup Arası	10,644	5	2,129	2,399	,037
	İlkokul	98	1,8878	,96199						
	Ortaokul	53	1,9057	,98575	Grup İçi	305,310	344	,888		
	Lise	97	1,8763	,86912						
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	2,0588	1,08804	Toplam	315,954	349			
	Üniversite	83	2,2892	,94392						
	Toplam	350	1,9886	,95148						

Tablo 69’te belirtildiği gibi, “Aile öğretmenle işbirliği yapar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$)

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun öğretmenleriyle işbirliği yaptığı belirlenmiştir.

Tablo 70 “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Grup	N	X	Ss							
Soru 16 Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar	Okur-yazar	2	2,0000	1,41421	Grup Arası	23,381	5	4,676	6,498	,000
	İlkokul	98	3,0714	1,01788						
	Ortaokul	53	3,4717	,84589	Grup İçi	247,547	344	,720		
	Lise	97	3,4845	,79206						
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	3,7647	,56230	Toplam	270,929	349			
	Üniversite	83	3,6627	,72038						
	Toplam	350	3,4143	,88108						

Tablo 70’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$)

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırladığı belirlenmiştir.

Tablo 71 “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyan sın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 19 Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar	Okur-yazar	2	1,5000	,70711	Grup Arası	21,812	5	4,362	5,475	,000
	İlkokul	98	3,0306	,99953						
	Ortaokul	53	3,3019	,93201	Grup İçi	274,085	344	,797		
	Lise	97	3,3402	,90008						
	Yüksekoku l (2 yıllık)	17	3,7647	,56230	Toplam	295,897	349			
	Üniversite	83	3,5301	,77045						
	Toplam	350	3,3029	,92078						

Tablo 71’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$)

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yaptığı belirlenmiştir.

Tablo 72 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi											
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P	
Soru 21 Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar	Okur-yazar	2	3,0000	1,41421	Grup Arası	16,992	5	3,398	3,838	,002	
	İlkokul	98	2,6531	1,00619							
	Ortaokul	53	2,8868	,99345	Grup İçi	304,597	344	,885			
	Lise	97	3,0722	,89265							
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	3,2353	,75245	Toplam	321,589	349				
	Üniversite	83	3,2048	,90741							
Toplam	350	2,9657	,95993								

Tablo 72’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$)

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı belirlenmiştir.

Tablo 73 “Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 24 Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.	Okur-yazar	2	1,0000	,00000	Grup Arası	25,745	5	5,149	5,059	,000
	İlkokul	98	2,3673	1,02934						
	Ortaokul	53	2,4906	1,18683	Grup İçi	350,109	344	1,018		
	Lise	97	2,4536	,98975						
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	2,7647	,90342	Toplam	375,854	349			
	Üniversite	83	2,9880	,90384						
Toplam	350	2,5686	1,03776							

Tablo 73’te belirtildiği gibi, “Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$)

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun verimli ders çalışma yollarını gösterdiği belirlenmiştir

Tablo 74 “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 25 Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.	Okur-yazar	2	1,5000	,70711	Grup Arası	9,256	5	1,851	2,692	,021
	İlkokul	98	1,5918	,77108						
	Ortaokul	53	1,5472	,82196	Grup İçi	236,518	344	,688		
	Lise	97	1,5052	,77894						
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	1,9412	1,08804	Toplam	245,774	349			
	Üniversite	83	1,8916	,89731						
	Toplam	350	1,6486	,83918						

Tablo 74’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun ödevlerini kontrol ettiği belirlenmiştir.

Tablo 75 “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 27 Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir	Okur-yazar	2	2,5000	2,12132	Grup Arası	20,112	5	4,022	3,610	,003
	İlkokul	98	2,3265	1,08196						
	Ortaokul	53	2,1698	1,06943	Grup İçi	383,343	344	1,114		
	Lise	97	2,5979	1,03742						
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	2,4706	1,06757	Toplam	403,454	349			
	Üniversite	83	2,8554	1,01372						
	Toplam	350	2,5114	1,07519						

Tablo 75’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterdiği belirlenmiştir.

Tablo 76“Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez” Soru Cümlesi Puanlarının Baba eğitim seviyesi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba eğitim seviyesi										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 28 Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez.	Okur-yazar	2	2,5000	,70711	Grup Arası	6,198	5	1,240	2,950	,013
	İlkokul	98	1,3673	,77842						
	Ortaokul	53	1,3396	,73231	Grup İçi	144,557	344	,420		
	Lise	97	1,2062	,55786						
	Yüksekokul (2 yıllık)	17	1,0000	,00000	Toplam	150,754	349			
	Üniversite	83	1,2048	,57930						
	Toplam	350	1,2686	,65724						

Tablo 76’te belirtildiği gibi, “Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Babanın Eğitim Seviyesi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$)

Bulgulara göre babanın eğitim seviyesi düştükçe, ailede çocuğun eğitimimle, başarısıyla kimsenin ilgilenmediği belirlenmiştir.

4.4.ANNE – BABA MESLEĞİ DEĞİŞKENİNE GÖRE İLİŞKİN BULGULAR

4.4.1.Anne Mesleği Değişkenine İlişkin Bulgular

Tablo 77 “Aile ders çalışmasına yardım eder” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 1 Aile ders çalışma sına	Esnaf	5	2,6000	,89443	Grup Arası	15,668	5	3,134	3,249	,007
	Memur	30	2,6000	,96847						
	İşçi	7	1,4286	,53452	Grup İçi	331,761	344	,964		

yardım eder.	Serbest Meslek	17	2,0588	1,08804						
	Özel Sektör	25	2,4400	1,12101	Toplam	347,429	349			
	İşsiz	266	2,0414	,97234						
	Toplam	350	2,1143	,99775						

Tablo 77’te belirtildiği gibi, “Aile ders çalışmasına yardım eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, esnaf ve memur annenin çocuğunun ders çalışmasına yardım ettiği belirlenmiştir.

Tablo 78 “Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip eder” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği												
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P		
Soru 3 Aile okuldaki durumunu (ders ve okula devam) takip eder	Esnaf	5	3,8000	,44721	Grup Arası	11,337	5	2,267	2,905	,014		
	Memur	30	3,6000	,72397								
	İşçi	7	2,7143	,95119	Grup İçi	268,503	344	,781				
	Serbest Meslek	17	3,0588	1,02899								
	Özel Sektör	25	3,5600	,76811							Toplam	279,840
	İşsiz	266	3,1842	,90277								
	Toplam	350	3,2400	,89545								

Tablo 78’te belirtildiği gibi, “Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, esnaf annenin çocuğunun okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip ettiği belirlenmiştir.

Tablo 79 “Aile çocuğuyla iletişim kurar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 7 Aile çocuğuyla iletişim kurar	Esnaf	5	3,6000	,89443	Grup Arası	7,703	5	1,541	2,292	,045
	Memur	30	3,7333	,52083						
	İşçi	7	3,8571	,37796	Grup İçi	231,226	344	,672		
	Serbest Meslek	17	3,1765	,95101						
	Özel Sektör	25	3,6400	,75719						
	İşsiz	266	3,3571	,84913						
	Toplam	350	3,4143	,82741						

Tablo 79’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğuyla iletişim kurar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, işçi annenin çocuğuyla iletişim kurduğu belirlenmiştir.

Tablo 80 “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir.(okul içinde ve dışında)” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 8 Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)	Esnaf	5	3,2000	,83666	Grup Arası	14,808	5	2,962	4,082	,001
	Memur	30	3,6667	,60648						
	İşçi	7	3,0000	,81650	Grup İçi	249,580	344	,726		
	Serbest Meslek	17	3,1765	,72761						
	Özel Sektör	25	3,6000	,70711						
	İşsiz	266	3,0714	,89367						
	Toplam	350	3,1657	,87038						

Tablo 80’te belirtildiği gibi, “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir.(okul içinde ve dışında)” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı

bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, memur annenin çocuğunun gün içinde ne yaptığı(okul içinde ve dışında) ile ilgilendiği belirlenmiştir

Tablo 81 “Aile öğretmenle işbirliği yapar.” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 12 Aile öğretmenle işbirliği yapar.	Esnaf	5	2,6000	,89443	Grup Arası	24,986	5	4,997	5,908	,000
	Memur	30	2,8000	1,03057						
	İşçi	7	2,1429	1,06904	Grup İçi	290,969	344	,846		
	Serbest Meslek	17	1,7647	1,14725						
	Özel Sektör	25	2,0000	,91287	Toplam	315,954	349			
	İşsiz	266	1,8947	,88819						
Toplam	350	1,9886	,95148							

Tablo 81’te belirtildiği gibi, “Aile öğretmenle işbirliği yapar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, memur annenin çocuğunun öğretmenle işbirliği yaptığı belirlenmiştir.

Tablo 82 “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 16	Esnaf	5	3,0000	1,00000	Grup	11,625	5	2,325	3,085	,010

Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar	Memur	30	3,9000	,40258	Arası					
	İşçi	7	3,1429	,89974	Grup İçi	259,303	344	,754		
	Serbest Meslek	17	3,5882	,87026						
	Özel Sektör	25	3,6400	,86023	Toplam	270,929	349			
	İşsiz	266	3,3421	,90255						
	Toplam	350	3,4143	,88108						

Tablo 82’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, memur annenin çocuğunun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırladığı belirlenmiştir.

Tablo 83 “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 19 Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar	Esnaf	5	3,6000	,54772	Grup	12,851	5	2,570	3,124	,009
	Memur	30	3,7333	,58329	Arası					
	İşçi	7	2,8571	1,21499	Grup İçi	283,047	344	,823		
	Serbest Meslek	17	3,7059	,58787						
	Özel Sektör	25	3,4800	,91833	Toplam	295,897	349			
	İşsiz	266	3,2180	,94640						
	Toplam	350	3,3029	,92078						

Tablo 83’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, işçi annenin çocuğunun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yaptığı belirlenmiştir

Tablo 84 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 21 Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar	Esnaf	5	3,2000	,83666	Grup Arası	13,136	5	2,627	2,930	,013
	Memur	30	3,3000	,87691						
	İşçi	7	2,7143	,75593	Grup İçi	308,453	344	,897		
	Serbest Meslek	17	3,2941	1,04670						
	Özel Sektör	25	3,4000	,86603	Toplam	321,589	349			
	İşsiz	266	2,8684	,96034						
	Toplam	350	2,9657	,95993						

Tablo 84’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, özel sektörde çalışan annenin çocuğunun sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı belirlenmiştir.

Tablo 85 “Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 24 Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir	Esnaf	5	3,2000	1,30384	Grup Arası	21,900	5	4,380	4,257	,001
	Memur	30	3,1000	,88474						
	İşçi	7	2,4286	1,13389	Grup İçi	353,954	344	1,029		
	Serbest Meslek	17	2,5294	1,06757						
	Özel Sektör	25	3,1200	1,01325	Toplam	375,854	349			
	İşsiz	266	2,4511	1,01659						
	Toplam	350	2,5686	1,03776						

Tablo 85’te belirtildiği gibi, “Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, esnaf annenin çocuğuna verimli ders çalışma yollarını gösterdiği belirlenmiştir.

Tablo 86 “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 25 Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.	Esnaf	5	1,4000	,54772	Grup Arası	13,841	5	2,768	4,106	,001
	Memur	30	1,8667	,89955						
	İşçi	7	1,7143	1,25357	Grup İçi	231,933	344	,674		
	Serbest Meslek	17	1,4118	,87026						
	Özel Sektör	25	2,2800	1,06145	Toplam	245,774	349			
	İşsiz	266	1,5827	,77382						
	Toplam	350	1,6486	,83918						

Tablo 86’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, özel sektörde çalışan annenin çocuğunun ödevlerini kontrol ettiği belirlenmiştir.

Tablo 87 “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 27 Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir	Esnaf	5	3,2000	1,09545	Grup Arası	23,477	5	4,695	4,251	,001
	Memur	30	3,2333	,97143						
	İşçi	7	2,1429	1,34519	Grup İçi	379,977	344	1,105		
	Serbest Meslek	17	2,3529	1,11474						
	Özel Sektör	25	2,7600	1,16476	Toplam	403,454	349			
	İşsiz	266	2,4135	1,03616						
	Toplam	350	2,5114	1,07519						

Tablo 87’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, memur annenin çocuğunun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterdiği belirlenmiştir.

Tablo 88 “Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır” Soru Cümlesi Puanlarının Anne Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Anne mesleği										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 29 Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.	Esnaf	5	2,6000	,54772	Grup Arası	9,538	5	1,908	3,083	,010
	Memur	30	1,6000	,77013						
	İşçi	7	1,7143	,75593	Grup İçi	212,819	344	,619		
	Serbest Meslek	17	1,4706	,62426						
	Özel Sektör	25	1,2400	,43589	Toplam	222,357	349			
	İşsiz	266	1,6767	,82461						
	Toplam	350	1,6429	,79820						

Tablo 88’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “anne mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre anne mesleği değişkenine göre, esnaf annenin çocuğunu okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırdığı belirlenmiştir.

4.4.2 Baba Mesleği Değişkenine İlişkin Bulgular

Tablo 89 “Aile ders çalışmasına yardım eder” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Baba mesleği										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 1 Aile ders çalışma sına yardım eder.	Esnaf	35	1,9429	,87255	Grup Arası	12,963	5	2,593	2,667	,022
	Memur	68	2,3529	1,06175						
	İşçi	66	1,8485	,84567	Grup İçi	334,465	344	,972		
	Serbest Meslek	92	2,0870	1,03406						
	Özel Sektör	75	2,2933	1,03680	Toplam	347,429	349			
	İşsiz	14	1,8571	,86444						
	Toplam	350	2,1143	,99775						

Tablo 89’te belirtildiği gibi, “Aile der3 çalışmasına yardım eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Baba Mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre baba mesleği değişkenine göre, memur babanın çocuğunun ders çalışmasına yardım ettiği belirlenmiştir.

Tablo 90 “Aile gerektiğinde açıklama yapar, nasihat eder” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba mesleği										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 11 Aile gerektiğinde açıklama yapar, nasihat	Esnaf	35	3,5714	,65465	Grup Arası	7,082	5	1,416	2,288	,046
	Memur	68	3,3088	,77762						
	İşçi	66	3,1818	,82105	Grup İçi	212,978	344	,619		
	Serbest Meslek	92	3,1957	,78781						
	Özel	75	3,0667	,81096	Toplam	220,060	349			

eder.	Sektör									
	İşsiz	14	3,0714	,82874						
	Toplam	350	3,2200	,79407						

Tablo 90’te belirtildiği gibi, “Aile gerektiğinde açıklama yapar, nasihat eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Baba Mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre baba mesleği değişkenine göre, esnaf babanın çocuğuna gerektiğinde açıklama yaptığı, nasihat ettiği belirlenmiştir.

Tablo 91 “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Baba mesleği										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 16 Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar	Esnaf	35	3,6286	,77024	Grup Arası	14,768	5	2,954	3,966	,002
	Memur	68	3,4265	,91938						
	İşçi	66	3,1515	1,01136	Grup İçi	256,161	344	,745		
	Serbest Meslek	92	3,4457	,85632						
	Özel Sektör	75	3,6133	,67570	Toplam	270,929	349			
	İşsiz	14	2,7857	,97496						
	Toplam	350	3,4143	,88108						

Tablo 91’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Baba Mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre baba mesleği değişkenine göre, esnaf babanın çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırladığı belirlenmiştir.

Tablo 92 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba mesleği					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 21 Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar	Esnaf	35	3,0286	1,09774	Grup Arası	15,426	5	3,085	3,466	,005
	Memur	68	3,0588	1,02042						
	İşçi	66	2,7727	,90801	Grup İçi	306,163	344	,890		
	Serbest Meslek	92	2,8696	,97459						
	Özel Sektör	75	3,2533	,80695	Toplam	321,589	349			
	İşsiz	14	2,3571	,74495						
	Toplam	350	2,9657	,95993						

Tablo 92’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Baba Mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre baba mesleği değişkenine göre, özel sektörde çalışan babanın çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı belirlenmiştir.

Tablo 93 “Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.

Baba mesleği					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 24 Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.	Esnaf	35	2,5143	1,12122	Grup Arası	12,994	5	2,599	2,464	,033
	Memur	68	2,7500	,99813						
	İşçi	66	2,3333	,95003	Grup İçi	362,860	344	1,055		
	Serbest Meslek	92	2,4783	1,06367						
	Özel Sektör	75	2,8133	1,02263	Toplam	375,854	349			
	İşsiz	14	2,2143	1,05090						
	Toplam	350	2,5686	1,03776						

Tablo 93’te belirtildiği gibi, “Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Baba Mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip

göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre baba mesleği değişkenine göre, özel sektörde çalışan babanın çocuğuna verimli ders çalışma yollarını gösterdiği belirlenmiştir

Tablo 94 “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba mesleği										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 25 Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.	Esnaf	35	1,6000	,81168	Grup Arası	8,661	5	1,732	2,513	,030
	Memur	68	1,6176	,82912						
	İşçi	66	1,4697	,70645	Grup İçi	237,113	344	,689		
	Serbest Meslek	92	1,5978	,86520						
	Özel Sektör	75	1,9333	,90544	Toplam	245,774	349			
	İşsiz	14	1,5714	,75593						
	Toplam	350	1,6486	,83918						

Tablo 94’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Baba Mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre baba mesleği değişkenine göre, özel sektörde çalışan babanın çocuğunun ödevlerini kontrol ettiği belirlenmiştir.

Tablo 95 “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Mesleği Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba mesleği										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 27 Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri	Esnaf	35	2,5429	1,06668	Grup Arası	13,234	5	2,647	2,333	,042
	Memur	68	2,7794	1,10421						
	İşçi	66	2,2424	1,02373	Grup İçi	390,221	344	1,134		
	Serbest Meslek	92	2,4457	1,10308						

sevmesi için çaba gösterir	Özel Sektör	75	2,6400	1,02192	Toplam	403,454	349			
	İşsiz	14	2,1429	1,02711						
	Toplam	350	2,5114	1,07519						

Tablo 95’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Baba Mesleği” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre baba mesleği değişkenine göre, memur babanın çocuğunun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterdiği belirlenmiştir

4.3.BABA YAŞI DEĞİŞKİNENE İLİŞKİN BULGULAR

Tablo 96“Aile ders araç gereçlerini tamamlar” Soru Cümlesi Puanlarının Baba Yaşı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Baba yaş										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 2 Aile ders araç gereçlerini tamamlar	30 ve altı	59	3,8305	,42151	Grup Arası	2,801	2	1,400	4,073	,018
	31- 40 arası	241	3,7386	,58641						
	41- 51 arası	50	3,5200	,73512	Grup İçi	119,316	347	,344		
	51 ve üstü	350	3,7229	,59153						
	Toplam	59	3,8305	,42151	Toplam	122,117	349			

Tablo 96’de belirtildiği gibi, “Aile ders araç gereçlerini tamamlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Baba Yaşı Değişkenine” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre baba yaşı değişkenine göre, 30 ve altı yaşındaki babanın çocuğunun ders araç gereçlerini tamamladığı belirlenmiştir

4.4. AİLEDEKİ ÇOCUK SAYISI DEĞİŞKİNE İLİŞKİN BULGULAR

Tablo 97 “Aile okulda ki durumunu(ders ve okula devam) Takip eder.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailedeki çocuk sayısı										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 3 Aile okulda ki durumunu(ders ve okula devam) Takip eder.	1-2 çocuk	174	3,3621	,79808	Grup Arası	4,944	2	2,780	3,517	,031
	3-4 çocuk	138	3,0942	,98075	Grup İçi	342,485	347	,790		
	5 ve üzeri	38	3,2105	,93456	Toplam	347,429	349			
	Toplam	350	3,2400	,89545						

Tablo 97’de belirtildiği gibi, “Aile okulda ki durumunu(ders ve okula devam) Takip eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailedeki Çocuk Sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun okulda ki durumunu(ders ve okula devam) takip ettiği belirlenmiştir

Tablo 98 “Aile sevgi ve ilgi gösterir.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailedeki çocuk sayısı										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 6 Aile sevgi ve ilgi gösterir	1-2 çocuk	174	3,7356	,56813	Grup Arası	3,414	2	1,707	3,970	,020
	3-4 çocuk	138	3,5652	,72451	Grup İçi	149,226	347	,430		
	5 ve üzeri	38	3,4737	,76182	Toplam	152,640	349			
	Toplam	350	3,6400	,66133						

Tablo 98’de belirtildiği gibi, “Aile sevgi ve ilgi gösterir?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailedeki Çocuk Sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğuna daha fazla sevgi ve ilgi gösterdiği belirlenmiştir

Tablo 99 “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında).” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailedeki çocuk sayısı										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 8 Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)	1- 2 çocuk	174	3,3391	,75645	Grup Arası	12,434	2	6,217	8,562	,000
	3- 4 çocuk	138	3,0507	,93060	Grup İçi	251,955	347	,726		
	5 ve üzeri	38	2,7895	,96304	Toplam	264,389	349			
	Toplam	350	3,1657	,87038						

Tablo 99’de belirtildiği gibi, “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir? (okul içinde ve dışında)” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailedeki Çocuk Sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun gün içinde ne yaptığı ile ilgilendiği belirlenmiştir

Tablo 100 “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı(ayrı oda, masa vb.)hazırlar.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailedeki çocuk sayısı										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P

					Kaynağı.					
Soru 16 Aile çocuğun evde rahat çalışabi leceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar	1- 2 çocuk	174	3,5920	,75276	Grup Arası	15,811	2	7,905	10,752	,000
	3- 4 çocuk	138	3,3261	,91351	Grup İçi	255,118	347	,735		
	5 ve üzeri	38	2,9211	1,07506	Toplam	270,929	349			
	Toplam	350	3,4143	,88108						

Tablo 100’de belirtildiği gibi, “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı(ayrı oda, masa vb.)hazırlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailedeki Çocuk Sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı(ayrı oda, masa vb.)hazırladığı belirlenmiştir

Tablo 101 “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailedeki çocuk sayısı										
	Grup	N	X	Ss	Varyan sın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 19 Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi destele yiciliği yapar	1- 2 çocuk	174	3,4425	,80074	Grup Arası	11,007	2	5,503	6,703	,001
	3- 4 çocuk	138	3,2464	1,00227	Grup İçi	284,891	347	,821		
	5 ve üzeri	38	2,8684	,99107	Toplam	295,897	349			
	Toplam	350	3,3029	,92078						

Tablo 101’de belirtildiği gibi, “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailedeki Çocuk Sayısı”

değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yaptığı belirlenmiştir

Tablo 102 “Aile çocuğun arkadaş çevresini tanır.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailedeki çocuk sayısı										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 20 Aile çocuğun arkadaş çevresini tanır	1- 2 çocuk	174	3,1437	,80965	Grup Arası	9,128	2	4,564	5,336	,005
	3- 4 çocuk	138	2,8406	1,00543	Grup İçi	296,769	347	,855		
	5 ve üzeri	38	2,7632	1,10121	Toplam	305,897	349			
	Toplam	350	2,9829	,93621						

Tablo 102’de belirtildiği gibi, “Aile çocuğun arkadaş çevresini tanır?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailedeki Çocuk Sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun arkadaş çevresini tanıdığı belirlenmiştir.

Tablo 103 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailedeki çocuk sayısı										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 21 Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını	1- 2 çocuk	174	3,1954	,87798	Grup Arası	18,380	2	9,190	10,517	,000
	3- 4 çocuk	138	2,7246	,99464	Grup İçi	303,208	347	,874		
	5 ve üzeri	38	2,7895	,96304	Toplam	321,589	349			
	Toplam	350	2,9829	,93621						

sağlar	üzeri									
	Toplam	350	2,9657	,95993						

Tablo 103’de belirtildiği gibi, “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailedeki Çocuk Sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı belirlenmiştir.

Tablo 104 “Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar (internet)den yararlanmasını sağlar.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailedeki çocuk sayısı										
	Grup	N	X	Ss	Varyan sın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 22 Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar (internet) den yararlanm asını sağlar	1- 2 çocuk	174	3,5517	,85014	Grup Arası	8,685	2	4,343	5,544	,004
	3- 4 çocuk	138	3,4275	,85340	Grup İçi	271,784	347	,783		
	5 ve üzeri	38	3,0263	1,12675	Toplam	280,469	349			
	Toplam	350	3,4457	,89646						

Tablo 104’de belirtildiği gibi, “Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar (internet)den yararlanmasını sağlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailedeki Çocuk Sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar (internet)den yararlanmasını sağladığı belirlenmiştir.

Tablo 105 “Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailedeki çocuk sayısı										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 23 Aile geç saatlere kadar televizyone izlemesine izin verir.	1- çocuk 2	174	2,4138	,90025	Grup Arası	11,521	2	5,760	6,980	,001
	3- çocuk 4	138	2,1522	,91940	Grup İçi	286,353	347	,825		
	5 ve üzeri	38	1,8684	,90557	Toplam	297,874	349			
	Toplam	350	2,2514	,92385						

Tablo 105’de belirtildiği gibi, “Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailedeki Çocuk Sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verdiği belirlenmiştir.

Tablo 106 “Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailedeki çocuk sayısı										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 28 Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez	1- çocuk 2	174	1,1954	,60516	Grup Arası	4,025	2	2,012	4,759	,009
	3- çocuk 4	138	1,2826	,65054	Grup İçi	146,729	347	,423		
	5 ve üzeri	38	1,5526	,82846	Toplam	150,754	349			
	Toplam	350	1,2686	,65724						

Tablo 106’de belirtildiği gibi, “Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailedeki Çocuk Sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, beş ve üzeri çocuğa sahip ailelerin çocuğun eğitimimle, başarıyla kimsenin ilgilenmediği belirlenmiştir.

Tablo 107 “Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.” Soru Cümlesi Puanlarının Ailedeki Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailedeki çocuk sayısı										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 29 Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.	1- 2 çocuk	174	1,5345	,75759	Grup Arası	5,952	2	2,976	4,772	,009
	3- 4 çocuk	138	1,6957	,79789	Grup İçi	216,405	347	,624		
	5 ve üzeri	38	1,9474	,89887	Toplam	222,357	349			
	Toplam	350	1,6429	,79820						

Tablo 107’de belirtildiği gibi, “Aile okulda ki durumunu(ders ve okula devam) Takip eder?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailedeki Çocuk Sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, beş ve üzeri çocuğa sahip ailelerin çocuğun okulda ki durumunu(ders ve okula devam) takip ettiği belirlenmiştir.

4.5.AİLENİN AYLIK GELİR DEĞİŞKİNENE İLİŞKİN BULGULAR

Tablo 108“Aile ders araç gereçlerini tamamlar” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailenin aylık geliri										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 2 Aile ders araç gereçlerini tamamlar.	600 TL'den az	12	3,5833	,51493	Grup Arası	3,727	4	,932	2,715	,030
	601- 1000 TL arası	74	3,6622	,60312						
	1001- 1500 TL arası	85	3,6941	,65508	Grup İçi	118,390	345	,343		
	1501- 2000	63	3,6032	,68485						

	TL arası									
	2000 TL den fazla	116	3,8621	,45486	Toplam	122,117	349			
	Toplam	350	3,7229	,59153						

Tablo 108’te belirtildiği gibi, “Aile ders araç gereçlerini tamamlar?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailenin aylık gelir düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun ders araç gereçlerini tamamladığı belirlenmiştir.

Tablo 109 “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailenin aylık geliri										
	Grup	N	X	Ss	Varyan sın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 8 Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)	600 TL’den az	12	2,8333	,93744	Grup Arası	8,214	4	2,054	2,766	,027
	601- 1000 TL arası	74	3,0676	,84935						
	1001- 1500 TL arası	85	3,1765	,92809	Grup İçi	256,175	345	,743		
	1501- 2000 TL arası	63	2,9841	,88886						
	2000 TL den fazla	116	3,3534	,79405	Toplam	264,389	349			
	Toplam	350	3,1657	,87038						

Tablo 109’te belirtildiği gibi, “Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailenin aylık gelir düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Bulgulara göre ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun Aile gün içinde ne yaptığı. (okul içinde ve dışında) ile ilgilendiği belirlenmiştir

Tablo 110 “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailenin aylık geliri										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 16 Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar	600 TL'den az	12	3,1667	1,02986	Grup Arası	9,197	4	2,299	3,031	,018
	601- 1000 TL arası	74	3,2162	,94027						
	1001- 1500 TL arası	85	3,2941	,94898	Grup İçi	261,731	345	,759		
	1501- 2000 TL arası	63	3,5714	,81744						
	2000 TL den fazla	116	3,5690	,77149	Toplam	270,929	349			
	Toplam	350	3,4143	,88108						

Tablo 110’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar? Sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailenin aylık gelir düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırladığı belirlenmiştir.

Tablo 111“Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailenin aylık geliri										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 19 Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi	600 TL'den az	12	2,9167	1,08362	Grup Arası	14,777	4	3,694	4,534	,001
	601- 1000 TL arası	74	3,1622	,97961						
	1001- 1500	85	3,1647	,99818	Grup İçi	281,120	345	,815		

desteleyiciliği yapar	TL arası								
	1501- 2000 TL arası	63	3,2063	,91860					
	2000 TL den fazla	116	3,5862	,73507	Toplam	295,897	349		
	Toplam	350	3,3029	,92078					

Tablo 111’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar? Sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailenin aylık gelir düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yaptığı belirlenmiştir.

Tablo 112 “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailenin aylık geliri										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 21 Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar	600 TL'den az	12	2,7500	,75378	Grup Arası	13,540	4	3,385	3,791	,005
	601-1000 TL arası	74	2,7432	,99397						
	1001-1500 TL arası	85	2,9059	,95896	Grup İçi	308,048	345	,893		
	1501-2000 TL arası	63	2,8571	,89546						
	2000 TL den fazla	116	3,2328	,94508	Toplam	321,589	349			
	Toplam	350	2,9657	,95993						

Tablo 112’te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar? Sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailenin aylık gelir düzeyi” değişkenine göre anlamlı

bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı belirlenmiştir.

Tablo 113“Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir.” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailenin aylık geliri					Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
	Grup	N	X	Ss						
Soru 23 Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir.	600 TL'den az	12	2,0000	,85280	Grup Arası	14,434	4	3,609	4,392	,002
	601- 1000 TL arası	74	2,0676	,94116						
	1001- 1500 TL arası	85	2,0353	,82299	Grup İçi	283,440	345	,822		
	1501- 2000 TL arası	63	2,5079	,89574						
	2000 TL den fazla	116	2,4138	,95160	Toplam	297,874	349			
	Toplam	350	2,2514	,92385						

Tablo 113'te belirtildiği gibi, “Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir?” sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailenin aylık gelir düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verdiği belirlenmiştir

Tablo 114“Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailenin aylık geliri										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 27 Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir	600 TL'den az	12	2,7500	1,13818	Grup Arası	12,634	4	3,159	2,788	,266
	601- 1000 TL arası	74	2,2297	1,04091						
	1001- 1500 TL arası	85	2,5176	1,11922	Grup İçi	390,820	345	1,133		
	1501- 2000 TL arası	63	2,3968	1,11500						
	2000 TL den fazla	116	2,7241	1,00075	Toplam	403,454	349			
	Toplam	350	2,5114	1,07519						

Tablo 114'te belirtildiği gibi, “Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir? Sorusunun aritmetik ortalamalarının “Ailenin aylık gelir düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterdiği belirlenmiştir

Tablo 115 “Aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar başarıyı etkiler” Soru Cümlesi Puanlarının Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Ailenin aylık geliri										
	Grup	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı.	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ort	F	P
Soru 30 Aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar başarıyı etkiler	600 TL'denaz	12	1,8333	,93744	Grup Arası	14,788	4	3,697	2,788	,026
	601- 1000 TL arası	74	2,1622	1,12295						
	1001- 1500 TL arası	85	2,4235	1,13784	Grup İçi	404,712	345	1,173		
	1501- 2000 TL arası	63	1,9683	1,09203						
	2000 TL den fazla	116	1,9224	1,02279	Toplam	419,500	349			
	Toplam	350	2,1000	1,09636						

Tablo 115’te belirtildiği gibi, ‘‘Aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar başarımı etkiler? Sorusunun aritmetik ortalamalarının ‘‘Ailenin aylık gelir düzeyi’’ değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$).

Bulgulara göre ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 1001–1500 lira arası gelire sahip ailelerin aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar çocuğun başarısını etkilediği belirlenmiştir.

BÖLÜM V

Bu bölümde, ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin Liselerde(ortaöğretim) Ders Başarısı üzerinde Ailenin etkisi ile ilgili sonuçlar verilmiştir.

5 SONUÇLAR

5. 1. Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Aileler kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla, ders araç gereçlerini tamamladığı gözlenmektedir. ($t=2,585$; $p<.05$).

Aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla, ders çalışması için kızıp, bağırıldığı gözlenmiştir. ($t=-4,749$; $p<.05$).

Aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla, çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlar bağırıp çağırır. ($t=-4,418$; $p<.05$).

Aileler erkek öğrencilerden kız öğrencilere daha fazla; ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet)den yararlanmasını sağlar. ($t=1,333$; $p<.05$).

Aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla; geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir. ($t=-1,787$; $p<.05$).

Aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla; çocuğun ödevlerini kontrol eder. ($t=-2,466$; $p<.05$).

Aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla; çocuğun başarılı olması için baskı yapar. ($t=-5,981$; $p<.05$).

Aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla; çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır. ($t=-1,885$; $p<.05$).

5. 2. Anne eğitim seviyesi Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, öğrencinin ders çalışmasına yardım ettiği belirlenmiştir.

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, ailenin öğrencinin okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip ettiği belirlenmiştir.

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, ailenin çocuğuyla iletişim kurduğu belirlenmiştir.

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun gün içinde ne yaptığı ile. (okul içinde ve dışında) ilgilendiği belirlenmiştir.

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun öğretmenleriyle işbirliği yaptığı belirlenmiştir.

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırladığı belirlenmiştir

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yaptığı belirlenmiştir.

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı belirlenmiştir.

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet) den yararlanmasını sağladığı belirlenmiştir.

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğa verimli ders çalışma yollarını gösterdiği belirlenmiştir.

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun ödevlerini kontrol ettiği belirlenmiştir.

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterdiği belirlenmiştir.

Annenin eğitim seviyesi azaldıkça, ailede çocuğun eğitimiyle, başarısıyla kimsenin ilgilenmediği belirlenmiştir.

5. 3.Baba Eğitim Seviyesi Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun ders çalışmasına yardım ettiği belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun ders ders araç gereçlerini tamamladığı belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun temizliğine, kılık-kıyafetine, beslenmesine dikkat ettiği belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğuyla iletişim kurduğu belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğuyla gün içinde ne yaptığı ile (okul içinde ve dışında) ilgilendiği belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi düştükçe, aile çocuğun ders çalışması için kızıp, bağırıldığı belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun öğretmenleriyle işbirliği yaptığı belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırladığı belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yaptığı belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun verimli ders çalışma yollarını gösterdiği belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun ödevlerini kontrol ettiği belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça, aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterdiği belirlenmiştir.

Babanın eğitim seviyesi düştükçe, ailede çocuğun eğitimle, başarısıyla kimsenin ilgilenmediği belirlenmiştir.

5. 4. Anne Mesleği Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Anne mesleği değişkenine göre, esnaf ve memur annenin çocuğun ders çalışmasına yardım ettiği belirlenmiştir.

Anne mesleği değişkenine göre, esnaf annenin çocuğun okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip ettiği belirlenmiştir.

Anne mesleği değişkenine göre, işçi annenin çocuğuyla iletişim kurduğu belirlenmiştir.

Anne mesleği değişkenine göre, memur annenin çocuğunun gün içinde ne yaptığı(okul içinde ve dışında) ile ilgilendiği belirlenmiştir.

Anne mesleği değişkenine göre, memur annenin çocuğunun öğretmenle işbirliği yaptığı belirlenmiştir.

Anne mesleği değişkenine göre, memur annenin çocuğunun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırladığı belirlenmiştir.

Anne mesleği değişkenine göre, işçi annenin çocuğunun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yaptığı belirlenmiştir.

Anne mesleği değişkenine göre, özel sektörde çalışan annenin çocuğunun sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı belirlenmiştir

Anne mesleği değişkenine göre, esnaf annenin çocuğuna verimli ders çalışma yollarını gösterdiği belirlenmiştir.

Anne mesleği değişkenine göre, özel sektörde çalışan annenin çocuğunun ödevlerini kontrol ettiği belirlenmiştir.

Anne mesleği değişkenine göre, memur annenin çocuğunun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterdiği belirlenmiştir.

5.5.Baba Mesleği Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Baba mesleği değişkenine göre, memur babanın çocuğunun ders çalışmasına yardım ettiği belirlenmiştir.

Baba mesleği değişkenine göre, esnaf babanın çocuğuna gerektiğinde açıklama yaptığı, nasihat ettiği belirlenmiştir.

Baba mesleği değişkenine göre, esnaf babanın çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırladığı belirlenmiştir.

Baba mesleği değişkenine göre, özel sektörde çalışan babanın çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı belirlenmiştir.

Baba mesleği değişkenine göre, özel sektörde çalışan babanın çocuğuna verimli ders çalışma yollarını gösterdiği belirlenmiştir.

Baba mesleği değişkenine göre, özel sektörde çalışan babanın çocuğunun ödevlerini kontrol ettiği belirlenmiştir.

Baba mesleği değişkenine göre, memur babanın çocuğunun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterdiği belirlenmiştir.

5.6.Baba Yaşı Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Baba yaşı değişkenine göre, 30 ve altı yaşındaki babanın çocuğunun ders araç gereçlerini tamamladığı belirlenmiştir.

5.7.Ailedeki Çocuk Sayısına Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun okulda ki durumunu(ders ve okula devam) takip ettiği belirlenmiştir.

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğuna daha fazla sevgi ve ilgi gösterdiği belirlenmiştir.

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun gün içinde ne yaptığı ile ilgilendiği belirlenmiştir.

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı(ayrı oda, masa vb.)hazırladığı belirlenmiştir.

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yaptığı belirlenmiştir.

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun arkadaş çevresini tanıdığı belirlenmiştir.

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı belirlenmiştir.

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar (internet)den yararlanmasını sağladığı belirlenmiştir.

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip ailelerin çocuğun geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verdiği belirlenmiştir.

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, beş ve üzeri çocuğa sahip ailelerin çocuğun eğitimle, başarısıyla kimsenin ilgilenmediği belirlenmiştir.

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, beş ve üzeri çocuğa sahip ailelerin çocuğun okulda ki durumunu(ders ve okula devam) takip ettiği belirlenmiştir.

5.8.Ailenin Aylık Gelir Değişkenine İlişkin Sonuçlar

Ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun ders araç gereçlerini tamamladığı belirlenmiştir.

Ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun Aile gün içinde ne yaptığı. (okul içinde ve dışında) ile ilgilendiği belirlenmiştir.

Ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırladığı belirlenmiştir.

Ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yaptığı belirlenmiştir.

Ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı belirlenmiştir.

Ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verdiği belirlenmiştir.

Ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 2000 lira ve üzeri gelire sahip ailelerin çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterdiği belirlenmiştir.

Ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre, 1001–1500 lira arası gelire sahip ailelerin aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar çocuğun başarısını etkilediği belirlenmiştir.

6.TARTIŞMALAR

6.1.ÖĞRENCİ DENEKLERİN KİŞİSEL BİLGİLERİNE İLİŞKİN TARTIŞMALAR

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetleri (%42,3) kız, erkeklerin oranı ise (%57,7) dir.

Buda araştırmada erkek öğrencilerin fazlalığını göstermektedir.

Tablo 2 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin 104'nün (%29,7) 9 sınıf, 77'nin (%22) 10 sınıf, 113'nün (%32,3) 11 sınıf, 56'nın (%26) 12 sınıf da okumaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğu 11 okuduğu görülmektedir.

Tablo 3 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin 14'inin(%4) okuryazar olmadığı, 153'ünün (%43,7) ilkokul, 60'sının (%17,1) ortaokul, 73'nün (%20,9) lise, 11'nin (%3,1) yüksek okul (2 yıllık), 39'ünün (%11,1) üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

Buda araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun annesinin (%43,7) ilkokul mezunu olduğu söylenebilir.

Tablo 4 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin babalarının 2'inin(% ,6) okuryazar olmadığı, 98'sinin (%28) ilkokul, 53'nün (%15,1) ortaokul, 97'sinin (%27,7) lise, 17'sinin (%4,9) yüksek okul (2 yıllık), 83'nün (%23,7) üniversite mezunu olduğu görülmektedir

Buda araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun babalarının (%28) ilkokul mezunu olduğu söylenebilir.

Tablo 5 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin 5'inin (%1,4) esnaf, 30'sunun (%8,6) memur, 7'sinin (%2) işçi,17'sinin (%4,9) serbest meslek, 25'nin (%7,1) özel sektör 266'sının (%76) işsiz olduğu görülmektedir.

Buda araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun annesinin (%76) çalışmadığı söylenebilir.

Tablo 6 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin babalarının 35'inin (%10) esnaf, 68'sinin (%19,4) memur, 66'sının (%18,9) işçi, 92'sinin (%26,3) serbest meslek, 75'nin (%21,4) özel sektör 14'nün (%4) işsiz olduğu görülmektedir.

Buda araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun babasının (%96) çalıştığı ve çoğunluğunun serbest meslek (%26,3) söylenebilir.

Tablo 7 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin 156'sının (%44,6) 31-40 yaş arası, 172'sinin (%49,1) 41-50 yaş arası, 22'sinin (%6,3) 51 yaş ve üstü olduğu görülmektedir.

Buda araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun annesinin (%44,6) yaşının 31 ile 40 arasında olduğu söylenebilir.

Tablo 8 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin 59'unun (%16,9) 31-40 yaş arası, 241'nin (%68,9) 41-50 yaş arası, 50'sinin (%14,3) 51 yaş ve üstü olduğu görülmektedir.

Buda araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun babasının (%68,9) yaşının 41 ile 50 arasında olduğu söylenebilir.

Tablo 9 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin ailesinin 174'ü (%49,7) 1 -2 çocuk, 138'inin (%39,4) 3 -4'i çocuk, 38'inin (%10,9) 5 ve üzeri çocuğa sahip olduğu görülmektedir.

Buda araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun kardeş sayısının (%39,4) 3-4 arasında olduğu söylenebilir.

Tablo 10 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin ailesinin 12'sinin (%3,4) 600 TL'den az, 74'ü (%21,1) 601 - 1000 TL, 85'i (%24,3) 1001 - 1500 TL, 63'ü (%18) 1501 - 2000 TL, 116'sı (%33,1) 2000 TL'den fazla gelire sahip olduğu görülmektedir

Buda araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun ailesinin aylık geliri (%33,1) 2000 TL üzerinde olduğu söylenebilir.

6.2. ÖĞRENCİLERİN CİNSİYET DEĞİŞKENİNE İLİŞKİN TARTIŞMALAR

Öğrenci deneklerin bağımsız sorulara verdikleri cevapların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t testi sonucunda 30 sorudan 8 soruya verilen cevaplarda farklılık bulunmuştur.

“Aile ders araç gereçlerini tamamlar.”

“Aile ders çalışması için kızıp, bağırır.”

“Aile çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlar bağırıp çağırır.”

“Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet)den yararlanmasını sağlar.”

“Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir.”

“Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.”

“Aile çocuğun başarılı olması için baskı yapar.”

“Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.”

Aileler kız öğrencilerin ders araç gereçlerini erkek öğrencilerden daha fazla, tamamladığı gözlenirken, erkek öğrencilere ders çalışması için kız öğrencilerden daha fazla bağırıp çağırdığı buda ailelerin erkek öğrencilere kızlardan daha fazla baskı yaptığı ve başarısız olduğunda erkek çocuklara daha fazla bağırıp çağırdığı anlamına gelebilir.

Aileler kız öğrencilerin ödevlerin, projelerin yapımında teknolojiden yararlanmasını erkek öğrencilere göre daha fazla olanak sağladığı yine aileler erkek öğrencilerin ödevlerini kız öğrencilere göre daha fazla dikkat ettikleri ve üzerinde daha fazla durdukları; erkek öğrencilerin başarılı olması için baskı yaptıkları anlamına gelebilir.

Aileler kız öğrencilerden erkek öğrencilere daha fazla; çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır. Bu durum aileler aile bütçesine katkı sağlaması için erkek öğrencilere okul dışında kalan zamanlarda bir işte çalıştırır anlamına gelebilir.

6.3. ANNE EĞİTİM SEVİYESİ DEĞİŞKENİNE İLİŞKİN TARTIŞMALAR

Öğrenci deneklerin bağımsız sorulara verdikleri cevapların anne eğitim seviyesi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan

bağımsız grup t testi sonucunda 30 sorudan 13 soruya verilen cevaplarda farklılık bulunmuştur.

“Aile ders çalışmasına yardım eder.”

“Aile ders araç gereçlerini tamamlar.”

“Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip eder.”

“Aile çocuğuyla iletişim kurar.”

“Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)”

“Aile öğretmenle işbirliği yapar.”

“Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar.”

“Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar.”

“Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar.”

“Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet) den yararlanmasını sağlar.”

“Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.”

“Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.”

“Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir.”

“Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez.”

Annenin eğitim seviyesi arttıkça, öğrencinin ders çalışmasına yardım ettiği, çocukların ders araç gereçlerini tamamladığı, okuldaki durumunu takip ettiği, çocuğuyla iletişim kurduğu ve çocuğun derslerinde başarılı olması için öğretmenleriyle işbirliği yaptığı anlamına gelebilir.

Annenin eğitim seviyesi arttıkça çocuğun başarılı olması için evde rahat çalışabileceği ortamı hazırladığı ve gerektiğinde başarılı olabilmesi için kurs aldırıp dershaneye göndererek okula takviye yaptırdığı, ödevlerinin yapımında teknolojiden yararlandığı ve verimli ders çalışma yollarını gösterdiği anlamına gelebilir.

6.4.BABA EĞİTİM SEVİYESİ DEĞİŞKENİNE İLİŞKİN TARTIŞMALAR

Öğrenci deneklerin bağımsız sorulara verdikleri cevapların baba eğitim seviyesi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan

bağımsız grup t testi sonucunda 30 sorudan 14 soruya verilen cevaplarda farklılık bulunmuştur.

“Aile ders çalışmasına yardım eder”

“Aile ders araç gereçlerini tamamlar”

“Aile temizliğine, kılık-kıyafetine, beslenmesine dikkat eder.”

“Aile çocuğuyla iletişim kurar”

“Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)”

“Aile ders çalışması için kızıp, bağırır.”

“Aile öğretmenle işbirliği yapar.”

“Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar”

“Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar”

“Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar”

“Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.

“Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.”

“Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir”

“Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez”

Babanın eğitim seviyesi arttıkça çocuğuyla daha iyi iletişim kurup verimli ders çalışma yollarını gösterdiği, sağladığı evde rahat çalışabileceği ortamı sağladığı zamanında ders araç gereçlerini temin ettiği ve çocuğunu başarısı için öğretmenleriyle işbirliği yaptı anlamına gelebilir.

Babanın eğitim seviyesi düşükse çoğunun eğitimle ve derslerden başarılı olup olmadığıyla ilgilenmediği fakat ilgilenmediği hâlde çocuğu derslerinde başarısız olduğunda kızıp bağırıldığı anlamına gelebilir.

Babanın eğitim seviyesi arttıkça çocuğun ödevlerini yapıp yapmadığını kontrol ettiğini başarısız olduğu derlerde yeri geldiğinde kurs aldırıldığı ve çocuğuna motive sağlamak için sosyal aktivelere katılmasını sağladığı anlamına gelebilir.

6.5.ANNE MESLEĞİ DEĞİŞKENİNE İLİŞKİN TARTIŞMALAR

Öğrenci deneklerin bağımsız sorulara verdikleri cevapların baba eğitim seviyesi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t testi sonucunda 30 sorudan 11 soruya verilen cevaplarda farklılık bulunmuştur.

“Aile ders çalışmasına yardım eder.”

“Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip eder.”

“Aile çocuğuyla iletişim kurar.”

“Aile öğretmenle işbirliği yapar.”

“Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar.”

“Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar.”

“Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar.”

“Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.”

“Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.”

“Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir.”

“Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.”

Memur ve esnaf olan anneler çocuklarının ders daha çok yardım ettiği çocuklarının başarısı için okuldaki durumunu takip ettiği ve işçi annenin çocuklarıyla iletişiminin daha iyi olduğu anlamına gelebilir.

Memur annenin çocuğunu başarısı için öğretmenleriyle işbirliği içinde olduğu, derslerinde başarılı olması için rahat çalışabileceği ortam hazırladığı anlamına gelebilir. İşçi annenin çocuğun zayıf olduğu derslerde başarılı olması için gerektiğinde kurs ve ders aldırıldığı şeklinde yorumlanabilir.

Özel sektörde çalışan annene çocuğunun ödevlerini kontrol ettiğini, gerektiğinde sosyal aktivitelere katılmasına diğer meslek gruplarındaki annelerden daha fazla önem verdiği anlamına gelebilir.

6.6.BABA MESLEĞİ DEĞİŞKENİNE İLİŞKİN TARTIŞMALAR

Öğrenci deneklerin bağımsız sorulara verdikleri cevapların baba eğitim seviyesi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t testi sonucunda 30 sorudan 7 soruya verilen cevaplarda farklılık bulunmuştur.

“Aile ders çalışmasına yardım eder”

“Aile gerektiğinde açıklama yapar, nasihat eder”

“Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.) hazırlar”

“Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar”

“Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir”

“Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.”

“Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir”

Babası memur olan çocuğun diğer meslek gruplarından daha fazla ders çalışmasına yardım ettiği ve çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterdiği şeklinde ifade edilebilir.

Babası özel sektörde çalışan çocuğun ödevlerini kontrol ettiği, verimli ders çalışma yollarını gösterdiği, sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı, esnaf olan babanın çocuğuna gerektiğinde açıklama yaparak nasihat ettiği, evde rahat çalışacak ortam oluşturduğu ifade edilebilir.

6.7.BABA YAŞI DEĞİŞKİNİNE İLİŞKİN TARTIŞMALAR

Öğrenci deneklerin bağımsız sorulara verdikleri cevapların baba eğitim seviyesi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t testi sonucunda 30 sorudan tek soruya verilen cevapta farklılık bulunmuştur.

“Aile ders araç gereçlerini tamamlar”

Babası yaşı değişkenine göre, 30 ve altı yaş aralığındaki baba diğer yaş gruplarındaki babalardan daha fazla çocuğunun ders araç gereçlerini tamamladığı şekilde tanımlanabilir.

6.8.AİLEDEKİ ÇOCUK SAYISI DEğİŞKİNENE İLİŞKİN TARTIŞMALAR

Öğrenci deneklerin bağımsız sorulara verdikleri cevapların baba eğitim seviyesi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t testi sonucunda 30 sorudan 11 soruya verilen cevaplarda farklılık bulunmuştur.

“Aile okulda ki durumunu(ders ve okula devam) Takip eder.”

“Aile sevgi ve ilgi gösterir.”

“Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında).”

“Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı(ayrı oda, masa vb.)hazırlar.”

“Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar.”

“Aile çocuğun arkadaş çevresini tanır.”

“Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar.”

“Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar (internet)den yararlanmasını sağlar.”

“Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir.”

“Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez.”

“Aile okulda ki durumunu(ders ve okula devam) Takip eder”

Ailedeki çocuk sayısı değişkenine göre, bir ve iki çocuğa sahip aileler çocuklarına daha fazla sevgi ve ilgi gösterdiği, okuldaki durumunu takip ettiği, çocuklarının gün içerisinde ne yaptığı ile ilgilendiği, evde rahat çalışma ortamı sağladığı ve başarılı olması için kurs aldırđıęı şekilde ifade edilebilir.

Ailedeki çocuk sayısı azaldıkça ailesi tarafından çocuğun arkadaş çevresi daha çok tanındığı, sosyal aktivitelere katılması sağlandığı ve teknolojiden daha fazla yararlandığı ifade edilebilir.

Ailedeki çocuk sayısı arttıkça çocuğun başarısıyla kimsenin ilgilenmediği şeklinde ifade edilebilir.

6.9.AİLENİN AYLIK GELİR DEĞİŞKİNENE İLİŞKİN TARTIŞMALAR

Öğrenci deneklerin bağımsız sorulara verdikleri cevapların baba eğitim seviyesi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t testi sonucunda 30 sorudan 8 soruya verilen cevaplarda farklılık bulunmuştur.

“Aile ders araç gereçlerini tamamlar”

“Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)”

“Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar”

“Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar”

“Aile çocuğun sosyal aktivitelere katılmasını sağlar”

“Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir.”

“Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir”

“Aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar başarıyı etkiler”

Aylık geliri 2000 ve üzeri olan ailelerde çocuklarında daha fazla imkân sağladığı, çocuğun başarısı için kurs ve ders aldırıldığı, ders araç gereçlerini tamamladığı, evde çalışabileceği ortam hazırladığı ve sosyal aktivitelere katılmasını sağladığı, aylık geliri 1001 – 2000 arası olan ailelerde aile içi huzursuzluk çocuğun başarısını etkilediği ifade edilebilir.

5.3.ÖNERİLER

1.Aileler, evde çocukların kendilerine ait özel odasının olmasına olanak sağlamalıdır. Ayrıca çocuğunun bilgisayar ve internet gibi teknolojilerden yararlanmasına olanak sağlamalıdır. Yine aileler evde bir kitaplık oluşturarak, eve ders dışı kitap, gazete dergi vb. yayınları alarak çocuğunu okumaya teşvik etmelidir.

2.Aileler çocuğunun tüm zamanını televizyon başında geçirmesine izin vermemeli, ders ve ödevlerini yapıp yapmadığını takip etmelidir. Çocuğa ders ve ödevlerinde ailesi tarafından rehberlik edilmelidir.

3.Ebeveynlerin çocuklarını sözleriyle motive etmesi de çocukların başarılarını etkilemektedir. Dolayısıyla anne-babalar çocuklarını “ Aferin! Çok zor bir işi başardın, çok başarılı olacağına inanıyorum, sana güveniyorum. ” vb. şekilde sözlerle motive etmelidir. Bu tür motive edici sözler öğrencinin kendine olan özgüvenini artıracak ve dolayısıyla okul başarısı da artacaktır.

4.Anne-babalar davranış tutarlı olmalıdır. Çünkü tutarsız tutum ve davranışlar, çocuğun neyi ne zaman yapacağı konusunda bocalamasına neden olmaktadır. Bu da başarısını etkileyebilmektedir.

5.Aile düzenli olarak öğrencinin öğretmenleriyle işbirliği içinde olmalı veli toplantılarına her zaman katılım göstermelidir. Ailelerin okula gidip öğretmenlerle konuşmalıdır.

6.Ailenin, çocuğun ödevini yapıp yapmadığını kontrol etmeli; ders çalışırken veya ödev yaparken gerektiğinde yardım edip ve verimli ders çalışma yollarını gösterilmelidir.

7.Çocuğun davranışları görülmeli ve takdir edilmeli devamlı olumsuz yönleri görülerek eleştirilmemeli. İsterse her konuyu başaracak yeteneğe sahip olduğu söylenmeli. Çocuğun yapmayacağı yüksek hedefler konulmamalı seviyesine uygun yapabileceği hedefler konulmalı ve çocuğun başarılı olması için baskı yapmamalı.

8.Çocukların kendilerini rahat ifade edebildikleri demokratik aile ortamı oluşturmalıdır

9.Aileler çocukların ders araç-gereçlerini de zamanında temin etmelidir.

Aileler, öğrenci derste başarısız olduğunda kızıp bağırmamalı hemen fiziksel veya sözlü şiddete başvurmamalıdır. Karşılıklı diyalog içinde başarısızlığın sebeplerini tartışarak sorunu çözmeye çalışmalıdır.

10.Aileler genel olarak çocuğun kişisel ihtiyaçlarını (beslenme, gezme, eğlenme) yeterli düzeyde karşılamaya çalışmalıdır. Çünkü kişisel ihtiyaçların karşılanma düzeyi öğrencilerin okul başarılarını etkilemektedir.

KAYNAKÇA

- Altinköprü, T., *Çocuğun Okul Başarısı Nasıl Sağlanır*, Hayat Yayınları, 2001.
- Arı, R. *Gelişim Ve Öğrenme*, Nobel Yayın Dağıtım, 2005
- Arseven, A., “Her Öğrenci Yeterli Akıl Gücüne Sahiptir”, *Çağdaş Eğitim*, Ankara, 1991
- A., *Akademik Benlik Kavramı ile Akademik Başarı Arasındaki İlişki*,
Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Hacettepe Üniversitesi, 1979
-, A. *Alan Araştırma Yöntemi*. Ankara, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, 2001
- Balcı, A, *Etkili Okul*, Ankara, 1993.
- Baltlaş, A. *Üstün Basarı*, Remzi Yayınları, İstanbul, 1995
- Başar, H. *Sınıf Yönetimi*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1998
- Başaran, İ.E. *Eğitim Psikolojisi*, Gül Yayınları, Ankara, 1992
-, İ. E, *Eğitime Giriş*, Kadioğlu Matbaası, Ankara, 1989.
- İ. E, *Eğitim Psikolojisi*, Özkan Matbaacılık, Ankara, 1997
-İ. E, *Eğitim Yönetimi*, Gül Yayınevi, Ankara, 1988
- Berber, Ş. *Sosyo-Ekonomik Faktörlerin Ve Ana-Baba Tutumlarının Okul Başarısına Etkisi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1990
- Bloom, Benjamin, *İnsan Nitelikleri Ve Okulda Öğrenme*. Meb Yayınları, Ankara, 1979

Burt, Sandra – Perlis, Linda Rehber Anne-Babalar. Hayat Yayıncılık, İstanbul, 1999

Çağdaş, A. Anne-Baba-Çocuk İletişimi. Eğitim Kitabevi Yayınları, Konya,2003

....., A. Anne- Baba-Çocuk İletişimi, Nobel Yayınları, Ankara, 2002

....., A. ve Seçer, Z.,Çocuk ve Ergende Sosyal ve Ahlak Gelişimi, Nobel Yayınları, Ankara, 2002

....., A. Anne-Baba-Çocuk İletişimi. Eğitim Kitabevi Yayınları, Konya.

Düzgün, Şükrü,1995 Lise Öğrencilerinin Psikolojik Belirtileri İle Ana Baba Tutumları Arasındaki İlişkiler, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 2003

Çelik, F. Evden Sonra Okuldaki Çocuk, Zambak Yayınları, İstanbul, 2006

Çelik V, Okul Kültürü ve Yönetimi Ankara: Pegem, 1997

Cüceloğlu, D. İnsan ve Davranışı, Remzi Yayınları, İstanbul, 1997

....., D, Yetişkin Çocuklar. Remzi Kitabevi, İstanbul, 2004

....., D, İçimizdeki Çocuk. Remzi Kitabevi, İstanbul, 2005

....., D, Başarıya Götüren Aile. Sınav Döneminde Anababalık. Remzi Kitabevi, İstanbul, 2006

Cloud, Henry – Townsend, John, Anne Faktörü. Yetişme Çağımızda Annenizle İlişkileriniz Bugünkü Yaşamınızı Nasıl Etkiliyor? Sistem Yayıncılık, İstanbul, 2002

Düzgün, Ş., Lise Öğrencilerinin Psikolojik Belirtileri İle Ana Baba Tutumları Arasındaki İlişkiler, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 1995

Ekşi, A, Çocuk, Genç, Ana-Babalar. Bilgi Yayınevi, Ankara, 1990

Elmacioğlu, T., Başarıda Aile Faktörü, İstanbul, 1998

Ertuğrul, H., Ailede Ve Okulda Çocuk Eğitimi Nesil Yayıncılık, İstanbul, 2005

Ertürk, S., Eğitimde Program Geliştirme, Ankara, 1997

Fidan, N., Okulda Öğrenme ve Öğretme, Ankara, 1996.

Gander, J.M. – Gardiner, H.W. Çocuk Ve Ergen Gelişimi. İmge Kitabevi. Ankara, 1993

Gordon, T. Etkili Ana Baba Eğitimi, Sistem Yayınları, İstanbul, 2001

....., T. Etkili Öğretmenlik Eğitimi, Sistem Yayınları, İstanbul, 2002

....., Thomas, Çocukta Dış Disiplin Mi? İç Disiplin Mi? Sistem Yayıncılık, İstanbul, 2000

Gürün, O.A. Çocuğumuzu Tanıyalım. İnkılâp Yayınevi, İstanbul, 1984

Kasatura, İ., Okul Başarisından Hayat Başarisina, İstanbul, 1991.

Kaya, Y.K “ İnsan Yetiştirme Düzenimize Yeni Bir Bakış: Eğitimde Model Arayışı”, , Ankara, 1993

Kaya, C, Çocuk Eğitiminde Anne ve Babaya Öneriler, Zambak Yayınları, İstanbul, 2005

Kılıççı, Y, “Üniversite Öğrencilerinin Kendilerini Kabullerini Etkileyen Bazı Değişkenler, (Yayınlanmamış Doçentlik Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1981

....., Y,1992 Okulda Ruh Sağlığı, Şafak Yayınları, Ankara.

Kozacıoğlu, G. Çocukların Anksiyete Düzeyleri İle Annelerinin Tutumları Arasındaki İlişki, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İstanbul, 1982

Kulaksızoğlu, A., Ergen-Aile Çatışmaları İle Annenin Tutumları Arasındaki İlişki Ve Ergenin Problemleri, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İstanbul, 1985

Muuss, R.E., Ergenlikte Kimlik Bunalımı, Ergenlik Psikolojisi. Ankara: Der. B.Onur. Hacettepe-Taş Kitapçılık, Genişletilmiş, 1987

Origlia, D., Ouillan, H., Toplumda, Okulda ve Ailede Ergen, Ergenlik Psikolojisi. Ankara: Der. B. Onur. Hacettepe- Taş Kitapçılık, 1987

Origlia, D., Ouillan, H., Ergenlikte Kişilik, Ergenlik Psikolojisi, Ankara: Der. B. Onur. Hacettepe- Taş Kitapçılık, 1987

Orvin, G.H., Ergenlik Çağındaki Çocuğunuzu Anlamanın Yolları, Ankara: HYB Yayıncılık, 1. Baskı, 1987

Oskay, G. Anababa ve Arkdaş Gruplarının Ergenler Üzerindeki Etkisi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 7: 1 -2. 1990

Özkan, I. “Gençliğin Akademik (Okul) Başarısını Etkileyen Zihinsel ve Ruhsal Faktörler”, 1. Milletlerarası Gençlik Kongresi, Selçuk Üniversitesi, Konya. 225- 229, 1987

Tezcan, M. Eğitim Sosyolojisine Giriş. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1981

....., M. Kuşaklararası Çatışmalar, Türkiye de Ailenin Değişimi. Tsdd Yayınları, 1984

....., M, “Okulda Başarısızlık ve Önlenmesi”,Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Cilt:17,Sayı:1, 1985

Telsiz, M. – Öztop, H. “Ana Baba Eğitimi”, Eğitim Ve Bilim Dergisi, Cilt:22, Sayı:110:3-6. 1998

Tuzcuoğlu, N. Anne Baba Olmanın Altın Kuralları, Bir Aile Olmak. Morpa Yayınları, 1. Baskı, İstanbul, 2003

Uluğ, F., Okulda Başarı, İstanbul, 1997.

....., F., *Okulda Başarı*, 7. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2000

Uludağ Z., Odacı H., Eğitim Faaliyetlerinde Mekan Milli Eğitim Dergisi, sayı:153-154, 2002

Üstünoğlu, Ü., Aile Eğitiminde Farklı Yaklaşımlar-Aile Eğitimi, TC. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları, Ankara, 1991

Yavuzer, H., Çocuk Eğitimi El Kitabı, İstanbul, 1998.

....., H., Ana-Baba Okulu. Remzi Kitabevi, İstanbul, 2001

....., H., Ana-Baba ve Çocuk. Remzi Kitabevi, İstanbul, 2004

....., H., Eğitim ve Gelişim Özellikleriyle Okul Çağı Çocuğu. Remzi Kitabevi, İstanbul, 2004

Yörükoğu, A. “Gençlik Çağı: Ruh Sağlığı ve Ruhsal Sorunları”, Özgür yayın, İstanbul, 1989

Yörükoğu, A. Değişen Toplumda Aile ve Çocuk, Özgür Yayınları, İstanbul, (2000):

Yörükoğu, A., “Eğitimde Başarı”, Yaşadıkça Eğitim Dergisi, sy. 33, (Mayıs/Haziran) 1994

Yörükoğu, A. Değişken Toplumda Aile ve Çocuk. Özgür Yayın Dağıtım, İstanbul, 1992

Yörükoğu, A. Çocuk Ruh Sağlığı, Çocuğun Kişilik Gelişimi Eğitimi ve Ruhsal Sorunları. Özgür Yayın Dağıtım, 25. Basım, İstanbul, 2002

Yüksel, Ayfer, Ders Çalışma Tekniklerinin Öğrenci Başarısına Etkisi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bolu, 1997

EK 1

Değerli öğrenciler

Bu araştırma“Liselerde(ortaöğretim) Ders Başarısı üzerinde Ailenin etkisi” ni belirlemeye yönelik olarak hazırlanmıştır.

Elde edilen veriler bilimsel amaçlara uygun olarak toplumca değerlendirileceğinden ankete **adınızı ve soyadınızı yazmayınız**. Ankette yer alan ifadeleri dikkatli okuyarak size en uygun seçeneği işaretleyiniz. Her soruyu mutlaka cevaplayınız.

Gösterdiğiniz ilgi için teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Semra ÜNAL
Yüksek Lisans Tez Danışmanı

Okan VURSAVUŞ
Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I

Aşağıdaki sorulardan size uygun olanları yanıtlarken () içine X işareti koyunuz.

- 1.Cinsiyetiniz : () Kız () Erkek
2.Sınıfınız : () 9.Sınıf () 10. Sınıf
() 11 sınıf () 12.Sınıf

3.Anne-Babanın eğitim seviyesi

Eğitim Seviyesi	Anne	Baba
Okur-yazar	()	()
İlkokul	()	()
Ortaokul	()	()
Lise	()	()
Yüksekokul (2 yıllık)	()	()
Üniversite	()	()

4.Anne-Baba Mesleği

Meslek	Anne	Baba
Esnaf	()	()
Memur	()	()
İşçi	()	()
Serbest Meslek	()	()
Özel Sektör	()	()
İşsiz	()	()

5.Anne-Baba Yaşı

Yaş	Anne	Baba
30 ve Altı	()	()
31 – 40 Arası	()	()
41 – 50 Arası	()	()
51 ve Üstü	()	()

6.Ailedeki çocuk sayısı

- 1 - 2 çocuk
 3 - 4 çocuk
 5 ve üzeri

7.Ailenin Aylık Geliri

- 600 TL'den az
 601 – 1000 TL
 1001 – 1500 TL
 1501 – 2000 TL
 2000 TL'den fazla

BÖLÜM II

Aşağıdaki ifadelerden size uygun olanın düzeyi “X” işareti koyarak cevaplayınız.

		Hiçbir Zaman	Ara Sıra	Sık Sık	Her Zaman
1.	Aile ders çalışmasına yardım eder.	()	()	()	()
2.	Aile ders araç gereçlerini tamamlar.	()	()	()	()
3.	Aile okuldaki durumunu(ders ve okula devam)takip eder.	()	()	()	()
4.	Aile okula düzenli ziyaretler yaparak öğretmenleriyle görüşür.	()	()	()	()
5.	Aile temizliğine, kılık-kıyafetine, beslenmesine dikkat eder.	()	()	()	()
6.	Aile sevgi ve ilgi gösterir.	()	()	()	()
7.	Aile çocuğuyla iletişim kurar	()	()	()	()
8.	Aile gün içinde ne yaptığı ile ilgilenir. (okul içinde ve dışında)	()	()	()	()
9.	Aile öğretmene çocuk hakkında bilgi verir.	()	()	()	()
10.	Aile ders çalışması için kızıp, bağırır.	()	()	()	()
11.	Aile gerektiğinde açıklama yapar, nasihat eder.	()	()	()	()
12.	Aile öğretmenle işbirliği yapar.	()	()	()	()
13.	Aile arkadaşça davranır (anlayışlı, sabırlı, esprili olma)	()	()	()	()
14.	Çocuğun eğitimi ile ilgili karları ailesi alır	()	()	()	()
15.	Çocuğun eğitimi ile ilgili hedefleri ailesi belirler.	()	()	()	()
16.	Aile çocuğun evde rahat çalışabileceği ortamı (ayrı oda, masa vb.)hazırlar	()	()	()	()
17.	Aile çocuk başarısız olduğunu öğrendiğinde azarlar bağırıp çağırır.	()	()	()	()
18.	Aile okulu belli saatler arasında bulunacağı, barınacağı bir yer olarak görür.	()	()	()	()
19.	Aile çocuğun başarılı olması için kurs, ders gibi desteleyiciliği yapar	()	()	()	()
20.	Aile çocuğun arkadaş çevresini tanır	()	()	()	()
21.	Aile çocuğun sosyal aktivitelere	()	()	()	()

	katılmasını sağlar				
22.	Aile ödevlerin, projelerin yapımında bilgisayar(internet)den yararlanmasını sağlar	()	()	()	()
23.	Aile geç saatlere kadar televizyon izlemesine izin verir.	()	()	()	()
24.	Aile verimli ders çalışma yollarını gösterir.	()	()	()	()
25.	Aile çocuğun ödevlerini kontrol eder.	()	()	()	()
26.	Aile çocuğun başarılı olması için baskı yapar.	()	()	()	()
27.	Aile çocuğun çalışmayı istemediği dersleri sevmesi için çaba gösterir.	()	()	()	()
28.	Ailede benim eğitimimle, başarımla kimse ilgilenmez.	()	()	()	()
29.	Aile çocuğun okul dışında kalan zamanında çeşitli işler yaptırır.	()	()	()	()
30.	Aile içi huzursuzluklar ve anlaşmazlıklar başarımla etkiler.				

BÖLÜM III

Yukarıdaki sorulara eklemeyi düşündüğünüz açıklamalar varsa bu bölüme ekleyiniz.

Diğer:.....

.....

.....

.....

ÖZGEÇMİŞ

OKAN VURSAVUŞ

1978 yılında Kahramanmaraş'ta doğdu. İlköğretimini ve Ortaöğretimini Kahramanmaraş'ta tamamladı.

1997 yılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Fizik Bölümüne girdi.2001 yılında buradan mezun oldu.

2002 yılında Çukurova Üniversitesi Ortaöğretim Alan Öğretmenliği (Fizik Öğretmenliği) Tezsiz Yüksek Lisans Bölümüne girdi.2003 yılında buradan mezun oldu.

2002 yılında başladığı öğretmelik mesleğine şuan da Kadıköy Göztepe İhsan Kurşunoğlu Anadolu Lisesinde Fizik Öğretmeni olarak devam etmektedir.